UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Domini CCCC.XL. perueniens vsque ad D.XVIII. inchoatur ab Imperio Justini senioris: complectitur Annos LXXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 449. Leonis Pap. Annus 10. Theodosii 42. Valentin. 25. Impp.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14573

Visual Library

precum me compotem faciant, rogo. hactenùs ad Anatolium Patricium Theodoretus.

XXCII. De his itidem ſcribit ad Apameæ Epiſcopum, vbi poſt alia de iiſdem hæc habet [a]: *Oret tamen tua beatitudo, & ſanctis Eccleſiis tranquillitatem poſtulet (pro ipſarum enim tempeſtate etiam nos gemimus, & lugemus, & lamentamur) hanc enim, vt audiuimus, Oſroëni clerici eiecerunt, & ſexcenta mala contra nos effuderunt, licet ego neq; cum aliis Iudex extiterim, neq; decreti contra eos lati particeps fuerim; ſed potiùs (vt nouit beatitudo tua) communionem illis concedendam in Paſchate, orauerim. Sed facilè eſt calumniatoribus, quæcumq; velint, dicere: nos verò illa, quam Dominus pollicetur beatitudinem, conſolatur: Beati enim eſtis (inquit [b]) cùm maledixerint vobis homines,* &c.

a Theod. Epiſt. 87.

b Matth. 5.

XXCIII. QVÆ IN THEODORETVM SPARSA CALVMNIÆ.

Certè quidem dum has conſidero, quas aduerſus Theodoretum Edeſſeni iſti calumnias multiplices ſubdolè concinnârunt, à quo nonniſi beneficia accepiſſent: nonniſi fuiſſe calũnias, quas multiplicibus accuſationum capitibus aduerſus ſuum ipſorum Epiſcopum Ibam, à quo ſe læſos dolerent, iidem artificiosè compoſuerunt, exiſtimare licet. At quamuis quænam fuerint eiuſmodi calumniæ, quarum causâ alto ſæpiùs ingemiſcit corde, nõ dicat: ex aliis tamen pluribus eiuſdem Theodoreti epiſtolis aſſequi poſſumus, dum ad diuerſos ſcribens anxiè queritur frequentioribus ſe calumniis appeti, quòd diceretur duos ipſum prædicare Dei Filios, nempè quòd Neſtorianus eſſet, quaſi duas in Chriſto vnà cum illo aſſereret eſſe perſonas. Porrò intolerabilia hæc ipſi viſa ſunt: ſiquidem, vt habet Eccleſiaſtes [c]: *Calumnia conturbat ſapientem, & perdet robur cordis illius.* quamobrem in ſingulis fermè à ſe conſcriptis epiſtolis ſuam ſtruit cum fidei confeſſione defenſionem, qua profitetur ſe damnare Neſtorium, & non duas in Chriſto perſonas, ſed duas naturas ſub vna confiteri perſona. At de his modò hactenùs.

c Eccl. 7.

XCXIV. LEO REDARGVIT EPISC. BENEVENTANVM.

Sub huius anni Cõſulibus data extat S. Leonis Papæ epiſtola [d] ad Dorum Beneuentanum Epiſcopum, quà eum vehementer redarguit, quòd aduerſus regulas Patrum auſus eſſet recens ordinatos ſuper alios anteà adſcitos preſbyteros collocare: laudatq; Paulum presbyterum, quòd nõ paſſus ſit ab Epiſcopo loco moueri, ſed gradûs ſui prærogatiuæ tuendæ gratiâ apud ipſum Leonem Rom. Pontif. laudabiliter (vt ait) conqueſtus eſſet. Vt planè appareat, nihil aduerſum Chriſtianam manſuetudinem & humilitatem tentari, neq; aduerſus niti S. Euangelii [e] inſtituta, quibus Chriſtianus cedere ſuadetur, & abripienti pallium dare & tunicam, & cogenti ad mille paſſus prodire, duo mille ſuperaddere; dum quis arrogantem atq; procacem legum contemptorem legitimâ diſciplinâ coërcendum curat, nequaquàm permotus propriæ excellentiæ appetitu.

d Leo Ep. 30.

e Matth. 5.

XXCV. Hoc prætereà anno, Sueuis in Hiſpania regnantibus, ipſorum Regem Recciarium redditum Chriſtianum Catholicum, qui res Hiſpaniarum proſecuti ſunt, tradiderunt [f]: poſteà verò à fide Catholica deficientes, inhæſiſſe Arianis, atq; demùm iterum Catholicam religionem profeſſos eſſe, cùm Theodemirus eorum regnô potitus eſt, Iſidorus [g] teſtatur.

f Vaſe. Chr. Hiſp. Marian. rer. Hiſp. lib. 5.

g Iſidor. Hiſt. Sueu.

IESV CHRISTI

Annus 449.

Leonis Pap. Annus 10. | Theodoſii 42. Valentin. 25. | Impp.

I. DE CONSVLATV ASTERII MEMORIA.

QVi ordine temporum ſequitur annus Domini quadringenteſimus, vndequinquageſimus, Aſterio atq; Protogene Conſulibus aperitur: quorum alterum, nempè Protogenem, Orientale dedit Imperium; Aſterium verò vetus Roma promouit. Eſt mentio Aſterii Conſulatûs apud Sidonium Apollinarem clariſſimum virum, cùm hæc ad Nammatium ſcribit [h]: *Audius enim adoleſcens, atque adhuc puer ex puero, cùm pater meus Præfectus Prætorio Gallicanis tribunalibus præſideret, ſub cuius videlicet magiſtratu Conſul Aſterius anni ſui fores votiuum trabeatus aperuerat. Adhærebam ſellæ curuli, & ſi non latens generoſitatis per ordinem: certè non ſedens per ætatem; mixtusq; turmæ cenſualium penulatorum, Conſuli proximè proximus eram,* &c. ex quibus etiam & ipſius Sidonii ætatem valeas intelligere. addit ipſe de Nicetio rhetore, qui tunc panegyricam habuit orationem. Ad alterum verò Conſulum Protogenem, hoc ipſo eius magiſtratûs exordio, Theodoretus hanc dedit epiſtolam, [i] cùm Syriæ Epiſcopi legati proficiſcerentur Conſtantinopolim:

h Sidon. li. 8. Epiſt. 6.

i Theod. Epiſt. 94.

II. THEODORETI AD PROTOGENEM LITERÆ.

Largitus eſt iam clementiſſimus Dominus tibi potentiam, vt ea recta menti miniſtrare poſſet: nunc verò illam maiorem reddidit, quo faciliùs veritatem agitatam protegeret tua celſitudo, & mendacium deleret, & optatam Eccleſiis quietem procuraret. Quantâ enim tempeſtate Orientis Eccleſiæ repletæ ſint, à multis quidem atque diuerſis tua magnificentia nouerit, apertiùs autem & exactiùs à Deo dilectiſſimis Epiſcopis didicerit, qui tempore hyemali hac de causâ longum iter hoc ſuſceperunt, poſt diuinam opem tuæ potentiæ & prudentiæ confidentes. Tempeſtatem igitur hanc, ò Chriſto dilecti, diſſipate, & tenebras has in puram ſerenitatem conuertite; & linguas, quæ contra nos inuehuntur, reprimite. Nos enim diuinâ ope & gratiâ pro Apoſtolicis dogmatibus pugnamus; & eam, quæ in Nicæa edita fides eſt, inuiolatam cuſtodimus; & eos, qui hæc adulterare audent dogmata, impios appellamus. Et horum teſtimonium perhibent, qui à nobis catechizantur, quive baptizantur, & qui noſtras in eccleſiis conciones audiunt. Si verò legitimè nos accuſare voluerint, opus eſt, vt nos præſentes arguant, & non vt abſentes calumnientur. Iſta enim etiam aliis in rebus tua magnificentia iura dans, edit ſententias, & decreta promulgat, ex iis, quæ accuſatores & rei dicunt, quid iuſtum ſit colligendo. hæc ad Protogenem Conſulem Theodoretus hæreſis accuſatus, & in pœnam (vt diximus) ſuæ ciuitatis terminis circumſcriptus.

III. DE LEGATIONE EPISCOPORVM.

Porrò legatio hæc Epiſcoporum, cuius meminit, à Domno Epiſcopo Antiocheno miſſa eſt Conſtantinopolim: nam eoſdem legatos commẽdans Senatori Patricio, hæc ait [k]: *Tuam magnificentiam per dilectiſſimos Deo ac beatiſſimos Epiſcopos ſaluere iubemus; cuius memoriam perpetuam circumferimus: ipſos autem, vt ad regiam accederent vrbem, effecit beatiſſimus Epiſcopus dominus Domnus, vt conſiliû contra me mendacium arguerent atq; diſſoluerent,* &c. commendauit aliis item literis eoſdem legatos Anatolio [l], necnon Antiocho [m], qui conſulatum geſſit cum Baſſo. Extant & aliæ eâdem occaſione, eodemq; tempore datæ ab eodem Theodoreto litteræ [n] per eoſdem Epiſcopos Conſtantinopolim ad viros clariſſimos, Cõſulares, atq; Patricios, nempè ad Anatolium, Vincomalum, Sporatium, Florentiũ, Nomum, Conſtantium, ſiue Conſtantinum. Quid autem factum ſit, non apparet, niſi quòd eodẽ ipſe remanſit Theodoſii Imperatoris edicto ſicut anteà obligatus. Etenim turbæ illæ atque clamores Conſtantinopoli Eutychetis causâ excitati poſthaberi fecerunt Theodoreti querelas, & legationem Domni Epiſcopi Antiocheni. Quæ igitur in eiuſdem Eutychetis causâ hoc anno Conſtantinopoli tranſacta ſint, iam narrare aggrediamur.

k Theod. Epiſt. 93.

l Theod. Epiſt. 92.

m Theod. Epiſt. 95.

n Theod. Epiſt. 89. 90. 91. 93. 94.

IV. Cùm litteræ Eutychetis, atq; ab Imperatore pro eodem Eutychete datæ ad S. Leonem Rom. Pont. maiori tabellariorum induſtriâ citiùs Romam perlatæ fuiſſent, præueniſſentque eas, quas ſanctus Flauianus ad eumdem Pontificem conſcripſiſſet: ipſe Romanus Põtifex, illis acceptis, ita primum ad ipſum Imperatorem Theodoſium reſcripſit [o]:

o Leo Ep. 7.

LEONIS PAPÆ AD THEODOSIVM LITERÆ.

Quantum præſidii Dominus Eccleſiæ ſuæ in fide veſtræ clementiæ præparârit, his etiam litteris, quas ad me miſiſtis oſtenditur; vt vobis non ſolùm regium, ſed etiam ſacerdotalem animum eſſe gaudeamus. Siquidem præter Imperiales & publicas curas, piiſſimam ſolicitudinem Chriſtianæ religionis habetis, ne ſcilicet in populo Dei aut ſchiſmata aut hæreſes, aut vlla ſcandala conualeſcant: quia tunc eſt optimus regni veſtri ſtatus, quando ſempiternæ & incommutabili Trinitati vnius Deitatis confeſſione ſeruitur. Quid autem in Conſtantinopolitana Eccleſia perturbationis acciderit, quod ita fratrem & Coëpiſcopum noſtrum Flauianum potuerit commouere,

commouere, vt Eutychetem presbyterum communione priuaret, nondum potuimus euidenter cognoſcere. Quamuis enim prædictus presbyter ad ſedem Apoſtolicam per libellum doloris ſui querimoniam miſerit; breuiter tamen aliqua prælibauit, aſſerens ſe Nicænæ fidei conſtituta ſeruantem, fruſtrà in fidei diuerſitate culpatum.

V. EVTYCHES STVDET VIDERI CATHOLICVS. *Euſebij autem Epiſcopi accuſatoris eius libellus, cuius exemplaria ad nos prædictus presbyter miſit, de obiectionis euidentia nihil habebat: ſed cùm presbytero hæreſeos crimen intenderet, quem tamen in eo ſenſum argueret, non euidenter expreſſit, quamuis & ipſe Epiſcopus Nicænæ Synodi profiteatur hac in re hærere decretis: propter quod non habuimus, vnde aliquid diſceremus. Et quia cauſæ meritum, fidei ratio, & laudabilis ſolicitudo veſtræ pietatis exigit, neceſſe eſt iam locum ſubreptionibus non patere, ſed prius, de quibus eum æſtimat arguendum, inſtrui nos oportet, vt poſſit de benè cognitis congruè iudicari. Ad prædictum autem Epiſcopum dedi litteras, quibus mihi diſplicere cognoſceret, quòd ea quæ in tanta cauſa geſta fuerant, etiam nimio ſilentio retineret, cùm ſtudere debuerit primitùs nobis cuncta reſerare: quem credimus vel poſt admonitionem omnia ad noſtram notitiam relaturum; vt in lucem ductis his, quæ adhuc videntur occulta, id quod Euangelicæ & Apoſtolicæ doctrinæ conuenit, iudicetur. Dat ad Kalend. Martias, Aſterio & Protogene viris clariſſimis Conſſ.* hactenùs ad Theodoſium Auguſtum S. Leo: quibus vides doloſi hæreſiarchæ fraudulentiam, quâ ſibi Catholicum nomen apud Romanum Pontificem aucupari quæſiuit. Sed antequàm rem, vlteriùs proſequamur, attende Lector, ex veteri inſtituto abſq; controuerſia profiteri eoſdem inter ſe altercantes Flauianum & Eutychetem, legitimum & præcipuum Iudicem Eccleſiaſticarum controuerſiarum eſſe Romanum Pontificem, ad quem tam actor, quàm reus ſponte currunt, ſua iura proſecuturi.

VI. Quod igitur per Magiſtrianum (ſic enim vocabant Tabellariorum præfectum) nullæ cum alijs redditæ fuerint litteræ Flauiani ad Leonem Rom. Pont. quas certus peculiariſque nuncius deferebat, ſed nondum Romam peruenerat: idem Romanus Pontifex id neſciens, ad Flauianum, eius redarguens in re tanta ſilentium, has litteras dedit [a]:

a Leo Ep. 8.

LEO FLAVIANVM ADMONET, VT RES GESTAS SIGNIFICET. *Cùm Chriſtianiſſimus & clementiſſimus Imperator ſanctæ & laudabilis fidei pro Eccleſiæ Catholicæ pace ſolicitus ad nos ſcripta tranſmiſerit de his, qui apud vos perturbationis ſtrepitum mouerant: miramur fraternitatem tuam, quicquid illud ſcandali fuerit, nobis ſilere potuiſſe, non potiùs procuràſſe, vt primitùs non inſinuatio magis tuæ relationis inſtrueret, ne de rerum geſtarum poſſemus fide ambigere. Accepimus enim libellum Eutychetis presbyteri, qui ſe queritur, accuſante Euſebio Epiſcopo, immeritò communione priuatum, maximè cùm euocatum ſe adfuiſſe teſtetur, nec ſui præſentiam denegàſſe: adeò vt in ipſo iudicio libellum appellationis ſuæ ſe aſſerat obtuliſſe, nec tamen fuiſſe ſuſceptum: quâ ratione compulſus ſit, vt conteſtatorios libellos in Conſtantinopolitana vrbe proponeret. Quibus rebus intercedentibus, necdum agnoſcimus, quâ iuſtitiâ à communione Eccleſiæ fuerit ſeparatus: ſed reſpicientes ad cauſam, facti tui nôſſe volumus rationem, & vſque ad noſtram notitiam cuncta deferri. Quoniam nos, qui ſacerdotum Domini matura volumus eſſe iudicia, nihil poſſumus, incognitis rebus, in cuiuſpiam partis præiudicium definire, priuſquàm vniuerſa, quæ geſta ſunt, veraciter audiamus.*

VII. *Et ideo fraternitas tua per idoneam maximè aptamq; perſonam pleniſſimâ nobis relatione ſignificet, quid contra antiquam fidem nouitatis emerſerit, quod ſeueriori ſententiâ dignum fuerit vindicari. Nam & Eccleſiaſtica moderatio, & religioſa piiſſimi Principis fides multam nobis ſolicitudinem Chriſtianæ pacis indicunt: vt amputatis diſſenſionibus, fides Catholica inuiolata ſeruetur; & his, qui praua defendunt, ab errore reuocatis, noſtrâ auctoritate, quorum fides probata fuerit, muniatur. Nec aliqua poterit ex hac parte difficultas afferri, cùm memoratus presbyter libello proprio ſit profeſſus, paratum ſe eſſe ad corrigendum, ſi quid in ſe inuentum fuerit, quòd reprehenſione ſit dignum. Decet enim in talibus cauſis hoc maximè prouideri, vt ſine ſtrepitu concertationum & charitas cuſtodiatur, & veritas defendatur, frater cariſſime. Et ideo quia dilectio tua de tanta cauſa nos videt eſſe ſolicitos, quàm pleniſſimè & dilucidè vniuerſa nobis annunciet: quod antè facere feſtinet; ne inter aſſertiones partium aliquâ ambiguitate fallamur; & diſſenſio, quæ in ſuis initijs abolenda eſt, nutriatur: cum in corde noſtro ea obſeruantia, Deo inſpirante, permaneat, ne conſtitutiones venerabilium Patrum diutiùs roboratæ, & ad ſoliditatem fidei pertinentes, prauâ cuiuſquam interpretatione violentur. Deus autem te cuſtodiat incolumem, frater cariſſime, Dat. XII. Kal. Maij, Aſterio & Protogene viris clariſſimis Conſſ.* hæc quidem Leo, cùm tamquàm pro tribunali eminentiori ſedens, & poteſtatem ſuper omnes habens legitimus vniuerſalis Eccleſiæ Iudex, legitimum parandum eſſe iudicium monet. Miſſæ ſunt hæ literæ per Panſophium Comitem.

Cùm has accepiſſet Flauianus, ad ipſum S. Leonem reſcripſit aliam mox epiſtolam, quâ cuncta temerè tentata, per Eutychetem poſt ipſius condemnationem palàm facit, & ſcripta ab eo mendacia redarguit, eſt Flauiani huius epiſtolæ exordium [b]: *Pietate & rectâ prædicatione Verbi, &c.* VIII. vbi poſt dilucidiùs demonſtratam Eutychetis hæreſim, hæc de eodem habet: *Iuſtum autem eſt, & hoc vobis (ſicut arbitror) intimare; quia idem Eutyches paſſus iuſtam & canonicam damnationem, cùm debuiſſet ſecundis ſaluare priora, & per pœnitentiam perfectam multaſq; lacrymas placare Deum, noſtrumq; cor vehementer contriſtatum in eius ruina per veram ſanare pœnitentiam, non ſolùm non fecit, ſed etiam per omnia conturbare Sanctam quæ apud nos eſt, Eccleſiam feſtinauit, propoſitiones iniuriarum publicè ponens, & maledictionibus plenas. Super hæc, & preces offerens piiſſimo & Chriſti amantiſſimo noſtro Imperatori, & eaſdem arrogantiâ & petulantiâ plenas, per omnia diuinas regulas conculcare conatus eſt.*

b. Apud S. Leon. ante epiſt. 9.

Sed his ita geſtis, litteræ nobis datæ ſunt veſtræ ſanctitatis per admirabilem Comitem Panſophium, per quas ſumus edocti, quia idem Eutyches libellos direxit vobis plenos omni fallaciâ atq; calliditate, dicens, iudicij tempore libellos ſe dediſſe appellationis & nobis & hic conuenienti ſancto Concilio, & appellàſſe veſtram ſanctitatem: quod nequaquàm ab eo factum eſt. Sed etiam in hac parte mentitus eſt, tamquàm per fallaciam mendacij ſubrepere ſe ſanctis veſtris auribus putans. Commotus itaq;, ſanctiſſime Pater, in his omnibus, quæ ab eo præſumpta ſunt, & ob ea, quæ in nos & ſanctiſſimam Eccleſiam facta ſunt, atque ſiunt, pro conſueta fiducia fiducialiter age, ſecundùm quod ſacerdotio competit; propriamq; faciens communem cauſam, & ſanctarum Eccleſiarũ diſciplinam, ſimul decernere damnationem aduerſus eum regulariter factam & per propria ſcripta dignare: confortare autem & piiſſimi & Chriſto dediti fidem noſtri Imperatoris fidem. IX. DETEGVNTVR EVTYCHETIS DOLI ATQVE MENDACIA.

Cauſa enim eget ſolummodò veſtro ſolatio atque defenſione, quâ debeatis conſenſu proprio ad tranquillitatem & pacem cuncta perducere: ſic enim hæreſis, quæ ſurrexit, & turba, quæ propter eam factæ ſunt, facilè deſtruentur, Deo cooperante per veſtras ſanctiſſimas litteras: remouebitur autem & Concilium, quod fieri diuulgatur, quatenus nequaquàm vbiq; ſanctiſſimæ turbentur Eccleſiæ. X. hæc Flauianus: quibus intelligis, tantam vim ineſſe litteris Apoſtolicis, vt Concilio dicat non indigere œcumenico id, quod eiuſdem Romani Pont. fuiſſet litteris definitum. His acceptis & alijs ab eodem anteà datis litteris QVÆ AD FLAVIANVM S. LEO RESCRIPSERIT. S. Leo, ſimulq; lectis miſſis vnà cum illis Synodalibus Actis, cognitiſque cunctis contra Eutychetem à Flauiano & Synodo rebus legitimè geſtis, ſerò licèt, tamen probè nouit impoſturam nefandi hæreſiarchæ: primumq; omnium aduerſus ipſam hæreſim inſurrexit, atque de fide Catholica & Verbi incarnatione ſolidâ veritate conſtantem omnibus omni ex parte numeris abſolutam ad ipſum Flauianum, publicam tamen cunctis, ſcripſit epiſtolam: de qua antequàm agere aggrediamur, ſingula, quæ Conſtantinopoli ab Eutychete hoc tempore ſunt temerè atq; doloſè peracta, hîc deſcribamus.

XI. VOCANTVR EPISCOPI CONSTANTINOPOLIM AD SYNODVM. Damnato (vt vidimus) anno ſuperiori Eutychete, nullum non mouit lapidem Chryſaphius eunuchus Imperatorij cubiculi Præfectus, vt legitimè à Flauiano confecta in Synodo Acta irrita prorſus reddat, & in ipſum Flauianum damnationis pœnam conuertat. Huius rei causâ inprimis (vt dictum eſt) permouit Theodoſium Imperatorem vt ad Leonem Pontificem pro Eutychete ſcriberet: Cùm verò eius ſciret infracti animi robur, & nonniſi ſolidam, firmam, cõſtantemq; ab eo expectandam fore ſententiam; iudicium anteuertit, & quod parabatur examen, eſt conatus eludere, dum perſuadet Imperatori, vt

confeſtim Conſtantinopolim Epiſcopos conuocet, qui cauſam Eutychetis ſint cognituri: eidemq; triginta Epiſcoporum Concilio, quem vellet Eutyches; vt præſideret Theodoſius Epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, ſuâ dexteritate confecit. Quantâ verò id perfecerit celeritate, ex eo accipe, quòd hoc anno ſub nominatis Cõſulibus ad quintum Idûs Aprilis ijdem conuocati ab Imperatore Conſtantinopolim conuenerunt ſimul ad Synodũ celebrandam in Baptiſterio maioris eccleſiæ. Quæ autem ab his geſta ſint, ipſa Acta declarant, quæ intexta leguntur primę Actioni Magni Concilij Chalcedonẽſis; ex quibus ea tantùm, quæ ad hiſtoriam, exactamq; rerum geſtarum cognitionem ſpectant, hic deſcribemus [a].

a Apud Cõc. Chal. Act. 1.

XII. CONCILIVM SECVNDVM IN CAVSA EVTYCH.

Cœpta eſt Synodus quinto Idûs menſis Aprilis, cui triginta interfuerunt Epiſcopi, & ab Imperatore miſſus eſt Florentius Patricius vt intereſſet; Theodoſius autem Cæſareæ Cappadociæ præſidere Synodo iuſſus eſt. In ea igitur primùm omnium contra ius faſq; ab Imperatore conceſſum eſt Eutycheti per procuratorem ſuam cauſam in Synodo agere, accuſatori nequaquàm: nec valuit vlla de his exceptio Epiſcoporum de non ſeruato ordine iudiciario, neque Euſebij Epiſcopi Dorilæi accuſatoris querelæ: ſicq; cùm eſſent cauſam acturi pro Eutychete intromiſſi ſunt in Synodum Conſtantinus, Eleuſius, & Conſtantius monachi cum libello ipſius Eutychetis. His admiſſis, Macedonius Tribunus & Notarius Imperatorum nomine hæc ſuggeſſit, præferens ſacrum codicem Euangelij: Oportet, inquit, omnia, quæ mandata ſunt ab eorum pietate, me dicere: Iuſſit igitur eos, qui dudum præſentes fuerunt, ſacratiſſimos Epiſcopos ſub ſacramento dicere, ſi vera ſunt legendorum monumentorum profeſſiones ab vtraque parte illatæ. Baſilius reuerendiſſimus Epiſcopus Seleuciæ dixit: Hactenùs iuramentum Epiſcopis neſcimus oblatum: ſed vt præceptum eſt nobis à Domino Chriſto [b], *non iurandum*, &c. actum eſt igitur interceſſione Baſilij, ne iurare Epiſcopi cogerentur. Poſt hæc autem ordine rerum oblatus eſt legendus libellus, quem Eutyches iam damnatus obtulerat Imperatoribus, qui ſic ſe habet:

b Matth. 5

XIII.

Piiſſimis & fideliſſimis amicis Chriſti Imperatoribus noſtris Theodoſio & Valentiniano Patribus Patriæ Auguſtis Eutyches Archimandrita.

LIBELLVS EVTYCH. OBLATVS THEODOSIO.

In omnibus mihi poſt Deum & ſalutis & veritatis manifeſtatio facta eſt veſtra pietas, in nulla re prætermittens inquiſitionem facere eorum, quæ vel de fide, vel aduerſum me calumnioſè mota ſunt. Geſta enim, quæ ſunt compoſita à reuerendiſſimo Archiepiſcopo Flauiano aduerſum me, legi heſterno die, & reperi contraria his, quæ acta ſunt, contineri in chartis. Nec enim quæ ad me ipſe locutus eſt, iacebant in eis; neq; quæ ego locutus ſum, inſeruerunt eidem monumento. Supplico igitur veſtræ ſerenitati, conſuetè Orthodoxæ fidei patrocinari, & meæ paruitatis opinioni: Vt dignetur præcipere, beatiſſimos Epiſcopos, qui in hac cauſa tunc reſidebant, & Notarios Reuerendiſſimi Epiſcopi Flauiani, & reuerendos clericos, qui ad me directi ſunt vocantes, vt occurrerem, & reuerendiſſimum diaconum Athanaſium reuerendiſſimi Epiſcopi Baſilij conuenire in præſentia ſanctiſſimi Epiſcopi Theodoſii, quatenus interrogati dicant omni cum veritate ſcriptis mandatum quid nouerint: Vt hoc conſecutus, more ſolito laudans, gratias agam Domino omnium Chriſto, & veſtræ pietati. hactenùs libellus Eutychetis oblatus Theodoſio Imperatori, lectuſque in Synodo.

XIV. Recitato itaque libello, et auditâ Eutychetis petitione, cùm ei Theodoſius Imperator annuiſſet; iuſſi ſunt præſentes eſſe Notarij Flauiani, qui Acta Synodalia exceperant, ijdemq; diaconi, Notariorum fungentes munere, omnes numero quinque, Aſterius, Aëtius, Nonnus, Aſclepiades, atq; Procopius: qui iuſſu Flauiani & aliorum Epiſcoporum; qui priori Synodo præſentes fuerunt, conſcripta ab ſe Acta ediderunt. Protulerunt alia Eutychetis procuratores, ſed quæ cognita ſunt non eſſe originalia, verùm deſcripta poſteà exemplaria. Dum ergo Acta legerentur, ventumq; eſſet ad tertiam Synodi Actionem de verbo quodam relato in Acta, quòd referri minimè debuiſſet: rurſumque de verbis ab Eutychete dictis, & in Acta minimè relatis, & alijs admodum leuibus controuerſia mota eſt. Cùm enim, qui eſſet mos Notariorum exceptorum, Aëtius & ipſe ex Notarijs vnus his verbis ſignificaſſit. *In talibus* (inquit) *ſanctiſſimis Concilijs cõtingit frequentè vnum ex reuerendiſſimis Epiſcopis aliquid dicere: & quod ab vno dictum ſit, tamquàm ab omnibus ſimul dicatur, & ſubſcribatur, & intelligatur*, omnibus ſcilicet conſentientibus & approbantibus. *Hoc ab exordio factum eſt; in tantum vt vno dicente, ſcribamus: Sancta Synodus dixit. Si verò inuentus fuerit vnus aut ſecundus dicens idem*, &c. *tunc dicimus, quia & profeſſi ſunt Deo amantiſſimi Epiſcopi, & exclamauerunt*, &c. & poſt nonnulla idem Aëtius: *Multa ſæpiùs tamquàm in collocutione communi in parte Concilij in conuentu à præſentibus ſanctiſſimis Epiſcopis dicuntur, quæ ſcribi non præcipiuntur.* His igitur per Aëtium patefactis, de Eutychetis appellatione, quòd recepta non fuiſſet in Acta, facta eſt obiectio à procuratoribus Eutychetis. Acta autem ſic ſe habent [c]:

MOS NOTARIORVM EXCEPTORVM IN SYNODIS.

c Apud Cõc. Chal. Act. 1.

XV. DE APPELLATIONE EVTYCHETIS ACTA.

Quoniam verò ante paucos dies litteræ ſanctiſſimi Archiepiſcopi Leonis inſinuatæ ſunt nobis, continentes, quia accuſauit reuerendiſſimus Archimandrita Eutyches, & appellauit in tempore examinationis veſtram audientiam per dationem libelli. Et poſt aliqua, hæc ex ſuggeſtione vnius ex procuratoribus Eutychetis: *Conſtantinus reuerendus diaconus dixit: Eutyches dum legeretur damnatio, appellauit S. Concilium Epiſcopi Romani, & Alexandrini, & Hieroſolymitani, & Theſſalonicenſis: & hæc in Geſta non ſunt inſerta. Magnificentiſſimus Patricius Florentius dixit: Turbâ factâ, & diſſoluto Conuentu, dixit ad me ſilenter, appellans Romanum & Ægyptium & Hieroſolymitanũ Concilium. Et ego arbitratus indecens eſſe, latere hoc ſanctiſſimum & reuerendiſſimum Epiſcopum Flauianum, aſcendens dixi ei.* ea videlicet, quæ Eutyches ſibi dixiſſet. Addidit his Baſilius Seleuciæ hæc: *Iam in veritate dico: Adhuc ipſo Conuentu ſedente, & proponente ſanctâ Synodo, vt diceret iſtas duas naturas inſeparabiles & inconfuſas in vno Domino etiam poſt adunationem: ſcio quia dixit religioſus Archimandrita Eutyches: Si præceperint Patres Romanus & Alexandrinus, dico hoc ipſum. Hoc autem non quaſi appellans dixit.* Poſt hæc rogata eſt ſententia Archimandritarum, qui Synodo interfuerunt, ſi quis eorum audiſſet appellantem Eutychetem in Synodo: & omnes vnâ ſententiâ negauerunt.

Vides igitur Eutychetem per mendaciorum anfractus diuerticula quæritantem, comprehenſum, vbiq; delirum, vaniloquum atque doloſum eſſe repertum: quæ quidem plus ſatis eſſe poterant ad proſcriptionem impij hæreſiarchæ & ab eo proditæ impietatis: ſed dum Chryſaphius priuata contra Flauianum ſtudia fouet, atque in eadem pertrahit Imperatorem, maximum parat Eccleſiæ luctum, ſummamq; infert cladem Imperio, vt exitus patefaciet. Abſoluta eſt itaque, his actis, eiuſdem Synodi prima ſeſſio, habita quinto Idûs Aprilis: In qua quidem (vt vidimus) cùm facta ſit mentio litterarum ſancti Leonis hoc anno ſub ijſdem Conſulibus Kalendis Martijs Romæ datarum, quas ante paucos dies fuiſſe acceptas, Eleuſij teſtificatione eſt dictum: vides quantâ celeritate, nempè vnius dumtaxat menſis ſpatio, litteræ ab Vrbe ſolerent deferri Conſtantinopolim. Quod etiam ex eo certo certiùs colligere potes, dum quas Theodoſius ſcripſit ad ſanctum Leonem Romanum Pontificem poſt abſolutam præſentem Synodum Conſtantinopoli quinto Idûs Aprilis de Synodo habenda Epheſi litteras, eas accepit S. Leo (vt ipſe teſtatur in epiſtola ad Pulcheriam [d]) tertio Idûs Maias. XVI.

d Leo Epiſt. 23.

Rurſum verò eiuſdem menſis Aprilis vigeſimaſeptimâ die iterum à Patribus conuentum eſt: vbi à procuratoribus Eutychetis oblatus eſt libellus ab ipſo anteà porrectus Theodoſio Imperatori, qui acceptus iuſſus eſt legi: eſt autem huiuſmodi [e]: XVII. SECVNDA SESSIO.

e Apud Cõc. Chal. Act. 1.

Piiſſimis & fideliſſimis ac Chriſti amatoribus Principibus noſtris Flauio Theodoſio & Valentiniano perpetuis Auguſtis, ab Eutychete Archimandrita.

Veſtra pietas ſuperiùs & à principio non ignorans circa rectam fidem religionem mundam irreprehenſibilem fidem meam, pro calumnia mihi compoſita & meditatis inſidijs ab Euſebio Epiſcopo Dorilæ, quaſi rectè non ſapiam, ſancire dignata eſt, ingrediente me in Concilium, adeſſe mihi virum laudabilem magnum Silentiarium cuſtodiæ causâ: Qui vadens ad Epiſcopum, & præſentiam meam nuncians, quædam audiuit à religioſiſſimo Epiſcopo Flauiano de damnatione mea & vidit. Precor igitur veſtram tranquilli- XVIII. COGNITIO DE FALSITATE ACTORVM.

tatem

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

ratem, dignetur ſancire apud quem placuerit veſtræ pietati eundem virum mirificum, laudabilem, magnum Silentiarium cum veritate ſcriptū profiteri ea, quæ audiuit (vt ſuperiùs dixi) & videt: quò hic impetratis, ſolitas orationes Deo ſemper pro veſtra ſalute referam, piiſſimi & fideliſſimi Imperatores. hactenùs Eutychetis libellus. Iuſſus tunc eſt Silentiarius, quæ audiuit, coram Synodo profiteri: qui teſtatus eſt, ſe accepiſſe à Flauiano, antequam de damnatione Eutychetis Synodi Actio cogeretur, iam Eutychetem eſſe damnatum, ſcriptum nimirùm damnationis libellum, quem Synodo ſubſcribendum porrecturus eſſet. Sed & teſtificatione Aſterij presbyteri dictum eſt, & in Acta relatum, ipſa Synodi prioris Acta fuiſſe à Notarijs immutata. His itaque cauillis illuſum eſt legitimæ factæ à priori Synodo Eutychetis damnationi, fauentibus eidem magiſtratibus in gratiam Chryſaphij etiam Imperatorem monētis pro ipſo hæreſiarcha. Fuerunt hæc præludia horrendæ tragœdiæ, de qua paulò poſt dicturi ſumus, modò autē quæ Liberatus Diaconus [a] iſtis addat, ſuperioribus coniungamus:

a Liberat. Diac. c. 11.

XIX. *Diſcuſſis* (inquit) *Geſtis inſtantibus Notarijs cum Epiſcopis Deum timentibus, cum Eutycheti aliqui fauerent pro tempore, nihil falſitatis inueniri potuit; ſed tantum actum eſt, vt apud Magiſtros Officiorum Geſta conſicerentur de falſitate Notariorum, aſtantibus quibuſdam laicis de Officio Principis, qui interfuerunt Geſtis ipſis tempore Concilij. Poſtea expetiuit Imperator à Flauiano fidei eius confeſſionem manu eius ſcriptam & ſubſcriptam. Scripſit ergo Flauianus fidem manu propriâ, & Imperatori in hoc themate direxit:*

XX. *Flauianus Epiſcopus Conſtantinopolitanus amatori Chriſti Imperatori noſtro Theodoſio ſalutem.*

Nihil ita conuenit ſacerdoti Dei, & dogmatibus erudito diuinis, quàm paratum eſſe ad ſatisfactionem [b] *omni petenti rationem de ſpe, quæ in nobis eſt & gratia: non enim erubeſco* [c] *Euangelium Dei: Virtus enim Dei eſt ad ſalutem omni credenti. Quia ergo & nos, miſericordiâ Regis omnium Chriſti Dei, ſacerdotium tale ſortiti ſumus: ſapimus rectè & inculpabiliter ſemper Scripturas diuinas ſequentes expoſitiones ſanctorum Patrum, qui in Nicæa conuenerunt, & centum quinquaginta, qui hîc congregati ſunt, & qui in Epheſo ſub ſanctæ memoriæ Cyrillo, qui fuit Alexandrinorum Epiſcopus: Et prædicamus Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum ante ſæcula quidem ex Deo Patre ſine principio natum ſecundum diuinitatem, in nouiſſimis autem diebus eundem propter nos & propter noſtram ſalutem ex Maria virgine ſecundum humanitatem. Ex duabus itaq; naturis confitentes Chriſtum poſt incarnationem ex ſancta Virgine & humanatum in vna ſubſiſtentia* *, *& in vna perſona vnum Chriſtum, vnum Filium, vnum Deum confitemur: & vnam quidem Dei Verbi naturam incarnatam tantùm & humanatam dicere non negamus; eò quod ex ambabus vnus atque idem ſit Dominus noſter Ieſus Chriſtus. Eos verò, qui aut duos Filios, aut duas ſubſiſtentias, aut duas perſonas annunciant, & vnum eundemq; Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum Filium Dei viui prædicant, anathematizamus, & alienos eſſe ab Eccleſia iudicamus. Et ante omnia Neſtorium impium anathematizamus, & ſapientes ea, quæ eius ſunt, & loquentes ea: Abſcindantur huiuſmodi à filiorum adoptione promiſſa rectè credentibus.* Et ſubſcriptio: *Domine Ieſu Chriſte adiuua nos.* Et iterum: *Hæc ſcripſi manu meâ ad ſatisfactionem veſtræ poteſtatis, vt confundantur calumniam facientes noſtræ ſimplici conuerſationi.* hactenùs profeſſio Flauiani ab Imperatore ea de cauſa exacta, quod Eutyches & ſentientes cum eo ipſum calumniati eſſent eadem ſapere, cū Neſtorio, & ſub duarū naturarū in Filij Dei confeſſione duas pariter ſubintroducere velle perſonas: ob id enim in hac ſua profeſſione Flauianus multus fuit in dānando Neſtorio. Quæ autē poſt hęc acta ſint, ita ſubdit Liberatus Diaconus [d]:

b 1. Pet. 3.
c Rom. 1.
PROFESSIO FIDEI FLAVIANI EPISC.
*ſubſtantia
d Liberat. Diac. c. 12.

XXI. *Poſtquàm ergo nihil probatum eſt Notarijs de falſitate Geſtorum: Eutyches petit Dioſcorum Alexandrinum Epiſcopum, vt quæreret, quæ de illo acta ſunt. Vrgebat* * *apud Principem, vniuerſale fieri Concilium, vt improbaretur Concilium Flauiani. Scripſit ergo Dioſcorus Theodoſio Imperatori, quia aliam fieri Synodum oporteret, & quod vt fieret, perſuaſit Eutyches. Annuit Imperator.* Hæc autem omnia molitione eſſe facta Chryſaphij, Nicephorus tradit his verbis [e]: *Porrò vbi illa Acta & decreta legitima eſſe auctoritate ſuâ comprobauerunt: Chryſaphius eunuchus, qui idem cum Eutyche ſentiebat, cum contumeliam ferre nequiret, iram ſuam aduerſus Flauianum maximè auxit, & Dioſcoro Alexandrino, impio illi indicauit, ſe illi in rebus, quæ placita eſſent, gratificaturum omnibus, ſi Eutychetem periclitantem defenderet, Flauianum autem & Euſebium Dorilæum oppugnaret. Eodem modo Eudociam Auguſtam excitauit, cum multa alia, tum ea potiſſimum dicendo, quæ ei à Pulcheria acerba accidiſſent.*

* Agebat
e Niceph. lib. 14. c. 47.

XXII. His igitur ita diſpoſitis, ad Kalendas Auguſti indicitur Synodus Epheſi: *Dirigensq;* (inquit Liberatus [f]) *Imperator Sacram Dioſcoro in Alexandriam, præcipit, vt decem Metropolitanos Epiſcopos, quos voluiſſet, ipſe eligeret, & veniret Epheſum, & congregato Concilio, Eutychetis cauſam diſcuteret; iubens, Barſumam Archimandritam intereſſe, & vices agere omnium monachorum Orientales Epiſcopos accuſantium: Theodoretum verò Cyri Epiſcopum adeſſe, Concilio interdixit, & in ſua ciuitate permanere eum iuſſit. Iam enim Ibam Edeſſenum Epiſcopum, ne Synodo adeſſet, per illum filium ſuum, quem dixi, Chryſaphium, in multas manſiones Eutyches relegârat exilio.* hæc de indicta Synodo Liberatus. Cum autem iſta de OEcumenico celebrando Concilio ore multorum iactari cœpiſſent, hæcque literis Domni Epiſcopi Antiocheni Theodoretus Cyri Epiſcopus accepiſſet exiſtimans iſta curari per Dioſcorum Alexandrinum Epiſcopum, quem patiebatur aduerſarium, quo futuræ Synodi OEcumenicæ decreto duodecim illa vulgata Cyrilli capitula, quorum cauſa diu multumque fuerat altercatum, comprobarentur: hanc tunc ad eundem Domnum epiſtolam reddidit, quæ inter eius epiſtolas Græcè ſcriptas in codice Vaticano numeratur centeſima duodecima, atq; ſic ſe habet:

f Liberat. c. 12.
INDICITVR SYNODVS EPHESI IN CAVSA EVTYCHETIS.

Teodoretus Epiſcopus Cyri Domno Epiſcopo Antiochiæ.

THEODORETI EPISC. LITTERÆ AD EPISC. ANTIOCH.

Sperauimus iam noſtra mala quieuiſſe, vbi nobis nonnulli ſignificarent, iam pacatam Imperatoris Victoris & Triumphatoris indignationem, & quod iam induciæ factæ ſunt inter eum, & religioſiſſimum Epiſcopum Flauianum, & quod iam ſedata eſt Synodi conuocatio, & pax Eccleſiarum reuerſa eſt. Quæ verò nunc à tua pietate ſcripta ſunt, magna nos affecerunt moleſtia. Nihil enim boni licèt expectare ab ea, quæ muſſitatur Synodo, niſi clementiſſimus Deus conſuetam noſtri curam gerat, & ſedauerit technas & machinas turbulentiarum à dæmonibus concitatarum. In magna enim Synodo, quæ Nicææ fuit congregata, vna cum Orthodoxis idem decreuerunt, etiam illi, qui Arij partes ſectabantur, & Apoſtolicæ fidei expoſitioni per manus ſubſcriptionem conſenſerunt. Fuerunt tamen reuera hoſtes, nec vnquam quieuêre illam oppugnare, quouſque corpus Eccleſiæ conſciderunt; & triginta annis inter ſe communicârunt, atq; Apoſtolica dogmata proſequebantur etiam qui Arij morbo laborabant. Cum verò Antiochiæ poſtrema habita eſſet Synodus, quando Dei hominem, magnum illum Meletium in Apoſtolico illo throno conſtituerunt & confirmarunt, ac deinde poſt paucos quidem dies Imperatoris auctoritate illum eiecerunt, propoſitus quidem fuit Euzoius Arij morbo apertè laborans, & quamprimum ſe ab alienarunt illi, qui Euangelica dogmata protegebant. Et ex eo tempore diuiſio & ſchiſma remanſit.

Illa igitur intuens anima mea triſtis, ac ſimilia præuidens, gemit ac lamentatur, nihil boni expectans. Neque enim ſciunt, qui ex alijs diœceſibus ſunt, venenum, quod ineſt duodecim illis capitibus, ſed auctoritatem eius, qui illa ſcripſit, intuentes, nihil mali ſuſpicantur. Et arbitror eum, qui illius in ſedem ſucceſſit Dioſcorus, hæc omnia agere, vt altera Synodo eadem confirmentur. Qui enim mandato & iuſſu hæc ante ſcripſit, & anathemati denunciauit eos, qui illis aſſentiri & ſtare minimè voluerint: quid non faciet in OEcumenica præſidens Synodo? Et ſcito domine, quod nullus eorum, qui eam hæreſim, quæ in ipſis latebat, cognouerunt, accipiet, quamuis bis totidem id decernant. Cum enim etiam plures hæc confirmauerint Epheſi, illis aduerſati ſumus, nec ante communicauimus Cyrillo, qui illa ſcripſerat, quouſq; doctrinam & profeſſionem fidei edidit, conſonamq; quæ à nobis edita ſunt, nulla de ijs capitibus facta mentione. Idq; cognitu facile eſt tuæ beatitudini, ſi præceperit, vt perquirantur, quæ geſta ſunt. Sunt enim iuxta morem conſuetum Synodi, plura quàm quinquaginta ſynodica geſta & ſcripta, quæ duodecim capitum damnationem oſtendunt. Ante enim quàm ad Epheſum accederemus, B. Ioannes Antiochenus ſcilicet Epiſcopus ſcripſit ad religioſum Epiſcopum Eutherium Thyanorum & ad Firmum Cæſareæ Epiſcopū, & Theodotum Ancyræ, Apollinarij doctrinā hæc capita nuncupando. Et ea, quæ à nobis Epheſi damnatio facta

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

fuit contra Alexandrinum & Epheſinum Epiſcopum hinc ortum habuit, quoniam capita illa ediderunt & confirmarunt.

Et litteræ multæ ſynodales Epheſi ad Victorem & Triumphatorem Imp. & ad magnos Principes de his ſcripta ſunt, ſimiliter etiam ad populum Conſtantinopolitanum & religioſiſſimum Clerum. Et Conſtantinopolim nos vocati quinq; controuerſias de nobis ipſis coram Imperatore habuimus, & egimus, & tres alias deinde cum teſtibus ad ipſum miſimus, Deoq; dilectiſſimis Occidentis Epiſcopis, Mediolanenſium, inquam, & Aquileiæ & Rauennæ de his ſcripſimus, ſignificantes, quod Apollinarij nouitate & vanitate repleta ſunt ea capita. Et ipſimet Cyrillo, qui illa ſcripſit, B. Ioannes ſcribendo, beati Pauli auctoritatibus aperte illa arguit & confutauit, ſimiliter etiam beatæ memoriæ Acacius, & (vt paucis tua ſanctitas omnia cognoſcat) ego miſi exemplar illius epiſtolæ, quam beatus Acacius & Ioannes ad Cyrillum beatæ memoriæ ſcripſerunt, vt cognoſcas, quod dum de pace & conuentione inter ſe ſcriberent, illamet capita accuſabant, & damnabant. Ac ipſemet Cyrillus dum ſcriberet ad beatum Acacium, ſuam de his capitibus mentem & animum declarauit, cum dixerit, ſe illa ſcripſiſſe, vt ſe obijceret, & opponeret ad illius nouitatem & vanitatem. & quod compoſita pace, erant omnia clara & manifeſta. Hæc igitur excuſatio accuſationem confirmat, miſi etiam exemplar eorum, quæ tempore conuentionis & pacis ſcripta ſunt, vt noris, domine, quod nullam de his mentionem fecit, & quod oportet eos, qui ad Synodum irent, afferre ea, quæ conuentionis tempore ſcripta ſunt; & (vt apertè dicam) quænam fuerunt diſſenſionis cauſa, & qua ratione quæ inter ſe diſſidebant, conuenerunt & conciliata ſunt. Oportet enim eos, qui ad pietatem tuendam & propagandam vocantur, omnem ſuſcipere laborem & diuinum inuocare auxilium, vt eam, quam noſtri maiores nobis reliquerunt ſortem, inuiolatam conſeruemus. Decet autem animaduertere tuam ſanctitatem, & eos religioſiſſimos Epiſcopos, qui nobiſcum ſentiunt & conueniunt, illos de profectione docere, ac eos etiam religioſiſſimos clericos, qui pro pietate zelum habent, ne à noſtrimet ſocijs proditi, vel cogamur aliquid facere eorum, quæ Deo omnium diſplicent, vel ſoli relicti facile opprimamur ab hoſtibus. Fides eſt (hortor te) in qua ſpem habemus ſalutis, & oportet omnem lapidem mouere, vt nihil adulterinum, vel deprauatum introducatur, neque Apoſtolica doctrina corrumpatur. Hæc ego, licet procul abſim, lugens & gemens ſcribo & communem noſtrum Dominum oro, vt atram hanc tempeſtatem diſſipet, & diſſoluat; & claram & perſpicuam ſerenitatem nobis largiatur. hactenus ad Domnum Antiochenum Theodoreti epiſtola à Metio Thermularum Epiſcopo Latinitate reddita. ex qua vides, quo animo ipſe perſeuerauerit aduerſus duodecim capita illa Cyrilli, quæ adeo timeret œcumenicæ Synodi auctoritate firmari. Innotuerunt puto iſta Imperatori, qui cum ſuo edicto vocaſſet ad Synodum Epiſcopos, vetuit, ne Theodoretus adeſſet, vt audiſti à Liberato, & ex ipſo Imperatoris apparebit edicto. Sed deſcribamus hic ipſius Theodoſij Imperatoris pro Synodo Epheſi cogenda reſcriptum: eſt enim huiuſmodi ad Dioſcorum Epiſcopum Alexandrinum datum [a]:

a Apud Concil. Chal. Act. 1.

XXIII. EPISTOL. THEODOSII AD DIOSCORVM DE SYNODO EPHESINA.

Imperatores Cæſares Theodoſius & Valentinianus, victores, triumphatores, maximi, ſemper venerabiles Auguſti, Dioſcoro.

Cunctis conſtitit manifeſtum, quia noſtræ Reipublicæ ſtatus & omnia humana diuinâ pietate moderantur atque firmantur: Deo enim propitio conſtituto, proſperè & ſecundùm vota noſtra gubernari res & proficere ſolent. Imperium ergo diuino nutu ſortiti, ſubditis pro pietate & manſuetudine ſimiliter plurimam ſolicitudinem impartimus, quatenùs & vera religio, & noſtra Reſpublica cultu Dei puriſſimo & pietate firmata perfulgeat. Quod igitur in præſenti ſubita emergente dubitatione, ad Catholicæ, & Apoſtolicæ doctrinæ ac noſtræ fidei cuſtodiam, quæ vt ſit, diuerſis ſententijs impugnata, conturbat & confundit hominum ſenſus & animas: intolerabile duximus, huiuſmodi delictum contemnere, ne per talem negligentiam ipſi Deo inferre contumeliam videremur. Ideoque ſancimus, in vnum ſanctiſſimos & Deo placitos conuenire viros, quibus pro pietate Catholica atq; vera fide plurimus ſermo eſt; vt vniuerſa quidem talis vana dubitatio, ſubtili propoſitâ inquiſitione, ſoluatur; vera autem & Deo amica Catholica fides firmetur.

XXIV. DIOSCORVS CVM DECEM

Igitur & tua ſanctitas, ſumptis ſecum decem reuerendiſſimis Metropolitanis Epiſcopis, qui ſub tua degunt diœceſi, & alijs ſimiliter decem ſanctis Epiſcopis ſermone & vitâ ornatis, qui in doctrina & ſcientia recta & immaculatæ fidei præ cunctis apud cunctos eminent, proximis Kalendis Auguſtis Epheſum Metropolim Aſiæ conuenire abſq; vlla dilatione feſtinet, nullo ſcilicet alio præter prædictos viros ſanctam Synodum moleſtante: quatenùs vniuerſis ſanctiſſimis & beatiſſimis Epiſcopis, quos conuenire per ſacras noſtras epiſtolas ſancimus, ad prædictam concurrentibus ciuitatem, & ſubtiliſſimè inueſtigantibus & quærentibus, omnis de medio error contrarius auferatur, Catholica autem doctrina & Orthodoxæ fidei Saluatoris noſtri Chriſti amiciſſima ſolidetur, & conſuetè effulgeat, quod vniuerſi in poſterum inconcuſſum, Deo propitio, & intemeratum cuſtodiant. METROPOLITANIS CONVENIRE IVBETVR.

XXV. THEODORETVS PROHIBETVR ACCEDERE.

Si quis verò tam neceſſariam & Deo amicam Synodum prætermiſerit, & non omni virtute ſecundum prædictum tempus ad præfinitum locum peruenerit; nullam excuſationem, neq; apud Deum, neq; apud noſtram inueniet pietatem. Sacerdotalem enim Conuentum nonniſi quis malâ propriâ conſcientia ſauciatus euitat. Theodoretum ſanè Epiſcopum Cyri ciuitatis, quem pridem iuſſimus ſuæ ſoli vacare Eccleſiæ; ſancimus non priùs ad ſanctam Synodum conuenire, niſi vniuerſo ſancto placuerit conuenienti Concilio & ipſum concurrere, & pariter intereſſe. Si verò aliqua diſcordia de eo emerſerit, abſque illo ſanctam Synodum conuenire & quæ iuſſa ſunt ordinare præcipimus. Data tertio Kalendas Aprilis Conſtantinopoli, Zenone & Poſthumiano viris clariſſimis Conſulibus. Sed deprauatam eſſe in die & Conſulibus eiuſmodi epiſtolã Theodoſij ad Dioſcorum ſcriptam, dum data habetur dictâ die Martij, nemo non videt; cùm conſtet ex ijs, quæ dicta ſunt, vltimam Synodi Actionem habitam vigeſimaſeptimâ menſis Aprilis, & poſt eam has ab imperatore datas fuiſſe litteras. Quod verò ad Conſules ſpectat; cùm eoſdem ſuperiori anno Conſulatum geſſiſſe certum ſit, quid commune illis cum rebus anni præſentis? Reſtituendum eſt ergo: *Tertio Kalendas Maias, Aſterio & Protogene Conſulibus.*

XXVI. Rurſum verò ad eundem Dioſcorum Theodoſius has litteras dedit, quibus voluit ipſum eidem indictæ præeſſe Synodo [b]:

b Apud Concil. Chal. Act. 1.

EPISTOL. THEODOSII QVA PRÆFICIT SYNODO DIOSCORVM.

Dioſcoro reuerendo Epiſcopo Alexandriæ.

Ante hoc quidem, Theodoretum Epiſcopum Cyri ciuitatis præcepimus in ſanctam Synodum minimè peruenire, donec de eo, quod placuerit, ſancta Synodus conſtituat: auerſati eum, quia præſumpſit proferre contraria ijs, quæ ſcripſit de fide ſanctæ memoriæ Cyrillus Alexandrinæ quondam ciuitatis Epiſcopus. Quoniam verò ſuſpicamur aliquos ſectatores Neſtorij aſſumere ſtudium & conferre, vt omnimodò interſit ſancto Concilio: hac de cauſa neceſſarium duximus, his ſacris litteris ad tuam reuerentiam datis manifeſtum facere tuæ beatitudini & vniuerſæ S. Synodo, quòd nos regulas ſanctorum Patrum ſequentes, non ſolùm propter Theodoretum, ſed alios omnes, qui ad congregatam S. Synodum pertinent, auctoritatem & primatum tuæ præbemus beatitudini, ſcientes diligentiùs, quod & reuerendiſſimus Archiepiſcopus Hieroſolymorum Iuuenalis, & beatiſſimus Archiepiſcopus Thalaſſius, & omnis talis feruens amator & æmulator Orthodoxæ fidei conſentanei erunt tuæ ſanctitati, radianti per Dei gratiam honeſtâ vitâ & Catholicâ fide. Eos namq; qui aliquid per additamentum aliquod aut imminutionem conati ſunt dicere, præter quæ ſunt expoſita de fide Catholica à ſanctis Patribus, qui in Nicæa, & qui poſtmodum in Epheſo congregati ſunt, nullam omnino fiduciam in S. Synodo habere patimur; ſed & ſub veſtro iudicio eſſe volumus, quia hac de re & nunc S. Synodum diſpoſuimus conuenire. hactenùs ad Dioſcorum Theodoſius.

XXVII. Portò intentatum hactenùs ſibi idem Theodoſius Imperator ius arrogat & vſurpat: dum celebrandæ Synodo œcumenicæ, qui illi in omnibus præſit, Epiſcopum deligit; quod quidem Romani eſſe Pontificis, docent quæ acta ſunt in habitis anteà Synodis œcumenicis: ſiquidem Nicænæ Synodo Oſius à S. Syluestro miſſus præfuit, Epheſino verò haud pridem celebrato Cõcilio Cyrillus Epiſcopus Alexandrinus à Cæleſtino delectus, vt eorumdem Conciliorum Acta ſignificant. Sed Deo vindice, vbi talem ſibi Theodoſius Põtificiam auctoritatem arripuit, Imperio priuatur. anno ſequenti ex hac vita ſublatus, vt ſuo loco dicemus. Quod igitur talibus ſacrilegijs eſt cœptum concilium, quibus fuerit ſceleribus auctum & conſummatum, eiuſdem Acta declarant.

At ob-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

XXVIII. DOLVS EVTYCHIANORVM. At obſerua dolum, quam cautè agatur; ne quis ex iis, qui conſtantiſſimè eſſent aduerſus Eutychetem propugnatori fidem Catholicam de duabus in Chriſto naturis in Epheſinum indictum Concilium admittatur, eâ rectitudinis ſpecie, quod iidem eſſent hæreſis Neſtorianæ fautores: ſicq; Theodoretus exploditur, & Ibas ſuaſione Eutychetis fuit anteà relegatus: contrà verò illi, qui Eutychetis ſtudioſiſſimi eſſent, Synodo intereſſe & præeſſe iubentur, eo quidem colore, quod eſſent hi hoſtes Neſtorianæ perfidiæ; quaſi non contra emergentem nouam hæreſim, ſed contra Neſtorium bellum ſuſcipiendum eſſet. ſed & inter alios nominatus Barſumas in Syria Archimandrita omnium ſceleſtiſſimus curatur ab amicis Eutychetis, puto Chryſaphio, vt ab Imperatore Synodo intereſſe iubeatur: cuius rei causâ has rurſum ad Dioſcorum idem Theodoſius litteras dedit[a]:

a Apud Concil. Chald. Act. 1.

XXIX. THEODOS. IMP. AD DIOSCORVM DE BARSVMA. *Peruenit ad noſtræ ſerenitatis auditum, quia multi venerandi Orientalium Archimandritæ ſimul cum Catholicis populis aduerſus quoſdam Epiſcopos, qui Neſtorianâ impietate ægrotare dicuntur, in quibuſdam Orientalium ciuitatibus conſtituti, laborarent, & pro Catholica fide contenderent. Hac de cauſa noſtræ ſerenitati* complacuit, religioſiſſimum presbyterum & Archimandritam Barſumam puritate vitæ & Catholicâ fide probatiſſimum adeſſe Epheſinæ ciuitati, & tenentem locum cunctorum Orientalium Archimandritarum conſidere tam tuæ ſanctitati, quam vniuerſis ſanctiſſimis Patribus ibidem conuenientibus; quatenus Deo placita de omnibus ſententia proferatur. Dignetur proinde tua religio perui[?]dens (quia omnis nobis eſt pro Catholica fide ſolicitudo) affectuosè & prædictum venerandum Archimandritam ſuſcipere, & operam dare, veſtræ cum S. Synodi participem fieri. Dat. Idibus Maij. Protogene viro clariſſimo Conſule, & qui fuerit nunciatus.* Ad ipſum verò Barſumam his verbis[b]:

* diuinitati.

b Apud Conc. Chal. Act. 1.

XXX. THEODOSII EPIST. AD BARSVMAM. *Noſtram pietatem latere non potuit, in qualis ſint certamine conſtituti per Orientem religioſiſſimi & ſanctiſſimi Archimandritæ pro fide laborantes Catholica, & quoſdam Epiſcopos in ciuitatibus Orientis conſtitutos Neſtorianæ hæreſeos participes auerſantes, collaborante etiam Orthodoxo populo eiſdem religioſiſſimis Archimandritis. Quoniam igitur & tua ſanctitas pro Catholica fide tantum laborare ſuſtinuit, vt ad noſtram perueniret pietatem: iuſtum eſſe duximus, tuam ſanctitatem puritate vitæ & Catholicâ fide probabilem ad Epheſinam pergere ciuitatem & locum tenentem omnium religioſiſſimorum Archimandritarum Orientalium conſidere ſanctæ Synodo, quæ ibi diſpoſita eſt conuenire & cum aliis ſanctis Patribus & Epiſcopis quæ ſunt Domino placita ordinare. Dat. pridie Idus Maij.* hæc ibi. Conſcripſiſſe eundem Theodoſium ad alios Orientalis Eccleſiæ Epiſcopos Metropolitanos, Synodalia Acta fidem faciunt.

XXXI. CONCILIVM THEODOSII DE VOCANDO AD SYNOD. S. LEONEM. Quoniam verò idem Imperator ſciebat, nullum fore Concilium œcumenicum abſque Romani Pontificis auctoritate; ſed quod & ſatis intelligi poterat, Leonē Papam Eutycheti aduerſaturum: illud conſilium iniit, vt ita eum vocaret; vt tamen, ne adeſſet, caueret. Et quomodo id factum? Primùm anguſtiſſimo termino tempus clauſit, vt adeſſe nonniſi magno incommodo poſſet: adiecit etiam, vt ipſe ſcribens Theodoſius ad ipſum S. Leonem Romanum Pontificem litteras, eius perſonam Epheſinæ Synodo præſentem eſſe peteret, ratus nimirùm, id minimè ab eo fore præſtandum: de mittendis verò legatis, ſi venire non poſſet, nullam penitùs habuit mentionem. hoc planè argumento ſcriptam eſſe à Theodoſio Imperatore ad ipſum Romanum Pontificem epiſtolam, ipſius Leonis Papæ litteræ ad Pulcheriam Auguſtam manifeſtè declarant, in quibus hæc leguntur[c]:

c Leo Ep. 13.

XXXII. LEO PAP. VOCATVS AD SYNODVM EPHESINAM. *Auguſtiſſimus & Chriſtianiſſimus Imperator cupiens quàm celerrimè turbata componi, Epiſcopali Concilio, quod Epheſi vult haberi, nimium breue & anguſtum tempus indixit, diem Kalendarum Auguſtarum præſtituendo Conuentui; cùm à tertio Iduum Maiarum, quo ſerenitatis ſuæ ſcripta ſuſcepimus, maior pars reliqui ſit temporis aſſumenda, vt profectio ſacerdotum, qui negotio ſufficiant, valeat ordinari. Nam illud, quod pietas eius etiam me credidit debere intereſſe Concilio: etiam ſi ſecundùm aliquod præcedens diceretur exemplum, nunc tamen nequaquam poſſit impleri; quia rerum præſentium nimis incerta conditio à tanta Vrbe populum me abeſſe non ſineret, & in deſperationem quamdam animos tumultuantium mitterentur, ſi per occaſionem cauſæ Eccleſiaſticæ viderer patriam & Apoſtolicam ſedem velle deſerere.* hæc S. Leo, cum bellum Hunnicum immineret hoc anno, de quo in fine eiuſdem acturi ſumus.

XXXIII. Cùm autem de cogenda Epheſi Synodo S. Leo litteras Theodoſii accepiſſet; vt anteuerteret mala, quæ præſagiebat inde eſſe ventura, perſuadere Theodoſio conatus eſt, vt eiuſmodi Concilium haberi ſineret in Italia, hacq; de cauſa ad ipſum iſta reſcripſit[d]:

d Leo Ep. 9.

QVÆ S. LEO AD THEODOSIVM RESCRIPSERIT. *Pro integritate fidei Catholicæ Chriſtianiſſimum Principem conuenit eſſe ſolicitum: & hoc indeſeſſis precibus diuinam miſericordiam poſco, vt cordi veſtro id, quod eſt veritatis, inſpiceret, neq; fallis vos in aliquo humanarum calliditatum æmulatione patiatur.* hæc idcirco ipſo epiſtolæ exordio Leo ingerit, quòd ſubodoratus eſſet, calliditate Chryſaphii in odium S. Flauiani Epiſcopi Conſtantinopolitani omnia iſta dolosè peragi. ſed pergit: *A me autem, atque ab omnibus Catholicis ſacerdotibus, quæ Euangelicæ fidei pietas defendit, ſatis plenè ac lucidè litteris meis, quas clementiam veſtram iamdudum per famulum veſtrum Epiphanium Tribunum, qui pro hac cauſa miſſus eſt, arbitror vos accepiſſe: ratum eſt, nec ambigi poteſt, hoc nos puriſſimè credere, hoc conſtanter aſſerere, quod etiam venerandi Patres quondam apud Nicæam congregati, ſecundùm fidem Symboli credendum & confitendum, ſacratiſſimâ auctoritate ſanxerunt. Nos enim, venerabilis Imperator, ſicut Neſtorii dogma peruerſum meritò anathematizauimus, ita iuſtè etiam horum impietatem, qui veritatem carnis noſtræ negant, à Domino Ieſu Chriſto ſuſceptam eſſe, damnamus. Vnde ſi pietas veſtra ſuggeſtioni ac ſupplicationi noſtræ dignetur annuere, vt intra Italiam haberi iubeatis Epiſcopale Concilium: citò, auxiliante Deo, poterunt omnia ſcandala, quæ in perturbationem totius Eccleſiæ ſunt commota, reſecari: vt per vniuerſum regnum veſtrum Catholicæ fidei integritate ſeruatâ, & pacem Chriſtianam manere, & veſtram apud Deum creſcere gloriam gaudeamus. Data octauo Kalend. Iunias, Aſterio & Protogene viris clariſſimis Conſſ.*

XXXIV. Quod autem his litteris declaret S. Leo ſe rectæ fidei normam ſcripſiſſe per Epiphanium Tribunum, haud exiſtimes ipſum intelligere de celebri illa ad Flauianum epiſtola data, quâ incarnationis Filii Dei ſacramentum reddidit omni ex parte perſpicuè definitum: Siquidem litteras illas ad Flauianum non ante hanc epiſtolam eſſe datas apparet, vtpote quæ ſcriptæ habeantur hoc anno Idibus Iunii.

XXXV. Rurſum verò cùm aliis litteris Theodoſius ad Leonem Pontificem datis inſtaret de cogendo Epheſino Concilio, immo & rogaret ipſum Leonem, vt eidem ſuam præſentiam exhiberet: idem rurſus ad eum reſcripſit, & coitionem hanc Epiſcoporum diſſuadere conatus eſt, eò quod in re ideo perſpicua haud tanta eſſet conſultatio adhibenda; ſeq; haud eidem fore præſentem excuſauit, his ad eum breuiter ſcriptis[e]:

e Leo Ep. 17.

XXXVI. LEONIS EPIST. AD THEODO. *Acceptis clementiæ tuæ litteris, & multum vniuerſali Eccleſiæ gaudendum eſſe proſpexi, quòd Chriſtianam fidem, quâ Diuinitas honoratur & colitur, in nullo diſſimilem, in nullo vult eſſe diſcordem. Quid enim rebus humanis ad exorandam miſericordiam Dei efficaciùs ſuffragetur, quàm ſi vna gratiarum actio, & vnius confeſſionis ſacrificium maieſtati eius ab omnibus offeratur: in quo & ſacerdotum & cunctorum Fidelium ita demum erit plena deuotio, ſi in his, quæ per vnicum Dei Filium Deum Verbum pro noſtra redemptione ſunt geſta, nihil aliud ſentiatur, quàm quod ipſe prædicari de ſe iuſſit & credi. Vnde & quamuis ad dictio Concilii Epiſcopalis, quem pietas veſtra conſtituit, occurrere me ratio nulla permittat, cum nec aliqua de hoc exempla præceſſerint, & temporalis neceſſitas me non patiatur deſerere ciuitatem; præſertim cùm tam euidens fidei cauſa ſit, vt rationabilibus cauſis ab indicenda Synodo fuiſſet abſtinendum: Tamen in quantum Dominus iuuare dignatur, meum ſtudium commodaui, vt clementiæ veſtræ ſtatutis aliquatenus pareatur, ordinatis hinc fratribus meis, qui amputandis ſcandalis pro cauſa æquitate ſufficiant, quique præſentiæ meæ impleant vicem: Quia non talis quæſtio orta eſt, vnde aut poſſit aut debeat dubitari. Data XII. Kal. Iulii, Aſterio & Protogene viris clariſſimis Conſſ.*

XXXVII. Conſiderâſti ne, lector, quàm blandè, leniq; manu reprehendat Leo Pontifex Theodoſium, dum haud dignam ait eſſe

ait eſſe cauſam, pro qua deberet Synodus œcumenica celebrari? Eò planè, per ditiſſimo tempore iſto, infelicitatis prouenerunt res Orientalis Eccleſiæ, vt arbitrio vnius eunuchi cuncta ſurſum deorſumque agitarentur: qui contra ſancita Conſtantinopolitanæ Synodi, pro reſtituendo vno homine, ſene deliro iuſtiſſimè condemnato, non aliam tantùm Synodum Conſtantinopoli (vt vidimus) per Imperatorem iterum voluerit conuocari, ſed ex totius Orbis Epiſcopis Conuentum Epheſi indici fecerit litteris eiuſdem Imperatoris. Sed ad cædem oues potiùs, quàm ad Synodum dixeris eſſe conuocatos Epiſcopos.

XXXVII. S. LEO DECERNIT LEGATOS AD SYNODUM EPHESINAM.

Cùm igitur S. Leo nec reprimere Theodoſium valuiſſet ab huiuſmodi cogendo Conuentu Epiſcoporum; neque vt in Italia ageretur, perſuadere potuiſſet: tandem ne fidei cauſa diſpendium aliquod pateretur, quam ſciret apperi ſtudijs ſummæ potentiæ fautorum Eutychetis eũdem Imperatorem præcipitem abducentium: ſalubre illud in primis conſilium inijt, vt è latere Legatos mitteret Epheſum ad Concilium, eiſdemq; daret ad Flauianum Epiſcopum Conſtantinopolitanum epiſtolam, quâ non ipſe ſolum, ſed vniuerſa Synodus, quid de Verbi incarnatione ſentiendum eſſet, ex ſententia Euangelicæ veritatis acciperet; vt ſic tanquam fixa anchora, fides Catholica haud abriperetur à furentibus factioſorum fluctibus, diſcordiç ſpiritibus agitatis; ſed incōcuſsâ ſolidâ firmitate ſubſiſteret. Qui autem in re tanta obeunda ſunt directi Legati, eorum hæc ſunt nomina, Iulianus Epiſcopus Puteolanus [a], Renatus presbyter Cardinalis tituli ſancti Clementis, atque Hilarius S.R.E. diaconus Cardinalis.

a Ita apud Mar. Scot. in Chron.

XXXVIII. Data eſt his epiſtola ad Flauianum, nō quidem priuatim ad eum, qui probè Catholicus illâ minimè indigeret, ſed vt publica & communis omnibus in plena Synodo legeretur: immo & illud cōſtat, non Orientales ſolùm S. Leonem eâ voluiſſe reddi communitos epiſtolâ, ſed & Occidentales omnes, tamquam ad nouæ emergentis hæreſis venenum cauendum parato antidoto: quamobrem eandem, quam ſcripſit ad Flauianum, epiſtolam, legendam in Synodo, voluit eſſe Occidentalibus omnibus Circularem, quàm Græci dicunt Encyclicam, eò quòd per vniuerſam Eccleſiam reddita omnibus manifeſta, per manus data, atq; deſcripta ab omnibus æquè omnibus innoteſceret. Id planè genus fuiſſe epiſtolam S. Leonis ad Flauianum, docent litteræ [b] Galliarum Epiſcoporum ad ipſum S. Leonem conſcriptæ, de quibus inferiùs dicturi ſumus.

EPISTOLA S. LEONIS AD FLAVIANVM ENCYCLICA.

b Apud S. Leonem poſt Epiſt. 51.

XXXIX. Sed quid prodigioſum accidiſſe tradatur, cùm eiuſmodi epiſtolam Chriſtianæ fidei regulam S. Leo ſcripſiſſet; teſtificatione (vt aſſeritur) S. Gregorij Papæ, relatione ſancti Eulogij Epiſcopi Alexandrini, ſcriptione verò Sophronij, hìc primum reddendum putauimus. ſic enim ſe habet [c]:

c Sophro. Prat. ſpirit. c. 147. 148.

MIRACVLVM DE EPISTOLA S. LEONIS AD FLAVIANVM.

Narrauit nobis & hoc Abbas Menas eiuſdem cœnobij Pater, audiſſe ſe eumdem, Abbatem, Eulogium Alexandrinum Patriarcham dicentem: Cùm profectus eſſem Conſtantinopolim, fruitus ſum contubernio domini Gregorij Romani Archidiaconi, & ſingularis viri: qui narrauit mihi de ſanctiſſimo ac beatiſſimo Leone Romano Pontifice, dicens haberi ſcriptum in Eccleſia Romana, quòd cùm ſcripſiſſet epiſtolam ad ſanctum Flauianum Conſtantinopolitanum Epiſcopum contra impios Eutychetem & Neſtorium, poſuerit eam ſuper tumulum Principis Apoſtolorum Petri, & orationibus ac vigilijs & ieiunijs vacans orauerit ipſum ſummum Apoſtolum, dicens: Si quid, vt homo, vel minùs cautè poſui: tu, cui à Domino Saluatore noſtro Ieſu Chriſto & hæc ſides & Eccleſia commiſſa eſt, emenda. Poſt quatuor verò dies apparuit ei Apoſtolus, ac dixit: Legi & emendaui. Sumensq; epiſtolam de ſepulchro B. Petri, aperuit eam, & inuenit Apoſtolica manu emendatam.* hæc ibi. Sed præſtat audire potiùs ſententiam Petri, quam viſionem Petri, dicentis [d]: *Firmiorem quauis viſione habemus ſermonem Propheticum,* &c. Etenim maiorem ſibi ea epiſtola fidem vendicat ex diuinis Scripturis, traditionibusque ſanctæ Eccleſiæ, & communi ſanctorum Patrum conſenſu, quam ex recenſita modò viſione. Sed quid per viſum oſtenſum fuerit de ipſo Eulogio pro eadem epiſtola aduerſus hæreticos laborante, iſta idem auctor ſubnectit.

* quadraginta.

d 2. Petr. 1.

XL. *Theodorus ſanctiſſimus Epiſcopus Dornæ*, quæ eſt in Libya, narrauit nobis, dicens: Cùm eſſem cubicularius ſancti Papæ Eulogij, vidi in ſomnis virum reuerendi habitûs ſtatura procerum; dicentem mihi: Nuncia meum Eulogio Papæ aduentum. Ad quem ego: Quis es tu, qui iubes, vt nunciem? Reſpondens ille, dixit mihi: Ego ſum Leo Romanus Pontifex. Ingreſſus igitur ego nunciaui dicens: Sanctiſſimus & beatiſſimus Papa Leo Romanæ ſedis Antiſtes conuenire vos vult. Cùm hoc audiſſet Papa Eulogius, exurgens concitus occurrit in occurſum eius. Salutantesq; ſe inuicem, oratione factâ conſederunt. Tunc verò dominus & eximius Leo dixit ſancto Eulogio: Scis quare huc venerim ad vos? Reſpondit ille: Non. Ait ipſi: Veni, vt vobis gratias agerem, quia ritè & magnificè pro mea epiſtola reſpondiſtis, quam ſcriptam miſi ad fratrem meum Flauianum Conſtantinopolitanum Patriarcham, ſenſum quidem & ſententiam meam aperientem, hæreticorum autem ora obſtruentem. Scito autem, frater, quia non mihi tantum veſtrum diuinum laborem ſtudiumq; contuliſtis, ſed etiam ſupremo culmini Apoſtolorum Petro, & ipſi præ omnibus quæ à nobis prædicatur Veritati, qui eſt Chriſtus Deus noſter. Iſta non ſemel tantum, ſed bis terq; conſpiciens, trinâ apparitione firmatus, enarraui ſancto Papæ Eulogio: qui cùm audiſſet, lacrymatus eſt, extendensq; in cœlum manus ſuas, Deo gratias retulit, dicens: Gratias tibi ago, Dominator Orbis, Chriſte Deus noſter, qui cum indignus ſim, veritatis tuæ præconem me facere, & per orationes ſeruorum tuorum Petri & Leonis paruam & modicam alacritatem noſtram, tamquam duo viduæ minuta, ſummâ & ineffabili benignitate tuâ ſuſcipere dignatus es.* hactenùs ibi.

* Dernæ

VISIO DE S. EVLOGIO DEFENSORE EPISTOLÆ S. LEONIS.

XLI. At certioris fidei, ſolidiorisq; teſtimonij apud me eſt de epiſtola ſancti Leonis publica Concilij OEcumenici Chalcedonenſis aſſertio & prędicatio, quam quęlibet priuatæ huiuſmodi viſiones. Quòd autem tantæ fuerit æſtimationis eiuſmodi Leonis epiſtola ad Flauianum, non inde accidit quidem, quod quid nouum attulerit, vel inauditum annunciauerit: imò quod quid à maioribus acceptum in Eccleſia eſſet, eo ordine & certitudine demonſtrârit, vt viam planè regiam ſtrauerit, per quam quiſq; Fidelis incedens non declinaret neq; ad dexteram, neq; ad ſiniſtram; vitaretq; lacunas & ſcrobes Eutychetis altera ex parte, ex altera verò abrupta Neſtorij præcipitia. Sed audiamus de epiſtola hac elogium ſexcentorum ſanctorũ Patrum ad Marcianum Imperatorem [e]: *Non innouans* (inquiunt) *aliquid aduerſus Nicænam fidem nunc ſanctiſſimus Archiepiſcopus Leo ſcripſit epiſtolam ad ſanctæ memoriæ Flauianum Conſtantinopolitanæ regiæ vrbis Epiſcopum; ſed ſanctos Patres ſecutus ſit, qui & poſt magnam Synodum Nicænam hæreſes, quæ per vnumquodq; tempus exortæ ſunt, ſimiliter refutauerunt.* & paulò pòſt: *Vnde nobis inexpugnabilem in omni errore propugnatorem Deus prouidit. & Romanæ Eccleſiæ Papam ad victoriam præparauit, & doctrinis eum per omnia veritatis aſtringens; vt quemadmodum Petrus, & hic affectu feruentiore decertans, omnem ad* Deum ſenſum intelligentiamq; perducat.* hæc ibi.

DE EPISTOLA S. LEONIS ELOGIA.

e Concil. Chalced. Act. 6.

* ad veritatem, vel, ad eum

XLII. Sed audi de hac eadem epiſtola Gelaſij Papæ decretum [f]: *Probamus* (inquit) *epiſtolam B. Leonis Papæ ad Flauianum Conſtantinopolitanum Epiſcopum deſtinatam. Cuius textum quiſpiam ſi vſq; ad vnum iota diſputauerit*, & non eam in omnibus venerabiliter receperit; anathema ſit.* hæc ipſe. His addimus, morem fuiſſe tum Romanæ, tum omnium Occidentalium Eccleſiarum, eamdem epiſtolam legere publicè in Eccleſia, menſe Decembris ante Domini Natiuitatem, quo tempore à maioribus celebrari conſueuit Domini aduentus in carnem: id quidem nos accepimus ex ſcripto codice ſanctæ Mariæ ad Martyres, quod ſcilicet ea epiſtola Dominicæ incarnationis doctrinam abſolutiſſimã contineret. Summis inſuper eam extollit præconijs Theodoretus in epiſtola ad ipſum S. Leonem poſteà data, & alij innumeri Orientales eamdem diuinis planè laudibus ſunt proſecuti, eidem vt ſacræ anchoræ in immenſo fluctuum motu inhæreſcentes.

f Gelaſ. in Cõc. Rom. de 5. auct.

* diſputauerit

XLIII. Sed accipe de eadem illud admiratione digniſſimum. Cùm eam deſcribendam accepiſſent Occidentales, & inter alios Epiſcopi Galliarum; ex illis tres inſignioris nominis Antiſtites, Ceretius, Salonius, atque Veranus,

cùm

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

cùm eam exſcripſiſſent, ipſum ab eis exaratum exemplar Romam ad eumdem ſanctum Leonem mittendum putârunt, ne quid minùs à prototypo in eo haberetur exſcriptum. poſt enim multa de eadem epiſtola ab ipſis effuſa præconia, hæc habent[a]: *Deprecamur, vt opus & præſentibus & futuris temporibus profuturum, quod nos aſſeruandi ſtudio ſoliis mandare curauimus, ſanctitas veſtra percurrere, & ſi quid librarij errore defuerit, emendare dignetur: vel ſi ſalutarem lecturis omnibus paginam aliquo ſtudij veſtri accumulâſtis augmento, id ipſum addi libello huic, ſolicitâ pietate iubeatis: vt non ſolùm plures ſancti Epiſcopi fratres noſtri per Gallias, verùm etiam multi ex laicis filij veſtri, qui epiſtolam iſtam magnoperè pro veritatis manifeſtatione deſiderant, remiſſam ad nos, & ſanctâ manu veſtrâ emendatam tranſcribere, legere, & tenere mereantur.* hæc tres nominati Epiſcopi.

a Apud S. Leonem poſt Epiſt. 10.

QVANTI FECERINT GALLI EPISTOL. S LEONIS.

XLIV. Conſiderâſti ne in his, lector, candorem fidei Eccleſiæ Gallicanæ, cùm licèt doctiſſimi eſſent Epiſcopi, eamdem Encyclicam epiſtolam exſcribentes, maximè timerent, ne vel in apice vno à fide ſcripta à Romano Pontifice diſcreparent? tantus enim apud eos vigebat erga ſupremum Antiſtitem cultus & obſeruantia, vt ab ipſius decretis vel tenui lineâ declinare, ducerent eſſe ſacrilegum atque impium, & à veritate omnino deficere. Quam quidem dum tenuit obſeruantiam, ab omni prorſus hæreticorum labe illibata permanſit omnium ore laudata Eccleſia Gallicana; cuius Antiſtites antiquæ gloriæ memores, tenaceſq; priſtini comparati ſibi ex Catholica fide ſplendoris, non vt inſenſati Galatæ, ſed ſapientiſſimi Galli antecеſſores Epiſcopi ad numeros omnes, lineas, atque apices concordes & obedientes veritati, inhærenteſq; Eccleſiæ Romanæ, retinentes quam à maioribus accepêre Catholicam fidem; ne ab ea vel latum vnguem aberrarêt, more maiorum, prototypum conſulunt in archiuo Romæ ſeruatum. Sed iam S. Leonis tot tantiſq; laudibus celebrata reddenda eſt hîc nobis epiſtola, cuius cùm tot tantaque audieris præclara præconia, te eam expetere, certò ſcimus. eſt huiuſmodi[b]:

b Leo Epiſt. 10.

Leo Epiſcopus dilectiſſimo fratri Flauiano Conſtantinopolitano Epiſcopo.

XLV. EPISTOLA S LEONIS AD FLAVIANVM ENCYCLICA. *Lectis dilectionis tuæ litteris, quas miramur fuiſſe tam ſeras, & Geſtorum Epiſcopalium ordine recenſito: tandem quid apud vos ſcandali contigerit, atque contra integritatem fidei exortum fuerit, agnouimus; & quæ priùs videbantur occulta, nunc nobis reſerata patuerunt. Quibus Eutyches, qui presbyterij nomine honorabilis videbatur, multùm imprudens, & nimis imperitus oſtenditur; vt etiam de ipſo dictum ſit à Propheta*[c]*: Noluit intelligere vt benè ageret: iniquitatem meditatus eſt in cubili ſuo. Quid autem iniquius, quàm impia ſapere, & ſapientioribus doctioribuſq; non credere? Sed in hanc inſipientiam cadunt, qui cùm ad cognoſcendam veritatem aliquo impediuntur obſcuro, non ad Propheticas voces, non ad Apoſtolicas litteras, nec ad Euangelicas auctoritates, ſed ad ſemet ipſos recurrunt. Sed* * *ideo magiſtri erroris exiſtunt, quia veritatis diſcipuli non fuere. Quam enim eruditionem de ſacris noui & veteris Teſtamenti paginis acquiſiuit, qui nec ipſius quidem Symboli initia comprehendit? Et quod per totum mundum omnium regeneratorum voce depromitur, iſtius adhuc ſenis corde non capitur. Neſciens igitur quid deberet de Verbi Dei incarnatione ſentire, nec volens ad promerendum intelligentiæ lumen in ſanctarum Scripturarum latitudine laborare, illam ſaltem communem & indiſcretam confeſſionem ſolicito apprehendiſſet auditu, quâ fidelium vniuerſitas profitetur, credere ſe in Deum Patrem omnipotentem, & IESVM CHRISTVM Filium eius, vnicum Dominum noſtrum, qui natus eſt de Spiritu Sancto ex Maria Virgine: Quibus tribus ſententijs omnium ferè hæreticorum machinæ deſtruuntur.*

c Pſal. 35.

* Et

XLVI. *Cùm enim Deus & omnipotens & æternus Pater creditur, conſempiternus eidem Filius demonſtratur, in nullo à Patre differens: quia de Deo Deus, de omnipotente omnipotens, de æterno natus eſt coæternus, non poſterior tempore, non inferior poteſtate, non diſſimilis gloriâ, non diuiſus eſſentiâ: Idem verò ſempiterni Genitoris Vnigenitus ſempiternus natus eſt de Spiritu ſancto ex Maria Virgine. Quæ natiuitas temporalis illi natiuitati diuinæ & ſempiternæ nihil minuit, nihil contulit; ſed totam ſe reparando homini, qui erat deceptus, impendit; vt & mortem vinceret, & diabolum, qui mortis habebat imperium, ſua virtute deſtrueret. Non enim ſuperare nos poſſemus peccati & mortis auctorem*[d]*, niſi naturam noſtram ille ſuſciperet, & ſuam faceret, quem nec peccatum contaminare, nec mors potuit detinere: Conceptus quippe eſt de Spiritu Sancto intra vterum matris Virginis; quæ ita illum, ſaluâ virginitate, edidit, quemadmodum ſaluâ virginitate concepit.*

d Hebr. 2.

XLVII. *Sed ſi hunc de Chriſtianæ fidei fonte puriſſimo ſincerum intellectum haurire non poterat, quia ſplendorem perſpicuæ veritatis obcæcatione propriâ tenebrârat: doctrinæ ſe Euangelicæ ſubdidiſſet, dicente Matthæo*[e]*: Liber generationis Ieſu Chriſti filij Dauid filij Abraham. Apoſtolicæ quoq; prædicationis expetiſſet inſtrumentum, & legens in epiſtola ad Romanos*[f]*: Paulus ſeruus Ieſu Chriſti, vocatus Apoſtolus, ſegregatus in Euangelium Dei, quod antè promiſerat per Prophetas ſuos in ſcripturis ſanctis de Filio ſuo qui factus eſt ei ex ſemine Dauid ſecundùm carnem ad Propheticas paginas piam ſolicitudinem contuliſſet, & inueniſſet promiſſionem Dei ad Abraham dicentis*[g]*: In ſemine tuo benedicentur omnes Gentes. Et ne de huius ſeminis proprietate dubitaret, ſecutus fuiſſet Apoſtolum dicentem*[h]*: Abrahæ dictæ ſunt promiſſiones, & ſemini eius: non dicit, & ſeminibus, quaſi in multis, ſed quaſi in vno, & ſemini tuo, qui eſt Chriſtus: Iſaiæ*[i] *quoq; prædicationem interiori apprehendiſſet auditu, dicentis: Ecce Virgo in vtero concipiet, & pariet filium, & vocabitur nomen eius, Emmanuel, quod eſt interpretatum, Nobiſcum Deus: Eiuſdemq; Prophetæ verba legiſſet*[k]*: Puer natus eſt nobis: filius datus eſt nobis, cuius poteſtas ſuper humerum eius, & vocabitur nomen eius, Magni conſilij Angelus, Admirabilis, Conſiliarius, Deus, Fortis, Princeps pacis, Pater futuri ſæculi.*

e Matth. 1.
f Rom. 1.
g Gen. 22.
h Galat. 3.
i Iſa. 7.
k Iſa. 9.

XLVIII. *Nec fruſtratoriè loquens ita Verbum diceret carnem factum, vt editus vtero Virginis Chriſtus haberet formam hominis, & non haberet materni corporis veritatem. An fortè ideo putauit Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum non noſtræ eſſe naturæ, quia miſſus ad beatam Mariam Angelus ait*[l]*: Spiritus Sanctus ſuperueniet in te, & virtus Altiſſimi obumbrabit tibi: ideoq; & quod naſcetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei: vt quia conceptus Virginis diuini fuit operis, non de natura concipientis fuerit caro concepti? Sed non ita intelligenda eſt illa generatio ſingulariter mirabilis, & mirabiliter ſingularis, vt per nouitatem creationis proprietatis remota ſit generis. Fœcunditatem enim Virgini Spiritus Sanctus dedit: veritas autem corporis ſumpta de corpore eſt, & ædificante ſibi Sapientiâ*[m] *domum, Verbum*[n] *caro factum eſt, & habitauit in nobis: hoc eſt, in ea carne, quam ſumpſit ex homine, & quam ſpiritu vitæ rationalis animauit. Saluâ igitur proprietate vtriuſq; naturæ, & in vnam coeunte perſonam, ſuſcepta eſt à maieſtate humilitas, à virtute infirmitas, ab æternitate mortalitas: & ad reſoluendum conditionis noſtræ debitum, natura inuiolabilis, naturæ eſt vnita paſſibili: vt quod noſtris remedijs congruebat, vnus atque idem mediator Dei & hominum homo Chriſtus Ieſus & mori poſſet ex vno, & mori non poſſet ex altero.*

l Luca 1.
m Prou. 9.
n Ioan. 1.

XLIX. *In integra ergo veri hominis perfectaq; natura verus natus eſt Deus, totus in ſuis, totus in noſtris: noſtra autem dicimus, quæ in nobis ab initio Creator condidit, & quæ reparanda ſuſcepit. Nam illa, quæ deceptor intulit, & homo deceptus admiſit, nullum habuere in Saluatore veſtigium: nec quia communionem humanarum ſubijt infirmitatum, ideo noſtrorum fuit particeps delictorum. Aſſumpſit formam ſerui ſine ſorde peccati: humana augens, diuina non minuens: quia exinanitio illa, quâ ſe inuiſibilis viſibilem præbuit, & Creator ac Dominus omnium rerum vnus voluit eſſe mortalium, inclinatio fuit miſerationis, non defectio poteſtatis. Proinde qui manens in forma Dei fecit hominem, idem in forma ſerui factus eſt homo: tenet enim ſine defectu proprietatem ſuam vtraque natura: & ſicut formam ſerui Dei forma non adimit, ita formam Dei ſerui forma non minuit. Nam quia gloriabatur diabolus, hominem ſuâ fraude deceptum diuinis caruiſſe muneribus, & immortalitatis dote nudatum, duram mortis ſubiiſſe ſententiam, ſeq; in malis ſuis quoddam de præuaricatoris conſortio inueniſſe ſolatium; Deum quoq; (iuſtitia exigente ratione) erga hominem, quem in tanto honore condiderat, propriam mutaſſe ſententiam: opus fuit ſecreti diſpenſatione conſilij, vt incommutabilis Deus, cuius voluntas non poteſt ſuâ benignitate priuari, primam erga nos pietatis ſuæ diſpenſationem ſacramento occultiore compleret; & homo diabolicâ iniquitatis verſutiâ actus in culpam, contra Dei propoſitum non periret.*

L. *Ingreditur ergo hæc mundi infima Filius Dei, de cœleſti ſede*

deſcen-

deſcendens, & à paterna gloria non recedens, nouo ordine, noua natiuitate generatus: Nouo ordine, quia inuiſibilis in ſuis, viſibilis factus eſt in noſtris: incomprehenſibilis voluit comprehendi: ante tẽ-
* in
pora manens, eſſe cœpit ex * tempore: vniuerſitatis Dominus ſeruilem formam, obumbrata maieſtatis ſuæ immenſitate ſuſcepit: impaſſibilis Deus non dedignatus eſt eſſe homo paſſibilis; & immortalis mortis legibus ſubiacere. Noua autem natiuitate generatus; quia inuiolata virginitas concupiſcentiam neſciens, carnis materiam miniſtrauit. Aſſumpta eſt igitur de matre Domini natura, non culpa: nec in Domino Ieſu Chriſto ex vtero Virginis genito, quia natiuitas eſt mirabilis, ideo natura eſt diſsimilis. Qui enim verus eſt Deus, idem verus eſt homo: nullum eſt in hac vnitate mendacium, dum inuicem ſunt & humilitas hominis & altitudo Deitatis. Sicut enim Deus non mutatur miſeratione, ita homo non conſumitur dignitate. Agit enim vtraq; forma cum alterius communione quod proprium eſt, Verbo ſcilicet operante quod Verbi eſt, & carne exequente quod carnis eſt. Vnum horum coruſcat miraculis, alterum ſuccumbit iniuriis: & ſicut Verbum ab æqualitate paternæ gloriæ non receſſit, ita caro naturam noſtri generis non reliquit. Vnus enim idemq; eſt (quod ſæpè dicendum eſt) verè Dei Filius, &
a Ioan. 1.
verè hominis Filius: Deus per id, quod in principio [a] erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum: homo per id, quod Verbum caro factum eſt, & habitauit in nobis: Deus per id quod omnia per ipſum facta ſunt, & ſine ipſo factum eſt nihil: homo per id,
b Gal. 4.
quod factus eſt ex [b] muliere, factus ſub lege.

LI. Natiuitas carnis manifeſtatio eſt humanæ naturæ, partus Virginis diuinæ eſt virtutis indicium: infantia paruuli oſtenditur humilitate cunarum, magnitudo Altiſsimi declaratur vocibus Angelorum. Similis eſt rudimentis hominum, quem Herodes impius mo-
c Matth. 2.
litur occidere; ſed Dominus eſt omnium, quem Magi [c] gaudentes veniunt ſuppliciter adorare. Iam cùm ad præcurſoris ſui Ioannis baptiſmum venit, ne lateret, quòd carnis velamine diuinitas tege-
d Matth. 3.
retur; vox Patris de cœlo intonans dixit [d]: Hic eſt Filius meus dilectus, in quo mihi benè complacui. Quem itaq; ſicut hominem
e Matth. 4.
diabolica [e] tentat aſtutia; eidem ſicut Deo Angelica famulantur officia. Eſurire, ſitire, laſſeſcere, atq; dormire, euidenter humanum
f Ioan. 6.
eſt: ſed quinq; [f] panibus quinque millia hominum ſatiare, & lar-
g Ioan. 4.
giri Samaritanæ [g] aquam viuã, cuius hauſtus bibenti præſtet ne vl-
h Matth. 14.
tra iam ſitiat; ſupra dorſum maris plantis [h] non ſubſidentibus * ambulare, & elationes fluctuum increpatâ tempeſtate conſternere, ſine ambiguitate, diuinum eſt. Sicut ergo (vt multa prætercam) non e-
* ſubnutantibus.
iuſdem naturæ eſt flere miſerationis affectu amicum mortuum [i], &
i Ioan. 11.
eundem, remoto quatriduanæ aggere ſepulturæ, ad vocis imperium
k Matth. 27. Lucæ 23.
excitare rediuiuum; aut in ligno pendere [k], & luce in noctem conuerſâ, omnia elementa tremefacere; aut clauis transfixum eſſe, & paradiſi portam fidei latronis aperire: Ita non eiuſdem naturæ eſt
l Ioan. 10 14.
dicere, Ego [l] & Pater vnum ſumus: & dicere, Pater maior me eſt.

LII. Quamuis in Domino Ieſu Chriſto Dei & hominis vna perſona ſit; aliud tamen eſt, vnde in vtroq; communis eſt contumelia; aliud, vnde communis eſt gloria. De noſtro illi eſt minor Patre humanitas, de Patre illi eſt æqualis cum Patre diuinitas. Propter hanc vnitatem perſonæ in vtraque natura intelligendam, & Filius hominis legitur deſcendiſſe de cœlo, cùm Filius Dei carnem de ea virgine, de qua eſt natus, aſſumpſerat: Et rurſus Filius Dei crucifixus dicitur ac ſepultus, cùm hæc non in diuinitate ipſa, quâ Vnigenitus conſempiternus & conſubſtantialis eſt Patri, ſed in natura humanæ ſit infirmitate perpeſſus. Vnde vnigenitum Filium Dei crucifixum & ſepultum omnes etiam in Symbolo confitemur, ſecundum
m 1. Cor. 2.
illud Apoſtoli dictum [m]: Si enim cognouiſſent, nunquam Dominum maieſtatis crucifixiſſent. Cùm autem ipſe Dominus noſter atque
n Matth. 16.
Saluator fidem diſcipulorum ſuis interrogationibus erudiret: Quem, inquit [n], dicunt eſſe Filium hominis? Cumq; illi diuerſas aliorum opiniones retexuiſſent: Vos autem, ait, quem me eſſe dicitis? Me vtique, qui ſum Filius hominis, & quem in forma ſerui, atq; in veritate carnis aſpicitis, quem me eſſe dicitis? Vbi B. Petrus diuinitùs inſpiratus, & confeſſione ſuâ omnibus Gentibus profuturus: Tu es, inquit, Chriſtus Filius Dei viui. Nec immeritò beatus eſt pronunciatus eſt à Domino, & à principali petra ſoliditatem & virtutis traxit & nominis; qui per reuelationem Patris eundem & Filium Dei eſt confeſſus & Chriſtum: quia vnum horum ſine alio receptum non proderat ad ſalutem: ſed æqualis erat periculi, Dominum Ieſum Chriſtum aut Deum tantummodò ſine homine, aut ſine Deo ſolum hominem credidiſſe.

Poſt reſurrectionem verò Domini, quæ vtiq; veri corporis fuit, quia non alter eſt reſuſcitatus, quàm qui fuerat crucixus & mortuus: quid aliud quadraginta dierum morâ geſtum eſt, quàm vt fidei noſtræ integritas ab omni caligine mundaretur *: Alloquens [o] enim cum diſcipulis ſuis, & cohabitans, atq; conueſcens, & pertrectari [p] ſe diligenti curioſoq; contactu ab iis, quos dubietas perſtringebat, admittens *: ideo & clauſis ad diſcipulos ianuis introibat, & flatu ſuo dabat Spiritum Sanctum, & donato intelligentiæ lumine ſanctarum ſcripturarum occulta pandebat: & rurſus vulnus lateris, fixuras clauorum, & omnia recentiſſima paſſionis ſigna monſtrabat, dicens [q]: Videte manus & pedes, quia ego ſum: Palpate & videte, quia ſpiritus carnem & oſſa non habet, ſicut me videtis habere: vt agnoſceretur in eo proprietas diuinæ, humanæq; naturæ indiuidua permanere, & ita ſciremus, Verbum non hoc eſſe quod carnem, & vt vnum Dei Filium & Verbum confiteremur & carnem. LIII.

* caudaretur. o Act. 1. p Ioan. 20. * permittens. q Luc. 24.

Quo fidei ſacramento Eutyches iſte nimium æſtimandus eſt vacuus, qui naturam noſtram in Vnigenito Dei nec per humilitatem mortalitatis, nec per gloriam reſurrectionis agnouit: nec ſententiam B. Apoſtoli & Euangeliſtæ Ioannis expauit dicentis [r]: Omnis ſpiritus qui confitetur Ieſum Chriſtum in carne veniſſe, ex Deo eſt: & omnis ſpiritus qui ſoluit Ieſum, ex Deo non eſt, & hic eſt Antichriſtus. Quid autem eſt ſoluere Ieſum, niſi humanam ab eo ſeparare naturam, & ſacramentum fidei, per quod vnum ſaluati ſumus, impudentiſſimis euacuare figmentis? Caligans verò circa naturam corporis Chriſti, neceſſe eſt, vt etiam in paſſione eius eadem occæcatione deſipiat. Nam ſi Crucem Domini non putat falſam, & ſuſceptum pro mundi ſalute ſupplicium verum fuiſſe non dubitat; cuius credit mortem, agnoſcat & carnem: nec diffiteatur noſtri corporis hominem, quem cognoſcit fuiſſe paſſibilem: quoniam negatio veræ carnis, negatio eſt etiam corporeæ paſſionis. LIV.

r Ioan. 4.

Si ergo Chriſtianam ſuſcipit fidem, & à prædicatione Euangelii ſuum non auertit auditum, videat quæ natura transfixa clauis pependerit in Crucis ligno, & aperto per militis lanceam latere crucifixi, intelligat vnde ſanguis & aqua effluxerint [s], vt Eccleſia Dei & lauacro rigaretur & poculo. Audiat & B. Petrum Apoſtolum [t] prædicantem, quod ſanctificatio ſpiritus per aſperſionem fiat ſanguinis Chriſti. Nec tranſitoriè legat eiuſdem Apoſtoli verba dicentis: Scientes, quod non ex corruptibili auro & argento redempti eſtis de vana veſtra conuerſatione paternæ traditionis, ſed pretioſo ſanguine quaſi agni incontaminati & immaculati Ieſu Chriſti. Beati quoq; Ioannis teſtimonio non reſiſtat dicentis [v]: Et ſanguis Ieſu Filii Dei emendat nos ab omni peccato. Et iterum: Hæc eſt victoria, quæ vincit mundum, fides noſtra. Et quis eſt, qui vincit mundum, niſi qui credit, quia Ieſus Chriſtus eſt Filius Dei? Hic eſt qui venit per aquam & ſanguinem Ieſus Chriſtus; non in aqua ſolùm, ſed in aqua & ſanguine. Et Spiritus eſt, qui teſtificatur, quoniam Chriſtus eſt Veritas: quia tres ſunt, qui teſtimonium dant in cœlo, Spiritus, Aqua, & Sanguis; & hi tres vnum ſunt, Spiritus vtiq; ſanctificationis, & ſanguis redemptionis, & aqua baptiſmatis; quæ tria vnum ſunt & indiuidua manent, nihil eorum à ſui connexione ſeiungitur. quia Catholica Eccleſia hâc fide viuit, & proficit, vt in Chriſto Ieſu non ſine vera diuinitate humanitas, nec ſine vera credatur humanitate diuinitas. LV.

s Ioan. 19. t 1. Petr. 2. v 1. Ioan. 1.

Cùm autem ad interlocutionem examinis veſtri Eutyches reſponderit, dicens: Confiteor ex duabus naturis fuiſſe Dominum noſtrum ante adunationem, poſt adunationem verò vnam naturam confiteor: miror tam abſurdam, tamq; peruerſam eius profeſſionem nullâ iudicantium increpatione reprehenſam, & ſermonem nimis inſipientem, nimiſq; blaſphemum ita omiſſum, quaſi nihil, quod offenderet, eſſet auditum: cùm tam impiè duarum naturarum ante incarnationem vnigenitus Filius Dei fuiſſe dicatur, quam nefariè, poſtquàm Verbum caro factum eſt, natura in eo ſingularis aſſeritur. Quod ne Eutyches vel rectè, vel tolerabiliter æſtimet dictum, quia nullâ veſtrâ eſt ſententiâ confutatum: dilectionis tuæ diligentiam commonemus frater cariſſime, vt ſi per inſpirationem miſericordiæ Dei ad ſatisfactionem cauſa perducitur, impudentia hominis imperiti etiam ab hac ſenſus ſui macula per te purgetur: qui quidem (ſicut Geſtorum ordo patefecit) benè cœperat à ſua perſuaſione diſcedere, cùm veſtrâ ſententiâ coarctatus, profiteretur ſe dicere, quod antè non dixerat, & ei fidei acquieſcere, cui prius fuiſſet alienus. Sed cum anathematizando impio dogmati noluiſſet præbere aſſenſum, intellexit eum fraternitas veſtra in ſua permanere perfidia, dignumq; eſſe, qui iudicium condemnationis exciperet. LVI.

De quo

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

LVII. *De quo ſi fideliter atque vtiliter dolet, & quàm rectè mota ſit*
Epiſcopalis auctoritas, vel ſerò cognoſcit; vel ſi ad ſatiſfactionis ple-
nitudinem, omnia, quæ ab eo malè ſunt ſenſa, viuâ voce & præſenti
ſubſcriptione damnauerit: non erit reprehenſibilis erga correctum
quantacumque miſeratio: quia Dominus noſter [a] *verus & bonus*
a Ioan. 10 *paſtor, qui animam ſuam poſuit pro ouibus ſuis, & qui venit* [b] *ani-*
b Luc. 9. *mas hominum ſaluare, non perdere, imitatores nos eſſe vult ſuæ pie-*
tatis; vt peccantes quidem iuſtitia coërceat, conuerſos autem miſeri-
cordia non repellat. Tunc enim demùm fructuoſiſſimè fides vera de-
fenditur, quando etiam à ſectatoribus ſuis opinio falſa damnatur.
Ad omnem verò cauſam piè ac fideliter exequendam fratres noſtros
Iulianum Epiſcopum, & Renatum presbyterum tituli S. Clementis,
* Hilariū *ſed & filium meum Hilarum* * *diaconum vice noſtrà direximus:*
quibus Dulcitium Notarium noſtrum, cuius fides eſt nobis ſæpè pro-
bata, ſociauimus: confidentes affuturum Diuinitatis auxilium, vt
qui errauerat, damnata ſenſus ſui prauitate, ſaluetur. Deus te in-
columem cuſtodiat, frater chariſſimè. Data Idibus Iunij, Aſterio &
Protegene VV. CC. Conſſ.

Hactenùs illa S. Leonis epiſtola de Verbi incarnatione
LVIII. ad Flauianum data, quam ſingillatim Patres & Concilia
œcumenica ſummis ſunt præconijs & acclamationibus
proſecuti; quę in primis duas in Chriſto naturas vnitas in-
diuiſè & inconfusè in vnius perſonæ ſubſiſtentia inſepa-
rabiles docet. Claudit de duabus naturis in vna eademq;
perſona coniunctis incarnationis myſterium Fortunatus
de Partu Virginis duobis his verſibus [c]:

In Deitate Patri æqualis, ſed corpore matri,
c Fortuna. de Partu Virg. *Et ſine peccato de genitrice caro.*

quam quidem doctrinam ab ipſis Apoſtolorum tempori-
bus Catholica ſemper cuſtodiuit Eccleſia.

Quod rurſum ad hanc epiſtolam ſpectat, Marcellinus
LIX. Comes in Chronico ſub Conſulatu Olybrij & Ruſtici, v-
bi agit de S. Proſpero Aquitano hæc inter alia habet: *Epi-*
ſtola quoq; Leonis aduerſus Eutychen de vera Chriſti incarnatione
data, & iſta dictatæ creduntur. id ipſum putauit Gennadius. [d]
Cęterùm nonniſi S. Leonis eam eſſe dixerim: etenim eam-
d Gennad. de viris illuſt. c. 84. dē dictionem, quę eſt in epiſtola, vtiq; recognoſco in eiuſ-
dem S. Leonis Papæ ſermonibus.

LX. GALLIARVM EPIS. GRATIARVM ACTIO ET PROFESSIO. Data autem eadem epiſtolâ in Orientem ad Flauia-
num, eius quoq; exemplaria miſſa ſunt ab eodem Pontifi-
ce (vt dictum eſt) ad Epiſcopos Occidentales: inter quos,
præter tres illos ſuperiùs nominatos Antiſtites), quadra-
gintaquattuor Epiſcopi Galliarum ſimul, vbi eam accepe-
runt, conuenientes in Gallia Narbonenſi, gratias agentes
reddiderunt Synodalem epiſtolam ad eundem Roma-
num Pontificem, cuius eſt exordium: *Perlata ad nos epiſtola*
beatitudinis veſtræ, quam ad Orientem pro Catholicæ fidei aſſertio-
ne miſiſti, & vbi poſt alia: *Multi itaq; in ea gaudentes pariter &*
exultantes recognouerunt fidei ſuæ ſenſum; & ita ſe ſemper ex pa-
terna traditione tenuiſſe, vt veſter Apoſtolatus expoſuit, iure lætan-
tur: Nonnulli verò ſolicitiores facti, beatitudinis veſtræ admonitione
perceptâ, modis omnibus ſe gratulantur inſtructos, datamq; ſibi oc-
caſionem gaudent, quâ liberè ac fiducialiter, ſuffragante etiam A-
poſtolicæ ſedis auctoritate, loquantur, & aſſerat vnuſquiſque quod
credit. ad finem verò hæc de ipſo S. Leone: *Quod nos ante ocu-*
los ſemper habentes, non deſinemus Deo ac Domino noſtro gratias
agere, & pariter ſupplicare, gratulantes, quòd tantæ ſanctitatis,
tantæ fidei, tantæq; doctrina Apoſtolicæ ſedi, vnde religionis noſtræ:
propitio Chriſto, fons & origo manauit, Antiſtitem dederit: peten-
tes etiam, vt datum conceſſumq; munus Pontificij veſtri longiſſimâ
ad ædificationem ſuarum Eccleſiarum ætate cuſtodiat. hæc & alia
illi, non vt Nouatores ingrati, qui ab Arianis non ab Apo-
ſtolica ſede fidem ſe accepiſſe, dixerunt: nam ſi qui vel ex
Aſia, vt Irenæus, vel ex Græcia, vt Dionyſius, Epiſcopale
munus in Gallijs obiêre; haud negari poteſt, quin iubente
vel aſſentiente Clemente Romano Pontifice, & ante
eum Apoſtolis Petro & Paulo, eò profecti fuerint: ſed de
his ſuperiùs ſuo loco iam diximus. Qui autem in ea epiſto-
la primus ordine inter Gallicanos Epiſcopos ponitur Ra-
uennius, conſtat ex his, quę dicta ſunt, fuiſſe hunc Epiſco-
pum Arelatenſem Hilarij ſucceſſorem: Ruſticum verò,
qui ſequitur, Epiſcopum Narbonenſem. Vides igitur tam-
quam coloribus expreſſum in tabula, ipſum Romanum
Pontificem vniuerſo Chriſtiano orbi præſidere magiſtrū,

ac velut ex eminenti cathedra docere omnes Catholicam
fidem. LXI.

Quod autem nobis hactenùs fuerat incompertū, quo-
to potiſſimùm Chriſti anno ſedere cæperit poſt S. Hilariū
Rauennius Epiſcopus Arelatenſis: è duabus S. Leonis e-
piſtolis nuper acceptis ex antiquitùs ſcripto codice Arela-
tenſis Eccleſiæ, certiores vtique reddimur, ipſum hoc an-
no ſub Conſulatu Aſterij atque Protogenis ſedere cœpiſ-
ſe, earum prior ſcripta habetur ad comprouinciales Epi-
ſcopos verbis iſtis:

Dilectiſſimis fratribus Conſtantino, Audentio, Ruſtico, Auſpicio,
Nicetæ, Nectorio, Floro, Aſclepio, Iuſto, Auguſtali, Hymnatio, &
Chryſaphio Leo Papa.

Iuſta & rationabilis cauſa gaudendi eſt, cùm à ſacerdotibus Do-
mini ea geſta cognoſcimus, quæ & paternorum canonum regulis, &
Apoſtolicis congruant inſtitutis. Neceſſe eſt enim, vt omne corpus Ec-
cleſiæ ſalubri creſcat augmento, ſi membra, quæ præſunt, & vigore
excellant auctoritatis, & tranquillitate moderaminis. Quod ergo in
Arelatenſium ciuitate, defuncto ſanctæ memoriæ Hilario, virum et-
iam nobis probatum fratrem Rauennium, ſecundùm deſideria cleri,
honoratorum & plebis, vnanimiter conſecraſtis: bonum fraternitatis
veſtræ opus noſtro iudicio roboramus. Quia electionem pacificam
atque concordem, cui nec merita morum, nec ſtudia ciuium defue-
runt, poſtulationis quidem humanæ, ſed inſpirationis credimus fu-
iſſe diuinæ. Vtatur itaque, fratres chariſſimi, Dei munere memoratus
Antiſtes, & ſecundùm conſonantia omnium ordinum vota, quæ ex
ipſo deuotionis expectitur, intelligat: vt diſpenſationis ſibi creditæ di-
ligens ac temperans executor, veſtro teſtimonio non inferior, & no-
ſtro fauore per omnia ſit dignior. Deus vos incolumes cuſtodiat, fra-
tres chariſſimi. Dat. XI. Kal. Septemb. Aſterio & Protogene Conſſ.
Habes igitur cum tempore promotionis Rauennij, etiam
certum tempus quò S. Hilarius prædeceſſor ex hac vita
migrauit. Ex quibus redarguas Gennadium, aſſerentem,
eum defunctum eſſe tempore Valentiniani & Marciani
Impp. Quo pariter anno & die data extat in eodem codi-
ce epiſtola eiuſdem S. Leonis ad ipſum Rauennium, quæ
habetur nonageſimaquarta numero epiſtolarum ipſius S.
Leonis abſque die & Conſule extra ordinem collocata,
eodem argumento conſcripta, quam tu legere poteris.
Reddamus verò hic tibi litteras nondum cuſas ex eodem
ſcripto codice petitas ad eumdem Rauennium datas his
verbis:

Dilectiſſimo fratri Rauennio Leo.

Circumſpectum te volumus eſſe atque ſolicitum, ne quid ſibi LXII.
plectenda poſſit vendicare præſumptio, quæ cùm aditum falſa ſurre-
ptione repererit, ad maiorem ſe temeritatem nomine vſurpatæ di-
gnitatis extendit. Petronianum quendam vagum & ſemper erro-
neum certâ nos clericorum tuorum ſuggeſtione didicimus per Gal-
lias ſe noſtrum eſſe diaconum iactitaſſe, & ſub huius honoris obten-
tu diuerſas eius prouinciæ Eccleſias circuire. Cuius audacia tam ne-
fandæ dilectionem tuam, frater chariſſime, ita volumus obuiare, vt
eum, admonitis etiam totius prouinciæ Epiſcopis, in ſua falſitate de-
tectum, ab omnium Eccleſiarum communione, ne vlterius hoc vſur-
pet, expellas. Dominus te incolumem cuſtodiat, frater chariſſime.
Dat. ſub die VII. Kalend. Septembr. Aſterio & Protogene VV. CC.
Conſulibus. Sed quas anno ſequenti idem ſanctus Leo de-
derit ad Galliarum Epiſcopos litteras nondum cuſas, ſuo
loco ex codice deſcriptas Annalibus intexemus.

Sed iam proſequamur nobilem legationem vnà cum LXIII.
recitata ad Flauianum epiſtola ab ipſo Romano Pontifice
miſſam ad Synodum Epheſi conuocatam. Quo ipſo die
data legitur dicta epiſtola Idibus Iunij ad Flauianum, eo- e Leo ep. 12 LITTERÆ COMMENDATITIÆ PRO LEGATIS.
dem ſcripta habetur alia breuis [e] ad Theodoſium Impe-
ratorem, quâ indicat inter alia, Eutychetem, miſſo Ro-
mam libello declaraſſe, paratum ſe fore corrigere, quic-
quid corrigendum ipſe Summus Pontifex iudicaſſet. Cō-
mendat eiſdem litteris quos mittit Epheſum ad Concili-
um Legatos à Latere. eſt earum exordium: *Quantum rebus*
humanis conſulere prouidentia diuina dignetur, &c. Eadem
quoque die Iduum Iuniarum ſcripta ab eo extat eodem
argumento epiſtola ad Pulcheriam Auguſtam [f], exordi- f Leo ep. 13.
ens in hæc verba: *Quantum præſidij Dominus Eccleſiæ ſuæ in ve-*
ſtra clementia præparauit, multis ſæpè probauimus documentis.
Et quicquid noſtris temporibus contra impugnatores Catholicæ

veritatis induſtria ſacerdotalis obtinuit, ad veſtram maximè gloriam redundauit. egregiam profectò laudem, quâ damnatio Neſtorij contra fauentes ipſi magiſtratus, tanti teſtificatione Pontificis, S. Pulcheriæ feratur accepta. Agens ibi demùm de ſententia & errore Eutychetis improbi ſenis, cùm diuinæ Scripturæ contrariam penitùs eſſe docet, tum etiam Apoſtolorum Symbolo damnatam oſtendit. Commendat denique miſſos à ſe legatos in Orientem ad Concilium Epheſinum.

LXIV. Eâdem itidem die decimatertiâ Iunij idem S. Leo eadem ex cauſa litteras dedit ad Iulianum Coenſem, Epiſcopum virum diſertiſſimum & Catholicæ veritatis acerrimum defenſorem [a]. Rurſum verò alias eâdem die ſcripſit ad Archimandritas Fauſtum, ac Marcianum, atque alios Conſtantinopoli agentes [b]. Præſtaret quidem hic ſingulas reddere, quod multò fidelior quauis aliâ ea graditur hiſtoria, quæ ex epiſtolarum concinnatione depromitur: ſed parcimus, nimiæ prolixitatis vitandæ causâ, quòd eaſdem qui vult poſſit apud ipſius S. Leonis ſcripta conſulere. Sed quæ minimè prætermitti conceditur; quam ad ipſam Synodum Epheſi ad præſcriptam diem Kalendarum Auguſtarum cogendam idem Sanctus Leo Papa conſcripſit. eſt autem huiuſmodi [c]:

a Leo ep. 11.
b Leo ep. 14.
c Leo ep. 13.

LXV. EPISTOLA LEONIS AD SYNODVM.

Religioſa clementiſſimi Principis fides, ſciens ad ſuam gloriam maximè pertinere, ſi intra Eccleſiam Catholicam nullius erroris germen exurgeret: hanc reuerentiam diuinis detulit inſtitutis, vt ad ſanctæ diſpoſitionis effectum auctoritatem Apoſtolicæ ſedis adhiberet, tamquam ab ipſo Petro cuperet declarari, quod in eius confeſſione laudatum ſit, quando dicente Domino [d]: Quem me eſſe dicunt homines Filium hominis? varias quidem diuerſorum opiniones diſcipuli memorârunt. Sed cùm eis, quid ipſi crederent, quæreretur; Princeps Apoſtolorum plenitudinem fidei breui ſermone complexus: Tu es, inquit, Chriſtus Filius Dei viui: hoc eſt: Tu qui verè es Filius hominis, idem verè es Filius Dei viui. Tu, inquam, verus in veritate, verus in carne, & ſaluâ geminæ proprietate naturæ vtrinque vnus. Quod ſi Eutyches intelligeret ac veraciter crederet, nequaquam ab huius fidei tramite deuiaret, propter quam ipſi Petro reſpondetur à Domino: Beatus es Simon Bariona, quia caro & ſanguis non reuelauit tibi, ſed Pater meus, qui eſt in cælis. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam, & portæ inferi non præualebunt aduerſus eam.

d Mat. 16.

LXVI. *Nimis autem à compage huius ædificationis alienus eſt, qui & beati Petri confeſſionem non capit, & Chriſti Euangelio contradicit, oſtendens ſe nullum vnquam ſtudium cognoſcendæ veritatis habuiſſe, & ſuperfluo honorabilem viſum, qui nullâ maturitate cordis ornauit caniciem ſenectutis. Verùm quia etiam talium non eſt negligenda curatio, & piè ac religioſè Chriſtianiſſimus Imperator haberi voluit Epiſcopale Concilium, vt pleniore iudicio omnis poſſit error aboleri: fratres noſtros Iulianum Epiſcopum, Renatum presbyterum: & filium meum Hilarum * diaconum, cumque his Dulcitium Notarium probatæ nobis fidei miſi; qui vice meâ ſancto Conuentui veſtræ fraternitatis interſint, & communi vobiſcum ſententiâ, quæ Domino ſint placitura, conſtituant: Hoc eſt, vt primitùs peſtifero errore damnato, etiam de ipſius, qui impudenter * errauit, reſtitutione tractetur, ſi tamen doctrinam veritatis amplectens, ſenſus hæreticos, quibus imperitia eius fuerat irretita, plenè aperteque propriâ voce & ſubſcriptione damnauerit; quod etiam in libello, quem ad nos miſerat, eſt profeſſus, ſpondens per omnia noſtram ſe eſſe ſecuturum ſententiam. Acceptis autem fratris & Coepiſcopi noſtri Flauiani litteris, plenius ad eum de his, quæ ad nos videtur retuliſſe, reſcripſimus: vt abolito hoc, quo inquinatus videbatur errore, in laudem & gloriam Dei per totum mundum vna ſit fides, & vna eademque confeſſio, & in nomine Ieſu omne genu flectatur, cæleſtium, terreſtrium, & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Ieſus Chriſtus in gloria eſt Dei Patris. Data Idibus Iunij, Aſterio & Protogene Conſſ.* hæc ad Synodum S. Leo.

* Hilariū.
* imprudenter.

LXVII. AVCTORITAS ROM. PONT.

In qua quidem epiſtola illud velim, lector, quam diligentiſſimè expendas, & tenaci memoriâ numquam abolendum conſerues, non ſine auctoritate Romanorū Pontificum Imperatores cōſueuiſſe indicere Synodos. Quantumlibet enim, ipſo ægrè ferente ſancto Leone Theodoſius (vt vidimus) inſtituerit cogendum Epheſinum Conuentum, cui nec cuperet ipſum per ſuos intereſſe legatos: haud tamen id auſus proſequi, neque perficere abſque ipſius Romani Pontificis auctoritate, prout declarant verba illa in epiſtolæ exordio collocata, quibus ait: *Hanc reuerentiam diuinis detulit inſtitutis, vt ad ſanctæ diſpoſitionis effectum auctoritatem Apoſtolicæ ſedis adhiberet, tamquam ab ipſo B. Petro cuperet declarari*, &c. Sic igitur cùm audis, vel legis Imperatorum mandatis eſſe ſacra Concilia conuocata, eiuſmodi perneſcas exemplo, numquam id abſque Romani Pontificis auctoritate executioni fuiſſe mandatum.

LXVII. PRAESCRIBIT SENTENTIAM DE EVTYCHETE LEO.

Sed & ex eadem Leonis ad Synodum epiſtola illud conſidera, præſcribere legem Romanum Pontificem œcumenicæ Synodo, quid decernendum ſit, cùm iubet Eutychetem debere ſuam hęreſim condemnare, atque ita de eius reſtitutione tractandum, de quo etiam in alia epiſtola ad Pulcheriam eâdem die data, quâ legatos commendat, hęc habet [e]: *Sedis* (inquit) *Apoſtolicæ moderatio hanc temperantiam ſeruat, at ſeueriùs agat cum obduratis, & veniam cupiat præſtare correctis*. Nec quidem minimi negotij opus illud, vt de reſtitutione hæreſiarchæ tractari poſſet, quod à Romano Pontifice Synodo indulgetur: nam auctores hæreſum nō recipiendos eſſe ad priſtinum gradum, etiam ſi mille offerant libellos pœnitentiæ, legibus Eccleſiaſticis ſancitum, & in Eccleſia iugiter obſeruatum, ſuperiùs vidimus. Sed Leo id Eutycheti præſtandū eſſe voluit, quòd (vt dictum eſt) libellum miſerat Romam, quo pollicebatur, ſi quid erraſſet, ſeſe ex ipſius Romani Pontificis arbitrio correcturum: quod ipſe etiam Leo teſtatur in epiſtola ad Theodoſium Imperatorē [f]. Si igitur Eutychetis damnationem à Flauiano atq; Synodo factam voluit Pontifex in ſuo robore permanere; vt ſi reſipiſceret, eandem iuberet irritam prorſus reddi, ac proinde illum in priſtinum locum recipi: hoc ipſum idem S. Leo in litteris ad Iulianum [g] & in dicta epiſtola ad Pulcheriam, quâ ait [h], vt reſipiſcens Eutyches, in communione ſui ordinis, nempe presbyteratus, reciperetur.

e Leo ep. 11. & ſup. ep. 13. in fi.
f Leo ep. 12.
g Leo ep. 13.
h Leo ep. 13. in fin.

LXIX. Rurſum autem ex recens acceptis litteris data occaſio eſt eidem Leoni Pontifici iterum ad Flauianum eodem menſe Iunij ſcribendi litteras [i], quæ eiuſdem ſunt cum prioribus argumenti; adeò vt in his non ſit immorandum. Sequenti verò menſe Iulij contigit Baſilium diaconum à Flauiano Romam ad Leonem Pontificem miſſum præſto eſſe cum litteris, quibus de his, quæ ab aduerſarijs magno ſtudio aduerſus fidem Catholicam pararentur, ipſum redderet certiorem. His acceptis S. Leo, ad eum reſcribens [k], forti atque conſtanti iubet animo eſſe, hæc habens inter alia: *Dilectionem tuam per gratiam Dei, in qua fidimus, cohortamur, vtentes verbis Apoſtoli [l], atque dicentes: In nullo terreamini ab aduerſarijs: Quæ eſt illis cauſa perditionis, vobis autem ſalutis*. ita quidem propheticè S. Leo: nam eorumdem ſceleratorum hæreticorum nequitiâ contigit S. Flauianum nobilitari coronâ martyrij, ipſos verò perpetuâ damnatione percelli.

i Leo ep. 16. & 17.
LEO COHORTATVR FLAVIANVM FORTITER AGERE.
k Leo ep. 20.
l Philip. 1.

LXX. Inter hæc autem cùm perditiſſimus Eutyches litteris ſuis ad Occidentales, qui magni erant nominis, Epiſcopos, aduerſus S. Flauianum conſcriptis, eoſdem conatus eſſet concitare, & contra eumdem impellere: ab iiſdem, vtpotè Orthodoxis, errorumque omnium acerrimis pro Catholica fide vindicibus, acriter redarguitur. Conſtat quidem ad eum inter alios reſcripſiſſe S. Petrum Chryſologum Rauennatem Epiſcopum, dignam planè tanto ſacerdote epiſtolam, quæ ſic ſe habet [m]:

m Extat. tom. 1. Concil. ante Concil. Chalced.

Dilectiſſimo & meritò honorabili filio Eutycheti presbytero Petrus Epiſcopus Rauennæ.

LXXI. QVA PETRVS CHRYSOLOGVS AD EVTYCHETEM SCRIPSERIT, PRAESCRIPTA IAM CATHOLICA VERITATE.

Triſtis legi triſtes litteras tuas, & ſic ſcripta mæſta mœrore debito percurri. Quia ſicut nos pax Eccleſiarum, ſacerdotum concordia, tranquillitas plebis gaudere facit gaudio cæleſti: ita nos affligit & deijcit fraterna diſſenſio, præſertim cùm talibus oriatur ex cauſis. Triginta annis humanæ leges humanas adimunt quæſtiones: & Chriſti generatio, quæ diuinâ lege ſcribitur inenarrabilis, poſt tot ſæcula diſputatione temerariâ ventilatur? Quid Origenes Principiorum ſcrutator incurrerit; quomodò Neſtorius lapſus ſit, diſputans de Naturis, non latet prudentiam tuam. Magi eum in cunabulis Deum myſticis muneribus confitentur: & ſacerdotes, quis

ſit, qui

ſit, qui virginali partu de Spiritu ſancto natus eſt, dolendâ interrogatione diſquirunt? Cùm vagitus daret Ieſus in cunis, Gloria in excelſis Deo, clamat cœleſtis exercitus: & modò, quando in nomine Ieſu omne genu flectitur cœleſtium, terreſtrium, & infernorum, origini eius quæſtio commouetur?

LXXII. *Nos, frater cariſſime, vnà cum Apoſtolo dicimus: Et ſi nouimus Ieſum ſecundùm carnem, ſed nunc iam non nouimus. Nec poſſumus curioſe perſcrutari, qui iubemur honorem dare, & timorem reddere, & expectare *, dum non perſcrutandum Iudicem confitemur. Hæc breuiter reſpondi, frater, litteris tuis, plura ſcripturus, ſi ad me frater & Coepiſcopus Flauianus aliqua de hac cauſa ſcripta miſiſſet. Si enim tibi diſplicet, quoniam ſcripſiſti electum * iudicium: nos quomodo de his iudicare poterimus, quos neque vidimus propter abſentiam, & quid intellexerunt, eorum taciturnitate neſcimus? Iuſtus mediator non eſt, ſi vnam partem audit, vt nihil alteri parti reſeruet. In omnibus autem hortamur te, frater honorabilis, vt his, quæ à beatiſſimo Papa Romanæ ciuitatis ſcripta ſunt, obedienter attendas: quoniam beatus Petrus, qui in propria ſede viuit & præſidet, præſtat quærentibus fidei veritatem. Nos enim pro ſtudio pacis & fidei extra conſenſum Romanæ ciuitatis Epiſcopi cauſas audire non poſſumus. Incolumem tuam dilectionem Dominus tempore longiſſimo conſeruare dignetur, cariſſime & honoratiſſime fili.* Hæc ad Eutychetem Petrus Chryſologus; qui hoc anno, vel ſequenti, ſecundâ die Decembris (vt produnt Eccleſiaſticæ tabulæ [a]) fine humanis rebus impoſito, è vita migrauit. Eſt quidem huius rei firma aſſertio ex eo, quod Leo Romanus Pontifex ſub Conſulatu Marciani poſt annum ſequentem, menſe Octobris ad eius ſucceſſorem Leonem Epiſcopum, ſeu (vt alij legunt) Neonem, litteras [b] dediſſe reperitur. Reliqua de Petro conſule Hieronymū Rubeum, qui res Eccleſiæ Rauennatis diligenti ac copioſo proſecutus eſt ſtylo.

* non diſcutere, quem.

* neglectū

TEMPVS OBITVS PETRI CHRYSOLOGI.

a Ri. Martyrolog.

b Leo ep. 97.

LXXIII Inter hæc autem appropinquante iam die cogendæ Epheſi Synodo præſtitutâ, Theodoſius Imperator ad ſuos magiſtratum, quos iuſſerat eidem intereſſe, litteras dedit, atque in primis ad Elpidium Comitem in hæc verba [c]:

c Apud Conc. Chal. Act. 1. THEODOSII EPISTOLA AD ELPIDIVM

*Sanctæ quidem Synodi pridem apud Epheſum factæ Neſtorij impij contra Deum blaſphemia extitit cauſa: & ideò à ſanctis Patribus, qui ibidem conuenerunt, dignam ſuſcepit ſententiam. Quoniam igitur & nunc altera iterum contra diuinam fidem exorta eſt dubitatio, ſecundam hanc Epheſi fieri Synodum ſancimus, mali radicem omnino excidere feſtinantes, quo vndique perturbationem dogmatis ejcientes, mundam rationis * iuſtitiam in cordibus reſeruemus, vt ſit hoc reipublicæ munimen, & humanitatis vtilitas. Ideo igitur tam charitatem tuam, quàm Eulogium virum ſpectabilem Tribunum & Notarium ad miniſterium elegimus fidei, ſicut probatos tam in alijs rebus rectiſſimos, quàm circa Dei cultum opinatiſſimos, & valentes diligenter noſtris iuſsionibus miniſtrare; & de his, quæ à ſancta Synodo Epheſi fuerint conſtituta, & nullum fieri tumultum permittere.*

* ratione ſanctã

LXXIV *Sed & ſi quem viderit conturbationibus & tumultui ſtudentem ad læſionem ſanctæ fidei, hunc cuſtodiæ mancipare, & ad noſtram perferre notitiam; & cauſam quidem ordine præuenire, intereſſe autem iudicio, & operam dare, celerem & circumſpectam probationem à ſancta Synodo fieri, & nobis cognitam facere, his, qui pridem Eutychetis religioſiſſimi Archimandritæ Iudices extiterunt, præſentibus quidem & tacentibus, nullum tamen iudicantium habentibus locum, ſed communem aliorum omnium ſanctorum Patrum ſententiam expectantibus; quoniam ea, quæ ab ipſis dudum iudicata ſunt, nunc retractantur. Non licere autem vllum aliquid mouere ex pecuniarijs capitulis, antequàm ea, quæ de fide ſunt Catholica, effectui mancipentur. Ideo namq; & ciuile per litteras, quas ad virum ſpectabilem Proconſulem ac reliquos ſcripſimus, & militare vobis auxilium deleganimus, quatenùs & vos ſuper propriũ ſtudium his fulti auxilijs, ſufficere poſſitis ad ea, quæ præcepimus, adimplenda; quæ tantò omnibus bonis meliora ſunt, quantò ſolent humanis diuina præcellere: & quæ in hac cauſa fuerint conſtituta, ad noſtram perferre notitiam.* hæc Theodoſius ad Elpidium: eodem quoque ſcripſit argumento ad Eulogium, & ad Proclum Aſiæ Proconſulem.

LXXV. Puto iam intelligere vales, lector, nõ parari ſanctorum Concilium, ſed violentorum graſſatorum latrocinium, dum qui poſſent contradicere Eutycheti, tamquàm Neſtoriani nõ ſinuntur ad Synodum venire, illi verò vocantur, qui Eutychetis eſſent ſtudioſiſſimi; atque etiam qui in Synodo Conſtantinopolitana eandem cauſam Eutychetis iudicaſſent Epiſcopi, ſic iubentur aſſiſtere, vt tamen omnino tacerent. iam, inquam, ſatis intelligis, haud præparari ſacrũ Conuentũ, ſed colligi prædonũ manũ, qui veritatem hoſtiliter adoriantur & perdant, & eam defendentes occidant: vt meritò illud eiuſmodi Synodus egregium nomen fuerit conſecuta, vt non ſacroſanctum Oecumenicum Concilium diceretur, ſed Synodus prædatoria, vel Latrocinium Epheſinum. Audiſti iam tragœdiæ nomen, Actus inſpice luctu digniſſimos. Sed reddenda ſunt hic primùm litteræ, quas vocant Sacras, ad ipſam Synodum Epheſi coactam à Theodoſio datæ, quæ ſic ſe habent [d]:

MALE COEPTVM CONCILIVM EPHESINVM.

d Apud Conc. Chalced. Act. 1.

LXXVI EPISTOLA IMPERATORIS AD SYNODVM.

Vellemus quidem abſque vlla perturbatione ſanctas Dei Eccleſias perſiſtere, & vos ſanctis imminentes Eccleſijs: conſuetè ea, quæ ad Diuinitatis placationem pertinent, celebrare, & nõ tantum vobis laborũ & afflictionis fieri. Sed quoniam beatiſſimus Epiſcopus Flauianus aliqua de ſancta fide mouere voluit aduerſus reuerendum Archimandritam Eutychetem, & Concilium congregans aliqua cœpit agere: nos quidem ſæpiùs dirigentes ad eumdem beatiſſimum Epiſcopum, voluimus, quæ mota eſt, conturbationem compeſcere, perſuaſi ſufficere nobis traditam à ſanctis Patribus in Nicæna Synodo Catholicam fidem, quàm & ſancta Synodus, quæ in Epheſo facta eſt, confirmauit. Sed quoniam ſæpius à nobis rogatus idem beatiſſimus Epiſcopus, deſiſtere à tali quæſtione, ne conturbatio vniuerſitati fiat, minimè acquieuit: cogitantes non eſſe tutum abſque veſtrâ ſanctâ Synodo, & abſque ſanctarum Eccleſiarum Præſulibus huiuſmodi quæſtionem de fide renouari, neceſſarium duximus, veſtram conuenire ſanctitatem; quatenùs vos, quæ hic acta ſunt, cognoſcentes, & quæſtionem motam, & omnem diabolicam ſtirpem poſſitis euellere; & eos, qui Neſtorij impij blaſphemiam ſectantur, aut retinent, à ſanctis Eccleſijs repellere; Catholicam verò fidem firmiſſimam & inconcuſſam cuſtodire diſponere: quoniam noſtra omnis ſpes eſt, & noſtri Imperij firmitas ex Catholica fide & veſtris ſanctis orationibus pendet. hactenùs epiſtola Theodoſij Imperatoris ad Synodum, quâ quidem (vt audis) non Eutyches auctor malorum, ſed S. Flauianus perſtringitur, vt turbarum excitator, & rerum nouandarum cupidus; cuius & inquieto animo adſcriberetur, quicquid vocari Epiſcopi laboris & impenſarum Epheſum veniendo contraherent; vt eo modo magis magiſque in eum totius Synodi animus commoueretur. Porrò hæc omnia non tam Theodoſio, quàm Chryſaphio ipſum Imperatorem pro arbitrio manu ducenti, ſunt adſcribenda, cùm tamen ipſe culpâ non vacet, in re tanta vel dormitaſſe, vel priuatis animi affectibus in Flauianum commotis nimium indulſiſſe. Sed iam ipſa Acta Synodi referemus.

LXXVII. Quæ igitur (vt vidimus) ad Kalendas Auguſtas indicta Synodus fuerat, cœpta eſt quarto Idûs eiuſdẽ menſis, cui interfuiſſe numerati ſunt Epiſcopi centũ duodetriginta, præter paucos aliquos, qui per ſuos Vicarios ad hoc miſſos interfuerunt: præſto etiã fuere Apoſtolicæ ſedis legati, Iulianus Epiſcopus, Renatus preſbyter, & Hilarius diaconus, & Dulcitius Notarius. Dioſcorus Alexandrinus Epiſcopus adfuit & præfuit, qui primum ſibi indebitum, auctoritate tamen Imperatoris, locũ in Synodo vendicauit. Conuenerũt inter primos pariter Domnus Epiſcopus Antiochenus, Iuuenalis Epiſcopus Hieroſolymitanus, Flauianus Conſtantinopolitanus, Thalaſſius Epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, Stephanus Epiſcopus Epheſi, & alij, qui omnes in vnũ ad hoc delectũ locum in baſilica ſanctæ Dei Genitricis Mariæ ad celebrandam Synodum aduenêre; vbi in ſeſſione Flauianus non poſt Antiochenũ ſedere, ſed poſt Iuuenalem Hieroſolymorũ Epiſcopum. Cùm autẽ omnes ſimul cõſediſſent, iuſſæ ſunt à Dioſcoro legi litteræ Imperatoris ad ipſũ Alexandriam datæ: Legati verò Apoſtolicæ ſedis de ſua legatione Synodum docuerũt: excuſaueruntq; Leonis Papæ denegatum aduentum in Synodum, ad quam præſens vocatus erat; eò quòd moris non eſſet, niſi per legatos extra Vrbem Romanos Pontifices Synodis intereſſe.

e Apud Conc. Chalced. Act. 1.

SYNODVS SECVNDA EPHESINA.

LXXVIII. Poſt hæc ijdem obtulêre ſcriptas ad Synodum & ad Flauianum litteras eiuſdem ſancti Leonis Papæ legendas; quas Dioſcorus ſuſcipi iuſſit: verũtamen nec lectas, immo

LITTERÆ LEONIS A DIOSCORO NON ADMISSÆ.

neque ſuſceptas fuiſſe, teſtatus poſteà fuit Ætius Archidiaconus Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ, ſed lectione aliarum literarum Imperatoris ad diuerſos cauſa Synodi conſcriptarum à cœptis per legatos ſermonibus diſceſſum eſt; ex compoſito quidem, vt vitaretur lectio literarum Romani Pontificis; cum tamen id inſtanter petentibus legatis Dioſcorus iuramento ſit pollicitus ſe facturum: quod nunquam præſtitit. Etenim in Concilio Chalcedonenſi poſteà huius rei causâ Dioſcorus vt periurus eſt accuſatus: hæc enim ibi leguntur:[a] *Super hæc verò neque epiſtolam legi permiſit beatiſſimi Papæ Leonis ſcriptam ad ſanctæ memoriæ Flauianum, & hoc frequenter rogatus à portitoribus recitari eam, & cum iuramento fieri lectionem promittens. Quâ non lectâ, ſcandalum & læſionem ſanctæ Dei Eccleſiæ per totum Orbem terræ pertulerunt.* hæc ibi. Vides, quo exordio Synodus inchoëtur, cui ſatanas præſidens primario throno conſedeat.

a Concil. Chalced. Act. 3.

LXXIX Abſolutâ autem recitatione litterarum Imperatoris de fide eſſe agendum, ſuggeſtio facta eſt: ſed negauit Dioſcorus, affirmans ex decreto Imperatoris tractandum de controuerſijs obortis Conſtantinopoli inter Flauianum & Eutychetem. Qui verò Synodi excipiebant Acta, Notarij Dioſcori, his addiderunt ex iuſſione Dioſcori Epiſcopos Synodi acquieuiſſe Dioſcoro, acclamâſſeque de fide nihil agendum, nec quicquam innouandum, id quidem poſteà in Concilio Chalcedonenſi[b] demonſtratum eſt. nihilque huiuſmodi ab Epiſcopis dictum eſſe: Sed & patefactum eſt etiam, quod ab eiuſdem Dioſcori Notarijs inſolenter nimis itidem in Synodo eſt perpetratum, nimirùm factum ab eis impetum in Notarios Stephani Epiſcopi Epheſini, deletumque quod recens fuerat exaratum, vimque magnam adhibitam, vt eorum thecas abriperent, & ab eiſdẽ digitos reſiſtentium penè confractos eſſe.

b Apud Concil. Chalced. Act. 1.

NOTARIORVM DIOSCORI IN SOLENS FACTVM.

XXC. His ita primo loco tranſactis, ex ſuggeſtione Elpidij Comitis, probantibus Epiſcopis, iuſſus eſt ingredi Eutyches, cauſamque ſuam agere, & quæ ſentiret de fide docere[c]: cùm ille callidus ſerpens fidem editurus ſuam, iſta blandè præfatus eſt: *Ego commendaui me ipſum Patri & Filio & Spiritui ſancto, & verbo veritatis veſtræ iuſtitiæ: & teſtes vos habeo meæ fidei, pro qua & laboraui cum ſancta Synodo, quæ ante vos hic congregata eſt, ſicut & veſtra ſanctitas teſtis eſt. Habeo præ manibus libellum fidei meæ, & iubente eum recitari, & confeſſionem fidei, quæ in eo continetur,* hæc prælocutus eſt Eutyches; legique iuſſus libellus ab eo oblatus, qui eſt huiuſmodi:

c Apud Concil. Chalced. Act. 1.

EVTYCHES AD SYNODVM ADMISSVS.

XXCI. *Sanctiſſimæ & Deo Amantiſſimæ vniuerſali Synodo congregatæ in Epheſo Metropoli, ab Eutychete Archimandrita.*

Gratias ago per omnia ſancto Deo præſenti die, in qua per vos pietas recepit fiduciam. Et docebo veſtram ſanctam Synodum, quæ in me, magis autem contra rectam fidem commiſſa ſunt. Propoſitum mihi fuerat à pueritia, in ſilentio abſque vllo negotio vſque ad decrepitam ſenectutem degere, & abſq; vlla conturbatione perſiſtere. Non ſum autem permiſſus frui propoſito; ſed & peſſimis periculis inſidiantium circumdatus ſum, eò quòd ſecundùm definitionem prioris veſtri Epheſini hic congregati Concilij, non acquieui præter eam, quæ in Nicæa à ſanctis Patribus fides eſt expoſita, ſapere. Neceſſarium verò arbitror, antequàm ea, quæ in me commiſſa ſunt, doceam, ad ſatisfactionem veſtræ ſanctitatis, quam habeo de ſancto dogmate cõfeſſionem itelum facere manifeſtam, atteſtanti mihi tam Deo, quàm veſtrâ ſanctitate, quodq; ipſe ſemper iuxta virtutem meam pro Catholica fide aduerſus hæreticos ſteti. hæc præfatus, ſubijcit Nicænum Symbolum:

LIBELLVS EVTYCHETIS LECTVS IN SYNODO.

XXCII. *Credo in vnum Deum Patrem omnipotentem, omnium viſibilium & inuiſibilium creatorem, & vnum Dominum Ieſum Chriſtum Filium Dei natum de Patre Vnigenitum, id eſt, de ſubſtantia Patris, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum, de Deo verò, natum, non factum, homouſion Patri, id eſt, vnius cum Patre eſſentiæ: per quem omnia facta ſunt, quæ in cœlo & quæ in terra. Qui propter nos homines & propter noſtram ſalutem deſcendit, & incarnatus eſt, & homo factus eſt, & paſſus, & reſurrexit tertiâ die: aſcendit in cœlos, inde venturus eſt iudicare viuos & mortuos. Et in Spiritum ſanctum. Eos, qui dicunt: Erat, quando non erat, & antequam naſceretur, non erat, & quia ex nullis extantibus factus eſt, aut ex alia ſubſiſtentia vel eſſentia dicentes eſſe, aut conuertibilem, aut mutabilem Filium Dei: hos anathematizat Catholica & Apoſtolica Eccleſia.*

SYMBOLVM NICÆNVM.

Sic ab initio à progenitoribus meis accipiens, credidi: in hac autem fide & ſum genitus, & ſtatim conſecratus ſum Deo, & ſuſcepit me ipſius miſericordia: & in hac fide baptizatus, ſignatus ſum, & vſque hodiè vixi in ea, & mori opto. Hanc fidem & memorata hac antè prior ſancta & vniuerſalis Synodus (nempè prior Epheſina) *confirmauit, cuius Præſul fuit beatæ & ſanctæ recordationis Pater noſter & Epiſcopus Cyrillus, & diffinitionem protulit, eum, qui præter iſta addiderit aliquid, aut minuerit, aut docuerit, damnationibus, quæ tunc ſcriptæ ſunt, ſubiacere, quorum exemplaria in codice deſtinauit mihi memoratus Pater meus & Epiſcopus Cyrillus, quæ & præ manibus habeo. Subijciens igitur me ipſum ſanctæ Synodo, & diffinitionem eius vſque nunc cuſtodiui. Et omnes ſanctos Patres ſicut veſtra ſanctitas, Catholicos habui & fideles, & doctores meos poſui, anathematizans Manichæum, Valentinum, Apollinarium, & Neſtorium, & omnes hæreticos vſque ad Simonem Magum, & eos, qui dicunt carnem Domini & Dei noſtri Ieſu Chriſti de cœlo deſcendiſſe.* XXCIII

Sed ſecundùm hanc fidem viuens & permanens in orationibus, accuſationem ex inſidijs Euſebij Epiſcopi Dorilæi ſuſtinui, libellos porrigentis aduerſus me reuerendiſſimo Epiſcopo Flauiano, & diuerſis alijs Epiſcopis, qui tunc pro priuatis cauſis in vrbe degebant regia, hæreticorum me iniuriosè vocantis, nullam autem ſpeciem hæreſeos libellis inſerentis. Vt ſubito in altercationibus quæſtionum lapſum lingua (ſicut ſolet) *ex tumultu & nouitate vocum perpeſſus irruentem in peccatum, me quidem aduerſus libellos accuſationis memoratus reuerendus Epiſcopus occurrere ad ſatisfactionem accuſationis præcipiebat. Ipſe tamen in multis cum accuſatore degebat, & penè inſeparabilis erat ab ipſo, putans me* (ſicut ſolebam) *ſemper in monaſterio perdurare, non meam exhibere præſentiam, & ideo quaſi non occurrentem damnare. Sed ſubitò poſtquam perueni in regiam ciuitatem de monaſterio meo diſcens à viro laudabili magno Silentiario, quem mihi pijſſimus & fideliſſimus noſter Imperator delegauit ad non concedendum me comminatum periculum ſalutis ſuſtinere, qui ſuperfluam de cætero meam eſſe præſentiam reſpondit, vt iam ante diſcuſſionem damnati, ſicut & poſteà facta à viro laudabil Silentiario proſecutio docet.* XXCIV

Sed quoniam etiam ſic in iudicium ad ſatisfaciendum occurri; cauſa quidem, quæ pro diuina confeſſione à me facta eſt & ſubſcripta doctrina ſecundùm eam, quæ expoſita eſt à ſanctis Patribus in Nicæa fidem, & poſteà confirmata eſt à priore ſancta Synodo Epheſina, neque ſuſcipere dignabatur: neque permittebat recitari: & tumultu & conturbatione Secretarium replebatur, multis inordinatè ſuperuenientibus & vndique clamoribus me turbantibus, ſicut poſteà prolatæ interlocutiones Iudicum, quæ ſcriptis tenentur, de tali facto tumultum deſignant. Et cùm iuſſus fuiſſem per me ipſum confeſſionem fidei dicere; & dixiſſem ſapere, ſicut trecenti decem & octo Patres, qui in Nicæa ſanxerunt, & quæ in Epheſo ſancta Synodus confirmauit: exigebat à me alia aliqua, præter quàm quæ expoſita ſunt in Nicæa & in Epheſo priùs, dicere. Ego verò timens præuaricari, prolatam definitionem à ſancta Synodo, quæ hic Dei voluntate priùs congregata eſt, & ea, quæ definita erant à ſanctis Patribus, qui in Nicæa conuenerant, rogabam innoteſcere veſtro ſancto Concilio; vt his, quæ à vobis approbarentur, acquieſcerem, paratus in his manere. XXCV.

Et hæc dicenti, ſubitò contra me longè ante ſcripta, vt ipſis videbatur, damnatio legebatur. Et ſecretò iam poſteà aliquæ ipſorum voces ac profeſſiones meæ & aliæ allegationes, & maximè vbi ego ſecundùm ſanctos Patres in Nicæa & poſteà in Epheſo congregatos ſapere confitebar, in monimentorum ſerie mutabantur, ſicut poſteà ſcriptis acta ex mea ſupplicatione & iuſſione piiſſimi & Chriſtianiſſimi Imperatoris oſtendunt, nullum verbum faciente de appellatione mea ad veſtram ſanctitatem reuerendiſſimo Epiſcopo Flauiano, neque meos erubeſcente canos in prælijs contra hæreticos & pietatis confeſſione ſeneſcentis. Sed ſicut poteſtatem habens omnia de fide ſolus agere, & nihil veſtræ ſanctitati æquitate tanti iudicij reſeruare, condemnauit me, & ab Eccleſia (vt putabat) *abſcidit, & ſacerdotio* (vt arbitratus eſt) *priuauit, & à diuinorum ac canonum communione prohibuit, & præeſſe monaſterio conſequenter impediuit, & tradidit multitudini ab eodem præparatæ, vt per Epiſcopum & per publicum ſicut hæreticum ac blaſphemum, Manichæumq; protraherent; niſi diuina me prouidentia conſeruans, vſque in præſentem diem veſtræ beatitudini cuſtodiret. Sed & in diuerſis oratorijs Memorijsq; Sanctorum poſt appellationem fecit in me prolatam legi ſententiam. Et anathematizabat* XXCVI

me, &

me, & eos, qui conueniebant ad me & colloquebantur mecum, alienos faciens à ſancta communione, non expectans veſtræ ſanctitatis iudicium. Sed & ſubſcribere dictam aduerſum me ſententiam monaſteria compellebat, numquam (ſicut & veſtra nouit reuerentia) tali habita conſuetudine nec contra apertos hæreticos. Et in Oriente & per alia diuerſa loca charitas deſtinauit, vt etiam ab alijs religioſis Epiſcopis & monachis, & hoc, qui non iniudicauerunt, ſubſcriberentur: cùm magis oportuerit, ante omnibus Pontificibus ſcribere, quos & appellaueram.

XXCVII.

*Tunc vix ſaluatus per libellos manifeſta feci veſtræ ſanctitati, quæ ſubſecuta ſunt, & piiſſimo & fideliſſimo Imperatori ſupplicaui, vos ſanctos & Deo dignos, atque omnem iniuſtitiam atque factionem abominantes Iudices fieri eorum, quæ iudicata ſunt. Rogo igitur nunc veſtram ſanctitatem, conſiderate compoſitam mihi calumniam & factiones, & ex hac cauſa factam vbique ſanctis Eccleſiis perturbationem, & ex hoc pullulans plurimis ſcandalum: & per iuſtam vobis Chriſtianiſſimam ſapientiam, eos, qui huius mali occaſio facti ſunt, Eccleſiaſticis regulis ſubdite: omnem verò radicem blaſphemiæ & impietatis abſcindite. Ego enim veſtræ beatitudinis iudicium ab initio poſtulaui, & iterum conſeſtor coram Ieſu Chriſto, qui teſtimonium perhibuit ſub Pontio Pilato bonam confeſſionem, quia ſic ſapio & cogito & intelligo, ſicut tradiderunt nobis fidem ſancti Patres in Nicæa conuenientes, quam in Epheſo ſecundo * Concilio ſancti Patres roborauerunt. Et ſi quis præter iſta fidem glorificat, hunc anathematizo ſecundum definitionem eorum.* Subſcriptio. *Eutyches Archimandrita ſic credo, ſicut ſupra ſcriptum eſt, & ſubſcripſi manu mea, & tradidi libellos:* hactenùs ipſe.

* primo

XXCVIII. EVTYCHETIS SIMVLATA PIETAS AC SANCTITAS.

Quis amabo te, lector, hæc legens, & neſciens eſſe Eutychetem, non exiſtimet vnum quempiam ex ſanctiſſimis Patribus Orthodoxæ fidei præcipuis defenſoribus loqui? Vel quis ſciens dici iſta ab Eutychete, & neſciat, quæ præceſſerunt, quæve ſubſecuta ſunt, non eum ſtatim coniungat cum anteſignanis fidei Catholicæ Athanaſijs, Gregorijs, Baſilijs, atque Chryſoſtomis? Sed & quis ſciens præterita, ignoret verò ſuperaddita mendaciorum velamenta, non putet calumniam paſſum Eutychetem, Flauianum verò perſecutorem, & Epiſcopos Iudices fraudulentos? Videre mihi quidem videor, dum Eutychetem intueor huiuſcemodi mendacijs circumquaq; contectum ac benè armatum ſecurum progredi, eam, quæ apud Iob beſtia eſt, beſtiarum omnium maximam Behemoth; de qua dicitur [a]: *Corpus illius quaſi ſcuta fuſilia, compactum ſquammis ſe prementibus: vna vni coniungitur, & ne ſpiraculum quidem incedit per eas: vna alteri inhærebit, & tenentes ſe nequaquam ſeparabuntur.* ita quidem iſte, qui & (ſicut de illa ſubditur) derideat vibrantem haſtam, aduerſantes nempe ſibi omnes contemnat Epiſcopos. Diſce ex Eutychete, lector, reliquos omnes hæreticos, ita loquentes, vt nihil prætereà niſi puram fidem, morumque ſanctitatem ſpirare credas: vt magno planè periculo eos quiſque fidelium audiat, vel eorum ſcripta legat. Vnde meritò clamat Apoſtolus: [b] *Videte* (cauete ſcilicèt) *canes, videte malos operarios, videte conciſionem.*

[a] Iob 41.
[b] Philip. 3.

XXCIX EVSEBIVS NON ADMITTITVR IN SYNODVM.

Sed proſequamur Acta; tu verò pyraticam graſſationem attende. Cùm S. Flauianus, recitato Eutychetis libello in Synodo, peteret dari locum accuſatori, iuberiq; ingredi Euſebium Epiſcopum Dorilæi; numquam auditus, ſed repulſus eſt, vetitusque Euſebius admitti in Epiſcoporum conceſſum. Ita quidem ipſe poſteà expoſtulauit, lamentatusque eſt coram ſacro Concilio Chalcedonenſi [c]: vbi Dioſcorus tantam facti turpitudinem reiecit in Elpidium Comitem, Comes verò reiecit in Imperatorem, quòd ſcilicèt ita iuſſiſſet, nempe non eſſe Flauiani aliquid petere, qui olim Iudex, hac autem in Synodo reus aſſiſteret iudicandus; cuius eſſe deberet Eutyches accuſator, qui iam antè accuſationis ſuæ munus impleſſet. Seque tam Euſebium, quàm Flauianum non acturos cauſam in Eutychetem, ſed iudicandos in Synodo eſſe vocatos ab Imperatore. Poſt huiuſmodi Elpidij criminoſam excuſationem, ſuggeſſit Dioſcorus eſſe legenda, quæ aduerſus Eutychetem Conſtantinopoli facta eſſent: conſentientibus nonnullis, refragatus eſt Iulianus Apoſtolicæ ſedis legatus: qui adiecit, non permiſſurum ſe Acta legi, niſi prius S. Leonis Papæ epiſtola legeretur: ad ipſum quoque fieri debere, conteſtatus eſt Hilarius diaconus eiuſdem Apoſtolicæ ſedis legatus. Tunc prodiens impudens Eutyches, eoſdem miſſos à S. Leone Papa legatos ſuſpectos ſibi redditos proclamauit, quòd apud S. Flauianum manſiſſent, atque pranſi apud eumdem eſſent. Acceptâ Dioſcorus eius tergiuerſatione, & repulsâ legatorum petitione, ipſis inuitis, iuſſit legi Acta Conſtantinopolitana.

[c] Concil. Chalced. Act. 1.

LEGATI APOST. SEDIS ALLEGATI SVSPECTI AB EVTYCHETE.

XC.

Inter legendum cùm ventum eſt ad ſcripta Cyrilli Alexandrini, illis lectis, Euſtathius Berythi Epiſcopus ſuggeſſit, ex ſententia Cyrilli non dicendas duas in Chriſto naturas poſt incarnationem, ſed tantùm vnam ex ſententia Athanaſij. Euictam cauſam conclamarunt Eutychiani, non attendentes, ſiue Cyrillum, ſiue Athanaſium interdum naturam pro perſona vſurpâſſe: cùm tamen ex alijs pluribus eorumdem ſcriptorum locis manifeſtè daretur intelligi, ambos quam exactiſſimè duas in Chriſto naturas in vna perſona eſſe profeſſos. Lectis verò alijs nonnullis, exclamatum eſt ab ijs, qui erant ex parte Dioſcori, Poſt adunationem non dicendas duas in Chriſto naturas, ſed vnam; ſicque hæreſis Eutychiana hactenùs pallio Orthodoxæ circumamicta fidei, denudata penitùs eſt, & exultans, atque inſultans pariter in Synodo tanquam in ſcena meretriciâ fronte geſtiuit, ſed petulanciùs cùm ventum eſt ad illam extremam Actorum partem, in qua Euſebius Eutychetem compellauit, vt poſt adunationem Verbi cum carne conſiteretur duas ab inuicem diſtinctas eſſe in Chriſto naturas. Tunc enim ab illis, qui Eutycheti fauebant, exclamatum eſt [d]: *Tolle, incende Euſebium: iſte viuus ardeat, iſte in duo fiat: ſicut partitus eſt, partiatur.*

PALAM FIT EVTYCHIANA HÆRESIS.

[d] Apud Concil. Calced. Act. 1.

XCI.

Tunc verò Dioſcorus his verbis Synodum percontatur: *Tolerabilis eſt vobis iſte ſermo, Poſt adunationem duas naturas dicere? Synodus dixit: Anathema, qui dixerit.* hæc enim dixerūt illi, qui eidem adblandiebantur Dioſcoro, vt poſteà teſtati ſunt alij Patres, qui aderant, cum eadem cauſa rurſum agitata eſt in Concilio Chalcedonenſi, vbi inter alios Baſilius Seleuciæ in Iſauria Epiſcopus dixit [e]: *Per B. Ioannem Epiſcopum rogaui emendari interlocutionem meam, timens ac metuens te reuerendiſſime Dioſcore. Magnam enim nobis neceſſitatem impoſuiſti tunc, tam ab ijs, qui foris erant, quàm ex lingua tua. Irruebant in Eccleſiam milites cum armis, inſtabant monachi, qui cum Barſuma erant, & qui Parabolani nuncupabantur* (hic erant Corporati Alexandrinæ Eccleſiæ) & multitudo alia grandis iſta Baſilius de vi & metu per Dioſcorum Patribus tyrannicè tunc illatis: quod & reliqui poſteà in eodem Synodo Chalcedonenſi teſtati ſunt.

[e] Ibid.

VIS ET METVS A DIOSCORO INFERVNTVR.

XCII.

At quid inter hæc Apoſtolicæ ſedis legati? tantum abeſt, vt cum hæreticis tumultuariè, & alij perfidi, acclamarint, vt potiùs reclamârint, & exclamârint, atque publicè conteſtati fuerint, nullarum eſſe virium Acta illa, quæ vi illata extorquerentur; nullumque poſſe fieri præiudicium Catholicæ fidei; cuius formam à ſede Petri ad Synodum miſſam nec legi ſiuiſſet nefarius Dioſcorus. Teſtatur id quidem S. Leo in epiſtola, quam poſteà de his queſtus ad Theodoſium Imperatorem [f]: atque ad Pulcheriam miſit. Audire hæc eſt ſæpiùs ab Epiſcopis, qui poſteà interfuerunt Synodo Chalcedonenſi, lamentantibus ſe vim paſſos eſſe, necnon querentibus ſe Neſtorianos eſſe proclamatos, quodque duas naturas aſſererent, vt impios eſſe necandos. Sed audi lugubres voces iſtorum [g]: *Miſcebatur nobis damnatio: minæ exilij intendebantur: milites cum fuſtibus & gladijs inſtabant. Timebamus gladios & fuſtes, vbi gladius & fuſtes, qualis Synodus eſt?* Conteſtati ſunt pariter, tacere iuſſos quadraginta duos Epiſcopos, & quindecim tantum permiſſos loqui, qui Eutycheti fauebant. Et de Barſuma Archimandrita, immo carnifice, hæc retulerunt: *Surrexerunt poſtmodum omnes Aegyptij, & monachi, qui ſequebantur, Barſumas* [h] *& omnis turba, & cœperunt dicere: Eum, qui dicit duas naturas, in duo incidite: qui dicit duas naturas, Neſtorianus eſt.*

[f] Leo epiſt. 23.
[g] Concil. Chalced. Act. 1.
[h] Ead. Act. 1.

CXIII. EVTYCHES ABSOLVTVS.

Lectione denique abſolutâ Actorum Synodi Conſtantinopolitanæ aduerſus Eutychetē, conclamata eſt à Dioſcoro atq; eius ſectatorib. eiuſdem Eutychetis abſolutio, reclamante Flauiano, & conteſtante ſe non eſſe auditum. Attamen ſecuta eſt ſubſcriptio Epiſcoporum ratam habentium

bentium Eutychetis abſolutionem. Proh pudor! inducti ſunt in eam ruinam præcipites etiam Domnus Antiochenus Epiſcopus, atq; Iuuenalis Hieroſolymorum Antiſtes, necnon Stephanus Epiſcopus Epheſinus, atque Thalaſſius quoque Cæſareæ, quæ eſt in Cappadocia, Metropolitanus Antiſtes, præter alios plures inſignis nominis Præſules diuerſarum Eccleſiarum, de quibus dicere prætermittimus. Quiſnam ex reliquis ſubſtitiſſet, corruentibus tot tantiſque anteſignanis, quos perterrefecit Dioſcorus minis exilij & ſedium abrogationis? vt meritò eidem conuenticulo illuc Dauidicum [a] fuerit imprecandum: *Montes Gelboe nec vos; nec pluuia veniat ſuper vos, neque ſint agri primitiarum, quia ibi abiectus eſt clypeus fortium.* Poſt ſubſcriptionẽ verò decreti abſolutionis & reſtitutionis Eutychetis, ab eius monachis [b] oblatus eſt libellus, quo petebant & ſeipſos abſolui, qui etiam fuerant à Flauiano excommunicati: quod abſque controuerſia ſunt conſecuti; videbatur enim eadem illorum cauſa eſſe communis cum Eutychete, atque proinde illo abſoluto, ijs abſolutionem minimè negari debere.

a 2. Reg. 1.

b Concil. Chalced. Act. 1.

XCIV. DE DAMNATIONE FLAVIANI AGI COEPTVM.

Poſt hæc autem iuſſu Dioſcori lecta ſunt Acta prioris Synodi Epheſinæ, & quæ ibi de fide ſtatuta fuerunt; anathematique ſubiectus, ſi quis aliter ſentiret. Et rogante Dioſcoro, num eidem Synodi decreto omnes pariter aſſentirentur; annuerunt Epiſcopi omnes, quod parerat, vt ab vniuerſa Eccleſia Catholica firmarentur, quę aduerſus Neſtorij impietatem fuerant ſummâ religione ſancita [c]. Intellexit tamẽ Oneſiphorus Iconij Epiſcopus technam, palamque eam fecit proximè ſibi aſſidentibus Epiſcopis Orthodoxis, nimirùm iſta agi, vt quaſi Neſtorianus damnaretur Flauianus Epiſcopus Conſtantinopolis. Probatis igitur ab omnibus, quæ in ſacroſancta Synodo Epheſina ſtatuta erant: tunc Dioſcorus in ſanctum Flauianum atque Euſebium Epiſcopum Dorilæi eiuſmodi tulit damnationis ſententiam [d].

c Concil. Chalced. Act. 1.

d Apud Concil. Chalced. Act. 1.

XCV. SENTENTIA IN S. FLAVIANVM ET EVSEBIVM.

Quoniam ſancta & magna Synodus, quæ iamdudùm in Nicæa congregata eſt per voluntatem Dei, rectam noſtram & immaculatam fidem expoſuit, quam & nuper hic congregata ſancta Synodus confirmauit, & hanc ſolem regulam teneri & in Eccleſia tradi definiuit, ordinans & hoc, quatenùs nulli liceat alteram fidem præter hanc vel exponere & inquirere, vel innouare, aut penitùs commouere de noſtra venerabili religione, eos autem, qui præter hæc tentant aut ſapere, aut quærere, aut componere aut omnino quæ ordinata ſunt retractare, certis ſubiacere damnationibus; ita vt ſi Epiſcopi ſint, alieni ſint ab Epiſcopatu, & clerici à clericatu; ſi verò laici, priuentur communione. Hæc namque ex ſupra lectis monimentis didicimus. Apparent verò (ſicut omnis veſtra ſanctitas & vniuerſalis Synodus præuidet) omnia penè reuocantes & immutantes Flauianus quondam Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ Epiſcopus, & Euſebius Dorilæi, & ſcandali & conturbationis facti occaſio ſanctiſſimis Eccleſiis & vbique Catholicis populis: certum eſt hos ex ſemetipſis ſubiacere Synodicis olim à ſanctis Patribus definitis damnationibus. Vnde & nos, quæ eorum ſunt, confirmantes, memoratos, id eſt, Flauianum & Euſebium ab omni ſacerdotali & epiſcopali dignitate eſſe iudicamus alienos. Conſiteatur verò vnuſquiſque religioſiſſimorum Epiſcoporum ſuam propriam voluntatem, & manifeſtam hanc faciat ſub fide monimentorum. Vniuerſa autem, quæ acta ſunt hodie, innoteſcant piiſſimis Chriſto amantiſſimis Imperatoribus. hactenùs ſententia Dioſcori in Flauianum atque Euſebium lata.

XCVI.

e Apud Concil. Chalced. Act. 1.

Quæ hæc autem ſecuta ſint, docuerunt Epiſcopi Chalcedone poſteà iſtis verbis: [e] *Tunc Flauianus dixit: Appello à te. Hilarius diaconus Romanæ Eccleſiæ dixit: Contradicitur. Tunc Oneſiphorus Epiſcopus Iconij tollens ſecum alios Epiſcopos ſurrexit & tenuit genua ipſius Dioſcori, dicens: Noli per veſtigia reuerentiæ veſtræ. Nihil dignum damnatione egit Flauianus: ſi autem reprehenſione dignus eſt, reprehendatur. Exurgens de throno Dioſcorus, ſtans ſuper ſcabellũ ſuũ, dixit: Etiam ſi lingua mihi præcidatur, aliã vocem non emitto. Cumq; perſiſterent Epiſcopi, tenentes genua eius, & rogantes eum: tunc emiſit Dioſcorus hanc vocem: Vbi ſunt Comites? Ingreſſi autem ſunt Comites, & introduxerunt Proconſulem cùm multitudine magna & catenis. Propter quod vnuſquiſq; noſtrum ſubſcripſit.* hæc teſtati Epiſcopi, qui ſubſcripſerunt, cum eadem agitatũ eſt iudiciũ Chalced. in Cõcilio œcumenico.

DIOSCORI PERTINACIA.

XCVII. EPISCOPORVM SVBSCRIPTIONES.

f Apud Concil. Chalced. Act. 1.

Extant ipſæ ſingulorum ſubſcriptiones Epiſcoporum in S. Flauianum & Euſebium, atque primo loco Iuuenalis Epiſcopi Hieroſolymorum his verbis: [f] *Seſe alienos à ſacerdotio & gradu Epiſcopali monſtrauerunt Flauianus & Euſebius, qui conati ſunt addere & minuere aliquid de ſancta fide, quæ in Nicæa à ſancto Concilio expoſita eſt, & confirmauit ſancta & vniuerſalis Synodus in hac Epheſina ciuitate pridem collecta. Quapropter iuſtum eſt, eos, qui audent aliquid addere fidei, aut minuere, alienos eſſe à ſacerdotio, & maximè qui tantam fecerunt confuſionem. Vnde ego conſona decerno in ſancta & vniuerſali Synodo & ſanctiſſimo Archiepiſcopo Dioſcoro, alienans eos ab Epiſcopatus dignitate.* ita Iuuenalis, quem ſecutus eſt Domnus Epiſcopus Antiochenus, & alij ſubſcribentes, probanteſque ſententiam Dioſcori latam in Flauianum atque Euſebium: idipſum & alij plerique, qui videbantur eſſe columnæ, vt inter eos Baſilius Seleuciæ. extant verò numero nonagintaſex Epiſcoporũ ſubſcriptiones magna cùm ignominia recitatæ poſteà in Concilio Chalcedonenſi [g], cum cauſati ſunt vim illatam, dum catenę expoſitę eſſent, & parati milites, vt ſi quis reluctaretur, vinctus catenis in exilium duceretur. Nam inter alia hæc in faciem Dioſcori poſteà in reſtaurato in Synodo Chalcedonenſi iudicio: *Puræ chartæ ſubſcripſimus compulſi & violenter, & multa mala perpeſſi, nolentes, ſed & per potentiam oppreſſi, ſubnotauimus. Vſque enim ad veſtram tenuerunt nos recludentes in Eccleſia, & ægrotantes nos neque quieſcere permiſerunt, neque concedere, vt aliquantulum reſocillaremur, ſed milites nobis cum fuſtibus & gladijs impoſuerunt, & ſic nos fecerunt ſubnotare.* hæc Acacius Epiſcopus coram ipſo Dioſcoro. At quid de Apoſtolicæ ſedis legatis? num in tali tantoque Eccleſiæ terræmotu, quo ſolidę quę videbantur ſtare columnæ proſtratæ ſunt, eodem ipſi fuêre lapſu proſtrati, atque ruinâ ſepulti? minimè gentium.

g Concil. Chalced. Act. 1.

XCVIII. APOSTOLICÆ SEDIS LEGATI CONTRADICVNT DIOSCORO.

In tali namque ac tam horrendo Epiſcoporum naufragio nauicula tantum Petri ſaluatur emergens incolumis: Cùm enim omnes æquè Epiſcopi & Eutychetis impietati, & eius reſtitutioni, necnon abrogationi Flauiani & Euſebij Epiſcopi Dorilæi & aliorum ſuffragati eſſent; tantummodò Apoſtolicæ ſedis legati Dioſcoro audaciſſimo in faciem reſtitêre, conteſtantes, nullius eſſe roboris, quæ per vim & metum extorquerentur. Porrò etſi eiuſmodi proteſtationis legatorum memoria deſideretur in Actis, quæ Dioſcorus (vt vidimus) per ſuos Notarios ad libitum confici voluit; eſt tamen de his expreſſa mentio in pluribus litteris Leonis Romani Pontificis datis tum ad Theodoſium Imperatorem, tum etiam ad Auguſtam Pulcheriam, ad quam hæc habet [h] in primis de Hilaro diacono Cardinale fugâ lapſo: *Vix vnus illorum Hilarus diaconus noſter fugiens ſit reuerſus*, & paulò inferiùs: *Et ij quidem legati, qui miſſi ſunt (quorumq; vnus vim Alexandrini Epiſcopi omnia ſibi vindicantis effugiens, rerum geſtarum nobis ordinem fideliter nunciauit) reclamârunt in Synodo ſicut oportuit, vnius hominis non tam iudicio, quàm furori, proteſtantes, ea, quæ per vim metumq; gererentur, ſacramentis Eccleſiæ, & ipſi Symbolo ab Apoſtolis inſtituto præiudicare non poſſe, nec ſe ab illa fide vllâ iniuriâ ſeparandos, quam pleniſſimè expoſitam atque digeſtam è ſede beati Petri Apoſtoli ad ſanctã Synodum detuliſſent.* hæc ad Pulcheriam S. Leo, eademque habet ad Theodoſium, [i] necnon ipſe Hilarus in epiſtola ad eamdem Pulcheriam data.

h Leo epiſt. 26.

HILARVS LEGATVS FVGA LAPSVS.

i Leo epiſt. 23.

XCIX. RENATI ET COLLEGARVM LEGATORVM CONSTANTIA.

k Theodo. epiſt. 118.

At quoniam vnus dicitur fugâ lapſus Hilarus diaconus, ne ſubſcriberet; ne ob id putes, duos reliquos legatos, qui ictibus expoſiti remanſêre, ſubſcripſiſſe: etenim quàm nauiter omnes egerint præſertim Renatus preſbyter Cardinalis tituli S. Clementis, ex Theodoreti epiſtola [k] ad ipſum data hoc anno paulò inferiùs apparebit. Porrò cùm timeret Dioſcorus, ne (quod accidit) Hilarus expeditior inde recederet nunciaturus omnia Romano Pontifici, quæ tyrannicè geſta eſſent, eum vi adhibitâ retinere tentauit: ſed ipſe ocyùs fugâ lapſus, per inuia loca, ne caperetur, per multa pericula Romam tandem peruenit, liberatus quidem ope diuinâ potiùs, quàm humana: nam liberationem ipſe nuncupatis Deo per S. Ioannem Apoſtolũ & Euangeliſtam votis expetijt & imperauit; quæ ſuo poſteà tempore perſoluit, cùm eidem S. Ioanni Euangeliſtæ

Epheſinę ciuitatis patrono, ſimul ac Romanus creatus ipſe eſt Pontifex, accepti beneficij memor, ædiculam erexit Romæ in baptiſterio Conſtantini, ornauitq́; eam muſiuo opere: in cuius ſuperliminari beneficium ab eo acceptum voluit poſteris omnibus reddi teſtatum iſtis verbis:

C. LIBERATORI SVO BEATO IOANNI EVANGELISTÆ HILARVS EPISCOP. FAMVLVS X ☧ I. egregium planè antiquitatis monumentum, quo paucis notis nota redditur ſceleratorum hęreticorum facta graſſatio aduerſus Catholicæ fidei defenſores, ſub titulo Cōcilij œcumenici, in Latrocinio Epheſino: innoteſcit & eādem inſcriptione Dei benignitas per S. Ioannis preces exhibita in liberando ipſum Hilarum fugâ lapſum de ore leonis. Qui & ex aduerſa eiuſdem Baptiſterij parte alterā Ioanni Baptiſtæ excitauit ædiculam, quæ hactenùs à pijs magno ſtudio frequentatur; in cuius ſuperliminari hęc leguntur. † HILARVS EPISCOPVS † SANCTÆ PLEBI DEI † in ipſis verò æneis portis verba hæc in ære cauata argento ſuperinducto habentur: IN HONOREM BEATI IOANNIS BAPTISTÆ HILARVS EPISCOPVS DEI FAMVLVS OFFERT. porrò de earumdem ædicularum ornatu inferiùs dicendum eſt.

CI. Si autem adeò grauia Hilarus legatus paſſus eſt fugiens: quænam, putas, fuit conditio remanentium, & ex aduerſo in ipſa aciei fronte pugnantium, atque ſe contra torrentis impetum opponentium, cùm præſertim fugâ Hilari ijdem fidei Catholicę perduelles eſſent redditi truciores? Quænam autem idem Hilarus Romam veniens, irritis iam redditis à S. Leone omnibus Dioſcori & in illi conſentientium Actis, ſcripſit ad Pulcheriam Auguſtam, nos ſuo loco dicemus.

CII. ALII EPISCOPI IN SYNODO CONDEMNATI.

Iam verò quæ ſunt reliqua Synodi prædatoriæ ſummatim hîc perſtringamus. Damnatis Flauiano atq; Euſebio, condemnati ſunt pariter & alij, nempe Ibas Epiſcopus Edeſſenus, antè (vt diximus) iudicio Epiſcoporum abſolutus. Damnatus eſt & Theodoretus Epiſcopus Cyri, quòd olim ſcripſiſſet contra Cyrillum. Accepit quoque ſententiam condemnationis Domnus Antiochenus Epiſcopus, licèt in Flauianum & Euſebium impiorum decreto ſubſcripſiſſet, illud enim in eum obiectum fuit, quòd & ipſe olim contra Cyrilli capitula ſcripſiſſet; vel (vt alij dicunt) quòd facti pœnitens, ſuum repetijſſet deleri chirographum, quo Flauiani & Euſebij damnationem probaſſet. Damnatus etiam Sabinianus Parenſis Epiſcopus.

CIII. Priuatos pariter Epiſcopatu, tradit Euagrius [a], Danielem Carrhorum, Aquilinum Bibli, & Irenæum Tyri Epiſcopos: ſed iam antè redactum in ordinem fuiſſe Irenæū, ſuperiùs dictum eſt: in cuius locum ſubrogatus Photius præſens fuit huic Synodo, cui & ſubſcripſit. Conſtat pariter ex litteris Pulcheriæ [b] Auguſtæ ad Leonem Romanum Pontificem datis, Epiſcopos, qui ſubſcribere recuſarunt, iuſſos à Dioſcoro per milites in exilium deportari: quinā iſti fuerint, haud liquet; putamus autem hos eoſdem eſſe, quos etiam voluit ſede priuatos. His igitur in gradu depoſitis, alij à Dioſcoro ſubrogati ſunt, atque in primis in locum ſanctiſſimi Flauiani Anatolius, qui erat Apocriſarius Dioſcori Conſtantinopoli: pro Domno Epiſcopo Antiocheno ſuffectus eſt Maximus, pro Iba Nonnus, atque pro Sabiniano Athanaſius: pro Theodoreto autem atque Euſebio quinam fuerint ſubſtituti, non liquet. Hæc ex Liberato Diacono, [c] Euagrio [d], & alijs.

CIV. Sed nondum finis: illi namque ſubiacent diuini iudicij ſententiæ impij, vt in deterius labi, & in profundiora barattra præcipites ferri ſinantur, vt qui ſordeſcit, [e] ſordeſcat adhuc. Ad quidnam iſtud? Audi portentum, & concutieris honore. *Flauianus autem* (inquit Liberatus Diaconus [f]) *contra ſe prolatâ ſententiâ per eius legatos ſedem Apoſtolicam appellauit libello.* donec enim id voce tantū (vt vidimus) præſtitit, haud adeò aduerſariorum animi commoti ſunt, vt in eum hoſtiliter inſilirent: *Sed cum ſcriptum appellationis libellum illum ipſe legatū obtulit; cæſus eſt* (inquit Liberatus) *Flauianus, & multis iniurijs affectus, dolore plagarum migrauit ad Dominum.* Mox enim, vbi per appellationem legitimè interpoſitam vniuerſa ipſorum machnamenta vana reddi ſatis perſpicuè intellexerunt, inſilierunt truculentæ beſtiæ in ſanctiſſimum Flauianum, quem ita martyrio coronarunt.

QVID SACRILEGE IN FLAVIANVM.

CV. Decuit planè, decuit, inquam adeò dignâ & nobili causâ tantum Epiſcopū promereri coronam martyrij: Decuit pariter & ſanguine tanti martyris conſignatum, & conſecratum relinqui titulum Apoſtolicæ ſedis iurium, Romanæq́; ſedis primatûs, appellandi nimirùm ab œcumenica Synodo ad Romanum Pontificem: vt qui his refragatur, illud in Caim [g] Domino dictū audiat: *Vox ſanguinis fratris tui Abel clamat ad me de terra.* ipsâ quidem causâ, cuius gratiâ Flauianum cōtigerit martyrum pati, id præclarè demonſtrante. Nam etſi non Cōcilij, ſed Latrocinij, ob ingentia in eo ſcelera perpetrata, nomen rei accommodatum Cōuentus ille nanciſci meruit: tamen antequàm penitùs improbaretur à Romano Pontifice, Oecumenici, quod ſemel acceperat, nomē inditum retinebat, vtpotè quod auctoritatē eiuſdē Romani Pontificis fuerat congregatū, & per Legatos à Latere miſſos ſuā illi præſentiam exhibuerat, & nihil minus haberet (ſi initia ſpectes) ab alijs œcumenicis Concilijs, diuerſis temporibus legitimè celebratis.

CVI. DE SCELESTISSIMO BARSVMA.

Quod autem ad S. Flauiani cædem pertinet: auctorem fuiſſe immanis ſceleris nebulonem illum, pſeudomonachum ſatellitem ſatanæ, Barſumam Archimandritam tot præconijs per litteras Theodoſij commendatum, teſtati ſunt ijdem, qui interfuerunt Patres, cùm poſteà tantum ſacrilegium delatum eſt in iudicium SS. Patrum Chalcedone habitū: vbi Diogenes Epiſcopus Cyzici dixit: [h] *Barſumas, qui inter alios intrauit, occidit beatū Flauianum. Ipſe enim inſtabat, & dicebat: Occide.* & de eodem alij Epiſcopi Syriæ exclamârūt: *Omnem Syriam Barſumas euertit: duxit ſuper* [*] *nos mille monachos.* & paulò pòſt: *Omnes reuerendiſſimi Epiſcopi clamauerunt: Homicidam Barſumam mitte foras: Homicidam in arena,* vt gladiatorē: *Anathema Barſumæ: Barſumas in exiliū.* hæc in nefarium hominem fuère in plena Synodo cōclamata. Cæterùm quicquid per Barſumam eſt perpetratum, redundauit in impium Dioſcorum malorum omnium auctorem. Ob idque in eadem Magna Chalcedonenſi Synodo [i] appellatus eſt idē Dioſcorus à Saba Epiſcopo Palti nouus Caim, & à Quinto [k] Phocenſi Epiſcopo dictus eſt interfector Flauiani. Sanè quidem Euagrius [l] ex relatione Euſebij Dorilæi facta Imperatori ait, Flauianum miſerandum in modum à Dioſcoro interfectum, per vim ab eo Eccleſiâ extruſum, & calcibus appetitum.

CVII. DE CÆDE S. FLAVIANI.

Cùm verò vnâ omniū ſententiâ cōſtet, S. Flauianū ex his quibus ibi fuerit affectus verberibus, mori cōtigiſſe; quo tēpore potiſſimùm animam exhalauerit, nō omniū eſt vna aſſertio: nā poſt triduū id accidiſſe, Nicephorus [m] & alij dicunt: at Marcellinus [n] in Chronico ait, eum ita malè habitū in exiliū hoc anno à Dioſcoro miſsū eſſe in Epipā: id ipſum habet Vaticanus codex à nobis citatus in Notis. Porrò qui Epipa dicitur locus, in Lydia ea ciuitas erat, quę apud Ptolemæū Hypepa, apud Pliniū verò deprauatè Enyppa dicitur. Flauiani verò glorioſū triumphū Gręci annis ſingulis celebrāt die decimaoctaua Februarij, quā tráſlatio eius facta eſt Conſtantinopolim (vt diximus) ſub Marciano, iſto præconio [o]: *Cōmemoratio ſancti Patris noſtri Archiepiſcopi Conſtantinopolis Flauiani: qui ab impio Dioſcoro & hæreticis cum eo cōſpirantibus eiectus, atq; in exilium miſſus, varijs preſſuris & ærumnis vexatus, vita functus eſt.* hæc inquā ex Menologio anniuerſariâ die eius celebritatis cōſueuerūt Gręci publicè in Eccleſia decantare: quibus paria tecinit Occidentalis Eccleſia eâdem die: ſed quòd à poſt triduum finem viuendi feciſſe tradit; triduū hoc, poſtquàm peruenit in exiliū, eſſe accipiendū, in Notis demonſtrauimus. Perrexiſſe ipſum quidem in exiliū, immo contuſum verberibus per milites catenatū eſſe perductum; illicq́; victricem animam auctam coronā martyrij, triumphali pompâ decoram ad Deum migraſſe, verior ſententia eſt.

CVIII. Porrò idem, qui legatus interfuit Hilarus, poſteà Leonis ſucceſſor Papa, in mirifico illo & nobiliſſimo ſanctæ Crucis Oratorio, quæ ad dexteram atrij Baptiſterij Conſtantini conſtruxit, & magnificentiſſimè exornauit, monumēta certaminis huius muſiuo opere expreſſa reliquit

nimirùm

[a] Euag. lib. 1. c. 10. & Niceph. lib. 14. c. 47.

[b] Extant in præambulis Conc. Chalced.

[c] Liberat. Diac. Breu. c. 12.

[d] Euag. lib. 1. c. 10.

[e] Apoc. 22.

[f] Liberat. Breuia. c. 12.

[g] Gen. 4.

[h] Apud Concil. Chalced. Act. 4.

[*] aduerſus

[i] Chalced. Concil. 3 Act. 4.

[k] Ead. Act. 5.

[l] Euag. lib. 1. c. 2.

[m] Niceph. l. 14. c. 47.

[n] Marcell. ſub conſul. Aſter. & Protog.

[o] Menolog. die 18. Feb.

nimirùm S. Flauiani ex defenſa fide coronam, palmam, digna trophæa, atq; triumphum; cùm videlicèt à Dioſcoro & reliquis eius ſatellitibus appetitus calcibus, glorioſum martyrium eſt cōſecutus. Erant hæc & alia in pariete; & teſtudine Oratorij muſiuo opere expreſſa: Quæ temporis vetuſtate collapſa, adeò vt pauca vix ſigna ſupereſſent, fuêre reſtituta picturis, & quidem rudis craſſæque mineruæ pro ratione ſæculi illius, quo ob ingruentia iugiter in Italia bella vnà cum ſcientijs collapſæ ſunt nobiles etiam artes. Sed magno dolore piorum omnium potiſſimùm verò Eccleſiaſticarum rerum ſtudioſorum, adeò egregium monumentum, ipſum integrum Oratorium haud pridem ſub Sixto Papa ſolo æquatum vidimus. At viuat reſtituta ſaltem in chartis, quæ cum parietibus eſt diſiecta ſub ſanctæ Crucis præclaro titulo Flauiani glorioſa memoria in perpetuum permanſura. De egregijs verò eiuſdem Oratorij ornamentis, ad aliorum, quæ idem Hilarus Papa conſtruxit, dicemus inferiùs in obitu eiuſdem Pontificis:

CIX. Non defuit, qui Flauiano vincenti Fauſtis, ex more, vocibus acclamaret, egregijsque preconijs tantùm victorem extolleret, ac proſequeretur oratione triumphum. Præſtitit id ſanè Theodoretus ſcripta ad ipſum epiſtola, quam velut nobilis victoriæ epitaphium hîc affigimus: ſic enim ſe habet [a]:

a Theodor. epiſt. 11. THEODORETI EPISTOLA AD S. FLAVIANVM.

Orbis lucidiſſimum iubar te vniuerſorum Creator & rector eſſe oſtendit: & profundiſſimam obſcuritatem, quam hucuſque es paſſus, in perſpicuum meridianum ſplendorem commutauit. Et quemadmodum ignis, qui apud portus accenditur, & ſplendet nauigantibus noctu, portûs indicat oſtia: ita tuæ ſanctitatis radius illis, qui pro pietate præliantur, & mala ſuſtinent, maximum extitit ſolatium, & Apoſtolicæ fidei portum oſtendit, & eos, qui illum agnoſcunt, lætitia repleuit, & eos, qui illum ignorant, ſcopulorum illorum, qui latent, periculis liberauit. Ego verò præcipuè bonorum largitorem Deum laudo, diuini timoris propugnatorem nactus talem, qui hominum metum propellat, & pro Euangelicis dogmatibus alacriter pericula ſubeat, & Apoſtolorum certamina hilariter ſuſcipiat. Quapropter omnis lingua ad tuam ſanctitatem celebrandam concitatur. Non enim ſolùm pietatis alumni tuæ fidei pietatem & ſinceritatem admirantur, ſed veritatis etiam hoſtes tuam fortitudinem mirum in modum extollunt. Veritatis enim fulgori mendacium cedere cogitur. Hæc ad te nunc ſcribo, cùm didicerim venerabiliſſimum & pientiſſimum Hypatium Anagnoſten tuæ beatitudinis nutibus libenter miniſtrare, & frequenter tua rectè facta omni laude digna in memoriam reuocare. Nos verò tuum ſanctum & Deo carum caput ſalutantes, tuis orationibus nos confirmari precamur, vt quod reliquum eſt vitæ iuxta diuinas leges exigamus. hactenùs Theodoreti epiſtola ad Flauianum, quam cum hic deſcripſimus, veluti permanſuram ſemper ſculptam ampliſſimis titulis calumnam perſpicuam cunctis ereximus.

CX. Conſolatus eſt idem Theodoretus Ibam Edeſſæ Epiſcopum ab ijſdem impijs in eodem Epheſino Latrocinio condemnatum, & longâ exilij peregrinatione fatigatum, iſta ad ipſum breuiter ſcribens [b]:

b Theodor. epiſt. 133. EPISTOL. CONSOLATORIA THEODORETI AD IBAM.

Eos, qui iniuria afficiuntur, non moleſtè ferre, ſed lætari, præcepit Dominus, & ex vetuſtis exemplis trahere & lucrari conſolationis occaſionem & modum. Ex ijs enim, qui primi nati ſunt homines, vſque ad hoc tempus, eos, qui Dominum omnium colere & venerari ſtuduerunt, licet inuenire, ab ijs, qui ſimul cum ipſis vitam ducebant, iniuriâ affectos, & infinitis malis circumuentos. Et horum catalogum percurrerem & ponerem, ſi ſcriberem ad hominem, qui ſacram Scripturam minùs exactè tractâſſet. Quoniam verò à puero in ſacra Scriptura educatus & enutritus es, Deo dilectiſſime, ſuperfluum duxi hoc facere. Ad illos tantùm reſpicere precor, & ad clementiſſimos ſacerdotes; qui eos, qui alios iniuriâ affecerunt, lugere; eos verò, qui ipſos negligunt, miſerari ſolent, & Eccleſiæ tempeſtatem conquiri. Quòd verò proprietate mala paſſi ſumus, gaudere & lætari debemus, & illum indeſinenter laudare, qui nos in hac ſorte collocauit. Et concedamus interfectoribus & honorem & voluptatem & primatum & gloriam miſeram & infelicem: nos verò Euangelica dogmata teneamus: & cum illis, ſi oportuerit, quodcumque malum toleremus, & laudabilem paupertatem diuitijs curarum plenis præponamus. Hæc autem ſcribo, non vt tibi conſulam, vel te admoneam; noui enim fortitudinem & conſtantiam tuam in rebus aduerſis: ſed potiùs vt meam mentem tuæ dilectioni pateſaciam: teq; doceam domine, quòd commilitones habes, qui pro veritate libenter pericula ſubeunt. Hæc iamdiu cùm ſcribere vellem, non inueni cui litteras darem: cùm verò nunc nactus fuerim venerabiliſſimum & religioſiſſimum presbyterum Ozam, virum pro pietate pugnantem & pro tua perfecta pietate, & ſcribo & amplector tuam pietatem; teq; oro, vt orationibus nobis opem feras ac litteris nos confirmes. hucuſque ad Ibam Theodoretus.

Quanta enim mala ab aduerſarijs idem paſſus ſit Ibas, poſtquàm ſententiam damnationis accepit; ipſum audi hæc coram Patribus poſteà in Chalcedonenſi Concilio exclamantem [c]: *Eutyches aduerſum me perfide* quædam falſa confixit, nec me in Synodum introire permiſit: per quadringenta manſiones, per diuerſos ad inuicem ſuccedentes ordines deduxit me,* in exilium ſcilicèt: *viginti & ampliùs carceres mutaui, tanquam non eſſet carcer Antiochiæ,* &c. Ita planè, dum vixit Theodoſius Imperator, liberum fuit Eutycheti ſceleratorum anteſignano, quæ vellet in condemnatos Epiſcopos perpetrare; ſic fatigans eos, & labore peregrinationis (quod ſancto contigit Flauiano) extremum emittere ſpiritum cogeret. Quam autem præ ſe tulerit Theodoretus ipſe conſtantiam, cùm eadem ex cauſa & ipſe ſolum vertere coactus eſt, paulò inferiùs ſuo loco dicturi ſumus. Porrò ex his, quæ paſſus eſt Ibas, reliqua meditare, quæ ſanctiſſimi Epiſcopi confeſſores ab ijſdem Eutychianis hæreticis eadem ex cauſa damnari perpeſſi ſunt. Vbi enim eadem inerat cauſa patiendi, idemque perſecutor inſtabat Eutyches truculentus: eadem eſſe illos ſecuta ſupplicia, quiſque iure exiſtimabit. CXI.

c Concil. Chalced. Act. 10.
* pro fide.

Hunc tandem conſecuta eſt finem Synodus œcumenica poſterior, quam improbatam à S. Leone Romano Pontifice iurè maiores noſtri Prædatoriam appellârunt: In qua nihil niſi per vim & metum tentatum & extortum: In qua loco ſacrorum librorum gladij atque fuſtes: In qua ſuffragiorum libertas fuit vincta catenis: In qua pro Dei laudibus auditæ ſunt militum minæ: In qua perfidus hæreſiarcha patronus: In qua hæreſis eſt ſtabilita: In qua nullus ſeruatus eſt à ſanctis Patrib⁹ ſancitus ordo iudicij, nulla viguit cenſura canonum & decretorum: In qua ſiluerunt Epiſcopi, clamauerunt hæretici: In qua de oppreſſa fide Catholica impietas triumphauit, & de manubijs lapſorum Epiſcoporum diabolus trophæa erexit, atque tandem de cæde martyris ſuperbus tyrannus Dioſcorus triumphauit: De qua vniuerſa Catholica Eccleſia auditi ſunt vndique gemitus, luctus, & clamor: De qua ijdem ipſi, qui ſubſcripſerant Orientalis Eccleſiæ Præſules repleti ſunt vndique lacrymis, ſemetipſos erubeſcentes, aſpectúque ſuorum vitantes, quòd tam ignauiter fidem Catholicam prodidiſſent, infamem hæreſiarcham reſtituiſſent, & innocentiſſimum Flauianum vnà cum alijs ſanctis Epiſcopis condemnâſſent. CLII.

QVALIS HÆC SYNODVS.

Triplex namque fuerat lapſorum Epiſcoporum negatio, triplici ſubſcriptione firmata, videlicet in reſtitutione Eutychetis, in confirmatione promulgatæ ab eo hæreſis, atque demùm in damnatione ſanctorum Epiſcoporum. Qui igitur metu perculſi, tertiò inſtar Petri negâſſent: cum ex atrio ſunt ingreſſi deterioris Annâ & Caiphâ Dioſcori, reſpiciente illo Domino, vt Petrus, flere cœperunt amarè, adeò vt ad luctum ſuos omnes ſibi ſubditos etiam prouocârint: id enim Theodoretus affirmat in epiſtola ad Ioannem Epiſcopum Germaniciæ, quam ad finem anni huius ſuo loco reddemus. Perſeuerauit ita in luctu lugubribus induta veſtibus pallens & mœrens Orientalis Eccleſia biennij fermè temporis ſpatio: cùm Deus haud diutiùs ferens vi potentium fidem Catholicam oppugnari, è medio ſuſtulit Theodoſium Imperatorem, & ſucceſſorem dedit maximè pium, qui proſtratæ religioni manum porrigens, eamdem in ſtatum priſtinum vindicauit. Quomodò autem hæc fieri contigerunt, ſuis opportune locis oratio pateſaciet. Nunc verò quæ ſubſecuta fuerint, enarremus. CXIII.

Inter hæc autem Theodoretus Epiſcopus Cyri, cùm audiſſet ſe à pſeudoſynodo Epheſina eſſe depoſitum: ap- CXIV.

pellans

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

THEODORETI LEGATIO AD SEDEM APOSTOLICAM.

pellans (vti Flauianus fecerat) Romanum Pontificem quem vnicum ſciret eſſe reliquum legitimum Iudicem, qui perperam à Synodo facta reſcindere poſſet: honorificam ad eum legationem miſit, proſecuturus iam ipſe præſens cauſam ſuam apud ipſum ſanctum Leonem Papam, ſi qui iuſſus erat Theodoſij reſcripto à ſua Eccleſia, non recedere, ab eodem commeatum obtinere valuiſſet. Legati autem ab eo miſſi fuerunt Hypatius & Abramius Corepiſcopi, necnon Alypius Archimandrita, quem illum putamus cuius idem Theodoretus [a] meminit in libro ſanctorum Patrum Deum amantium in Marciano. Ornauit inſuper eamdem legationem pluribus epiſtolis, atq; in primis ad ipſum Romanum Pontificem iſtis verbis [b]:

a Theod. lib. SS. Pa… b Theodor. epiſt. 113.

CXV. EPISTOLA THEODORETI AD S. LEONEM PAPAM. c Act. 11.

Si Paulus [c] præco veritatis, tuba ſanctiſſimi Spiritûs, ad magnum Petrum cucurrit, vt ijs, qui Antiochiæ contendebant, ab ipſo afferret ſolutionem: multò magis nos, qui abiecti ſumus & puſilli, ad Apoſtolicam veſtram ſedem currimus. Vobis namque per omnia primos eſſe conuenit. Multis enim, quibus ſuperiores eſtis, ornatur veſtra ſedes. Alias ſiquidem vrbes ornat vel magnitudo, vel pulchritudo, vel multitudo eorum, qui inhabitant: nonnullos autem priuata dona quædam illuſtrant ſpiritalia: veſtræ verò redundantem bonorum copiam dedit is, qui eſt bonorum largitor. Ea eſt enim omnium maxima & præclariſſima, & quæ præeſt orbi terrarum; & eorum, qui inhabitat, abundat multitudine. Accedit his quoque, quòd qui rerum potitus peperit Imperium, propriâ ſuâ appellatione eos, quibus imperat, impertijt.

CXVI. ROMANÆ ECCLESIÆ PRÆCONIA. d Rom. 1.

Præcipuè autem & inſigniter eam exornat fides, & fide dignus teſtis diuinus Apoſtolus, qui clamat [d]: Fides veſtra annunciatur in vniuerſo mundo. Si autem diuinæ prædicationis ſtatim ſuſceptis ſeminibus, mirabiles hos fructus, & tam vberes tulit: quænam ad eam, quæ nunc in ea verſatur, pietatem laudibus celebrandam ſufficerit oratio? Habet autem communium quoque Patrum & veritatis doctorum Petri & Pauli ſepulchra, quæ fidelium animas illuminant. Horum autem beatiſſimum par & planè diuinum exortum quidem eſt in Oriente, & radios omnem in partem emiſit: in Occidente autem prompto & alacri animo vitæ ſuſcepit occaſum, & nunc illinc orbem terræ ſuis radijs illuſtrat: Hi veſtram ſedem effecêre magis illuſtrem: ea eſt veſtrorum bonorum colophon. Illorum autem Deus nunc quoque ſedem claram inſignemq; reddidit, cum veſtram ſanctitatem in ea collocauerit, quæ radios fidei Orthodoxæ emittit. Atque huius quidem poſſunt multa quoq; alia inueniri indicia: ſufficit autem & veſter zelus in nefandos infauſtoſq; Manichæos, quem veſtra nuper ſanctitas aperuit, oſtendêns veſtræ in Deum pietatis ſtudium.

CXVII. LAVDATVR EPISTOLA S. LEONIS AD FLAVIANVM.

Satis ſunt etiam quæ nunc à vobis ſcripta ſunt ad ſignificandum veſtrum characterem Apoſtolicum. Incidimus enim in ea, quæ ſcripta ſunt à veſtra ſanctitate de ſuſcepta à Deo Saluatore noſtro humanitate; & quæ accuratè & perfectè ſcripta eſſent, admirati ſumus: Vtrumque enim ſimul declarant, & æternam Vnigeniti ex æterno Patre diuinitatem, & quæ erat ex ſemine Abrahæ & Dauid humanitatem: Et quòd quæ ſumpta erat natura, nobis ſimilis erat in omnibus, ſolùm autem erat diſſimilis, quod ab omni peccato permanſerit alienus; quandoquidem id non à natura, ſed ab animi inſtituto & libero arbitrio naſcitur. Habebãt autem hæc quoque ſcripta, quòd vnus quidem eſt vnigenitus Dei Filius; eſt autem eius diuinitas impatibilis, immutabilis, & in quam non cadit alteratio, ſicut is, qui genuit eum Pater, & ſanctiſſimus Spiritus: & ideò patibilem ſuſcepit naturam, quandoquidem in diuinam naturam non cadit paſſio, vt ſua carnis paſſione largiretur impaſſibilitatem ijs, qui in ipſum credidiſſent. Hæc, & quæ ſunt his ſimilia, ſcripta continebant. Nos autem ſpiritalem admirati ſapientiam tuam, quæ per vos locuta eſt, ſanctiſſimi Spiritûs gratiam laudamus: hortamurq; rogamus, obſecramus, & ſupplicamus ſanctitati tuæ, vt quæ tempeſtate agitantur, Dei Eccleſiis opem feras.

CXVIII. QVERITVR SE DEPOSITVM ESSE THEODORETVS.

Nam cùm per ea, quæ à veſtra ſanctitate Epheſum ſcripta ſunt, ſperaſſemus fore, vt ſedarentur fluctus, in grauiorem tempeſtatem incidimus. Iuſtiſſimo enim Alexandrino Præſuli non ſuffecit iniqua atque adeò iniuſtiſſima depoſitio ſanctiſſimi & religioſiſſimi Conſtantinopolitani Epiſcopi domini Flauiani, nec eius expleuit animum ſimilis cædes aliorum Epiſcoporum; quin etiam me quoque abſentem calamo ſimiliter iugulauit, cùm me nec in ius vocaſſet, nec præſentem iudicaſſet, nec quid de ſuſcepta à Deo & Saluatore noſtro humanitate ſentirem, interrogaſſet. Atque homicidas quidem, & ſepulchrorum effoſſores, & eos, qui aliena cubilia violauerint, non priùs condemnant Iudices, quàm ipſi accuſationem confeſſione ſuâ confirmauerint, vel ab alijs apertè conuicti fuerint. Nos autem is, qui in diuinis legibus eſt eductus, triginta quinque dierum ſpatio remotos condemnauit, vt voluit. Et nec hoc ſolùm fecit, ſed etiam anno ſuperiore, cùm duos viros, qui in morbum Apollinaris inciderunt, illucq; excurrerant, & calumnias in nos contexuerant, excitaſſet: nos in Eccleſia notauit anathemate, idq; cùm ad eum ego ſcripſiſſem, & quæ ſentio litteris ſignificaſſem.

CXIX. FIDES INTEGRA ET LABORES THEODORETI.

Ego autem Eccleſiæ quidem defleo tempeſtatem, quietem autem amplector. Nam cùm viginti ſex annis ab vniuerſorum Deo creditam Eccleſiam per veſtras preces rexerim: non tempore beatiſſimi Theodoreti Orientis Præſulis; non tempore illorum, qui ei in ſede Antiochena ſucceſſêre, quantumuis leuem ſubij reprehenſionem: ſed mihi diuina opem ferente gratiâ, plus quàm mille animas liberaui à morbo Marcionis, multas autem alias à ſecta Arij & Eunomij adduxi Chriſto Domino: & vt in octingentis Eccleſiis paſtor eſſem, mihi ſortito obtigit (tot enim parœcias habet Cyrus) in quibus per veſtras preces ne vnum quidem remanſit zizanium, ſed ab omni errore hæretico liberatus fuit grex noſter. Nouit qui omnia intuetur, quot à nefarijs hæreticis lapides in me immiſſos ſuſtinuerim, quam multa in multis Orientis ciuitatibus certamina ſuſceperim aduerſus Gentes, aduerſus Iudæos, aduerſus omnem hæreticorum errorem. Et poſt tot ſudores & labores, nec in ius quidem vocatus ſum condemnatus.

CXX. APPELLATIO THEODORETI AD S. LEONEM PAPAM.

Ego autem Apoſtolicæ veſtræ ſedis expecto ſententiam. & ſupplico & obſecro veſtram ſanctitatem, vt mihi appellanti iuſtum veſtrum & rectum iudicium, opem ferat; & iubeat ad vos accurrere, & oſtendere meam doctrinam veſtigia Apoſtolica ſequentem. A me enim ſcripta ſunt alia quidem ante viginti annos, alia verò ante decem & octo, alia ante quindecim; alia ante duodecim, partim quidem aduerſus Arianos & Eunomianos, partim verò aduerſus Iudæos & Gentes, partim verò aduerſus Magos, qui ſunt in Perſide, alia rurſum de vniuerſa ac generali prouidentia, alia rurſum à me per diuinã gratiam ſunt explicata de Theologia & diuina humanæ naturæ ſuſceptione, & ſcripta Apoſtolica, & Propheticæ prædictiones. Et ex ijs facilè ſciri poteſt, an ſeruauerim rectam atque inflexam fidei regulam, an rectitudinem eius tranſilierim.

CXXI. OBSCANDALVM THEODORETVS SEDEM REPETIT.

Sed ſupplicationem meam, quæſo, ne reſpuatis, nec miſeram meã caniciem deſpiciatis, quæ poſt tot labores affecta eſt contumelijs. Ante omnia autem rogo, vt ſciam à vobis, an in iniuſta hac depoſitione me oporteat acquieſcere, an non. Veſtram enim expecto ſententiam: & ſi iudicatis me ſtare aſſeritis, ſtabo, nec vlli deinceps homini moleſtiam exhibebo; ſed (quod fieri non poteſt) Dei & Saluatoris noſtri expectabo iudicium. Mihi autem (vt Dominus Deus eſt teſtis) nec honor curæ eſt, nec gloria, ſed tãtum ſcandalum, quod factum eſt, quòd multi ex ſimplicioribus, & maximè qui ex diuerſis hæreſibus à nobis capti ſunt, ſede eorum, qui nos condemnauerunt, attendentes, exiſtimabunt nos fortaſſe hæreticos; vt qui quod ſit rectũ perſectumq; dogma videre nequeant.

CXXII. THEODORETI PAVPERTAS. * donum.

*Quòd autem cùm tot annis fuerim Epiſcopus, non domum * poſſederim, non agrum, non obolum, non ſepulchrum, ſed ſpontè electam amplexus ſim paupertatem; & quæ nobis à parentibus obuenerant, poſt illorum mortem ſtatim diſtribuerim, nôrunt omnes, qui in Oriente habitant. Ante omnia autem ſupplico veſtro ſacro & Deo amico capiti, vt precum mihi præbeat auxilium. Hæc per religioſiſſimos presbyteros Hypatium & Abramium Corepiſcopos, & Alypium Præſidem eorum, qui ſunt apud nos, monachorum, veſtram docui ſanctitatem: quandoquidem ne ad nos venirem, me Imperatoris litterarũ vincula retinuêre. Sicut ergo alios, rogo etiam ſanctitatem veſtram, vt eos paternè afficiat, & inflectas aures beneuolas eis præbeat; & quæ calumnijs & temerè oppugnatur, ſenectutem meam veſtra dignetur cura ac prouidentia; & ante omnia fidei, cui inſidiæ tenduntur, omnibus viribus curam gerat; & Eccleſiis paternam ſuam integrã conſeruet hæreditatem: vt pro his quoq; remunerationes accipiat ſanctitas veſtra à liberali & munifico Deo.* hactenus Theodoreti appellantis ad Apoſtolicam ſedem ad ipſum Leonem Papam epiſtola, ex qua quidem perſpicuè videas, contrectéſque manu, vnum ſemper fuiſſe Hierarcham in Eccleſia, ad quem paſſi iniuriam vel à ſuis Epiſcopis, aut à comprouincialibus, ſiue œcumenicis Concilijs, omnes confugiant.

CXXIII DE EPISTOLIS THEODORETI AD HANC LEGATIONEM SPECTANTIBVS.

Sed quid per eoſdem legatos ad Renatum presbyterum Cardinalem tituli ſancti Clementis, vnà cum Iuliano & Hilaro legatione functum in Epheſino Concilio hoc anno celebrato, idem Theodoretus ſcripſerit, dignum eſt recenſere.

recenſere: ſiquidem perfunctos ab eo in dicto Concilio Epheſino aduerſus ingruentem impietatem labores in memoriam reuocat, & perpetuis monumentis teſtata reliquit, quæ deſiderantur in publicis Actis, haud dubium malitia Dioſcori vel prætermiſſa, vel dempta. Prodimus hanc, ſicut alias Theodoreti epiſtolas, ex theſauro Vaticanæ bibliothecæ, ex quo volumen Theodoreti epiſtolarum (vt ſuperiùs diximus) magno horum temporum rerũ geſtarum cognitionis emolumento, Latino ſermone quã fideliſſimè reddendum curauimus à noſtro Federico Metio vtriuſque linguæ peritiſſimo: inter quas cùm aliquæ ſint, quæ ad hanc legationem ſpectant, haud cunctabimur pro rerum geſtarum ſcientia, hîc tibi deſcribere. Ad Renatum igitur S.R.E. presbyterum Cardinalem data ſic ſe habet epiſtola[a]:

a Theod. epiſt. 116.

CXXIV. EGREGIA PACTA RENATI EPHESI.

Cognouimus calidum & feruentem ac iuſtum tuæ pietatis zelum, ac iuſtiſſimam & legitimam auctoritatem, quâ vſus, domine, ea, quæ Epheſi audacter geſta ſunt, arguiſti & repreſſiſti. Non autem nos ſoli hæc didicimus, ſed in vniuerſam terram tuæ rectitudinis ſonus exiuit, & omnes celebrant iuſtitiam, zelum, auctoritatem, & maieſtatem, & quas minas tu comminatus ſis aduerſus reprobos & prauos homines, vel aduerſus iniquitatem illam. Et hæc fecit tua pietas, cùm vnicam tantum eadem videris: ſi verò alias etiam vidiſſes, quæ poſt tuam profectionem ſecutæ ſunt, fortaſſè Phineès illius zelum fuiſſes imitatus.

CXXV. *Vnus verò ex illorum numero, qui fuerunt damnati, etiam ego ſum, cui per litteras Imperatoris illuc accedere fuit interdictum, & abſens ſui damnatus. Poſt enim ſex & viginti Epiſcopatus annos, poſt magnos & ſexcentos labores, poſt certamina pro pietate geſta, poſtquàm omnium Saluatori adduxi multas hæreticorum myriadas à primo errore reuocatas, me ſacerdotio priuârunt: eijciunt etiam è ciuitatibus, neque ſenectutem veriti, neque caniciem in pietate nutritam. Hac igitur de cauſa tuam oro ſanctitatem, vt perſuadeat ſanctiſſimo & beatiſſimo Archiepiſcopo, vt Apoſtolicâ vtatur auctoritate, & præcipiat ad veſtrum conuolare Concilium. Habet enim ſanctiſſima illa ſedes omnium per Orbem Eccleſiarum ducatum & principatum multis quidem de cauſis, præcipuè verò, quòd hæreticâ labe immunis permanſit; & nullus, qui contraria ſentit veritati, in illa vnquam ſedit, ſed Apoſtolicam gratiam integram & immaculatam ſeruauit.*

ROMANÆ SEDIS PRIMATVS.

CXXVI. *Quæ enim à vobis decernuntur, contenti hæc erimus, & illis acquieſcemus, quæcumque illa fuerint, veſtro iuſto iudicio confiſi: Et rogamus, vt ex ijs, quæ ſcripta ſunt, iudicium proferatur. Plures enim quàm triginta ſcripſi libros aduerſus Arium & Eunomium, aduerſus Marcionem, aduerſus Macedonium, aduerſus Gentes, aduerſus Iudæos. Expoſui etiam diuinam Scripturam: & facile eſt, quicumque voluerit, diſcere, quòd Apoſtolica veſtigia ſum ſecutus, vnum Filium prædicans, vt vnum Patrem, & vnum Spiritum ſanctum, vnam Trinitatis diuinitatem, vnum regnum, vnam potentiam, immortalitatem, æternitatem, immutabilitatem, impatibilitatem, vnam voluntatem, perfectam Domini noſtri Ieſu Chriſti deitatem, perfectam humanitatem propter noſtram ſalutem aſſumptam, & pro nobis morti traditam. Non alium noui Filium hominis, alium Filium Dei, ſed eumdem, Filium quidem Dei vt Deum à Deo genitum, Filium autem hominis propter aſſumptam à ſemine Abrahami & Dauid ſerui formam. hæc & his ſimilia frequenter doceo: hæc etiam in litteris ſanctiſſimi & beatiſſimi Archiepiſcopi domini mei Leonis ſcripta inueni, & omnium Dominum laudaui, quòd Apoſtolicis eius dogmatibus conſona ſentio. Meas igitur preces ſuſcipite. Hac enim de cauſa Deo dilectiſſimos presbyteros Hypatium & Abrahamium Coepiſcopos, & Alypium monachorum, qui apud nos ſunt, Præfectum ad tuam Dei dilectionem miſimus & deſtinauimus, vitâ quidem celebri ornatos, qui etiam coram diligenter vos docere valeant, quæ noſtræ humilitati contigerunt.*

CONTRA NESTORIANAM HÆRESIM THEODORETI CONFESSIO.

hactenus ad Renatum Theodoreti epiſtola; quam vnà cum alijs ipſius literis eodem argumento conſcriptis, hoc anno datam eſſe, ex eo liquidò patet, dum numerat annos ſedis ſuæ viginti ſex, ſicut & in epiſtola ad S. Leonem Pontificem. Cùm enim (vt dictum eſt latè ſuperius) ipſe creatus fuerit Epiſcopus anno Domini quadringenteſimo vigeſimo tertio; ſi huic numero viginti ſex annos addas, iam ad præſentem annum quadringenteſimum quadrageſimum nonum peruenies.

CXXVII. Eodem quoq; argumento extat eiuſdem Theodoreti epiſtola ad Florentium[b] Epiſcopum in commendatione legatorum, quâ & hortatur eumdem ad defenſionem fidei. Quiſnam iſte Florentius fuerit, nos quidem latet. Eſt eius epiſtolæ exordium: *Non omnino dereliquit Dei & Saluatoris noſtri gratia humanum genus*, &c. Addidit his inſuper aliam ad Romanæ Eccleſiæ Archidiaconum perbreuem epiſtolã iſtis quidem verbis[c]:

b Theodor. epiſt. 117.

c Theodor. epiſt. 118.

THEODORETI AD ARCHIDIA. ROM. ECCLES.

Grauiſſima tempeſtas noſtris eſt exorta Eccleſijs: qui verò Apoſtolicam tuentur fidem, tuam ſanctitatem facilem & promptum habent portum & tranquillum: non enim ſolum propugnatis Euangelica dogmata, ſed etiam quæ contra nos iniuſtè facta ſunt, odio habetis. Cùm enim nos procul abeſſemus, trigintaquinque videlicet manſionum & dietarum iter, condemnauerunt, vt voluerunt, iuſtiſſimi ſcilicet Iudices. Et præter eam; quæ à præſentia Dei & Saluatoris noſtri vſque hodie viguit, cùm dereliquiſſent doctrinam, introduxerunt nouam quamdam & ſpuriam, & omnino contrariam Apoſtolorum traditioni: & eos, qui veterem diſciplinam & doctrinam & dogmata tuentur & ſequuntur, inſectantur apertè.

CXXVIII. *Dignare igitur, Deo dilectiſſime, zelum accendere ſanctiſſimi in omnibus & beatiſſimi Archiepiſcopi, vt etiam Orientis Eccleſiæ veſtrâ fruantur protectione; & præcipuè fidem defendere à ſacris Apoſtolis omnibus traditam, & integram & inuiolatam paternam ſortem & hæreditatem cuſtodire, & imminentem nebulam diſſipare, & pro tenebris puram ſerenitatem efficere; & quæ contra nos facta eſt cædes, arguere & caſtigare. Decet enim tuam beatitudinem ad alia ſua publicè geſta opera hunc zelum etiam adijcere.* hæc ad Archidiaconum Romanæ Eccleſiæ Theodoretus: quibus vides præſtantem Romani Pontificis auctoritatem in Orbis totius Eccleſias. Haud tamen fruſtrà ad ſedem Apoſtolicam Theodoretus appellâſſe cognoſcitur: nam ab ipſa & abſolutus eſt, & in ſedem reſtitutus, vt apparet ex Actione prima Concilij Chalcedonenſis; ſicut & Euſebius Dorilęi Epiſcopus, qui Romam venit, & à ſancto Leone Papa itidem in ſedem ſuam reſtitutus pariter fuit, vt conſtat ex eadem Actione prima eiuſdem Concilij. Priuilegium quidem ſolius Eccleſiæ Romanæ eſſe reperitur, vt depoſitus à Synodo Epiſcopus abſque alia Synodo maioris numeri reſtitui poſſit per Romanum Pontificem: quod alijs ſedibus incõceſſũ fuiſſe liquet; nimirũ, ne depoſit' in Synodo Epiſcop' ab alia nõ maioris numeri Synodo reſtitui queat.

CXXIX. THEODORETI CONCEDI SIBI ET CANTIAM ROMAM VENIENDI. Quòd verò ipſi Theodoreto Romam, vt optabat, ſe conferre ad iudicium non liceret; eò quòd literis Theodoſij Imp. (vt dictum eſt) vetitus eſſet è ſua ciuitate recedere; ad Anatolium Patricium Conſtantinopolim ſcripſit epiſtolam, quâ poſt plura hæc, quæ ad ſuam profectionem in Vrbem inſtituendam pertinent, habet, cùm rogat eum, vt ab Imperatore proficiſcendi licentiam obtineat[d]: *Tuam magnificentiam oro, vt hanc gratiam à triumphatore Imperatore obtineas, vt ad Occidentem accedam, & ab illis Deo dilectiſſimis & ſanctiſſimis Epiſcopis iudicer: & ſi vel minimùm quidem fidei regulam tranſgreſſus eſſe ipſe repertus fuero, in ipſum maris profundum projiciar. Si verò nequehæc noſtras ſuſceperit preces, liceat mihi per eum, noſtrum incolere monaſterium, quod Cyro abeſt centũ viginti paſſuum milliaribus, & Antiochiâ ſeptuaginta quinque, & ab Apameenſium ciuitate tribus millibus: hoc quidem ſi fieri poteſt, prius gratiſſimum mihi erit: ſin minùs, poſterius mihi concedi per tuam celſitudinem oro*, &c. Adiecit ad eumdem Anatolium[e] aliam epiſtolam, quâ pluribus commendat ſancti Leonis Papæ epiſtolam ad Flauianum de fide Catholica datam, cum omnibus ſe conſentire profitetur & gaudet.

d Theodor. epiſt. 119.

e Theodor. epiſt. 121.

CXXX. Sunt & aliæ plures ad diuerſos datæ ab ipſo Theodoreto eodem argumento his diebus epiſtolę, quę omnes haud dubium ab eo ſcriptæ ſunt, antequàm à Theodoſio Imperatore pro confirmatione pſeudoſynodi Epheſinæ promulgatum eſſet edictum, quo inter multa auditu execrabilia, ipſius Theodoreti, perinde ac Neſtorij, atque Porphyrij ſcripta fuerunt omnino vetita, incendioque damnata: Si enim ante datas à ſe ſuperiores litteras fuiſſet eiuſmodi ſanctio promulgata, quales putas clamores dictis litteris edidiſſet, & lugubres querelas iiſdem intexuiſſet? Edidit quidẽ eam ſanctionẽ Theodoſius Imperator Eutychianorum artibus circumuentus, in primis verò eorumdem anteſignani Chryſaphij: quâ omnem gloriam, quam ob pietatem hactenùs ſincerè ſeruatam ipſe Theodoſius

fuerat

fuerat cõiectus, penitùs labefactauit. Sed iam ipſum audiamus edictum, quod ſic ſe habet[a]:

a Concil. Chalced. act. 1. CXXXI. EDICTUM THEODOSII PRO PSEUDO-CONC. EPHES. *Olim quidem prius Neſtorius, qui fuit Conſtantinopolitanus Epiſcopus, noua & peſtifera, præter illa, quæ tradita ſunt, tentans inducere dogmatum Chriſtianorum puræ & Orthodoxæ fidei contraria, à ſancta Synodo eſt eiectus, quæ Epheſum ex vniuerſo Orbe Principali ſanctione conuenit. Quæ ſancta Synodus pariter confirmauit etiam Catholicam fidem ab Epiſcopis, qui Nicææ congregati ſunt, traditam. Et nos confirmantes quæ ſalubriter inſtituta ſunt ab eodem ſancto Concilio, quod Epheſi congregatum eſt, generalem promulgamus legem, quæ tam prædictum Neſtorium, quàm eos, qui ſimilia ſapiunt, damnat; præcipientes, ne Chriſtianô ſaltem nomine cenſerentur, ſed vt Simoniani potiùs vocarentur, quoniam blaſphemiam Simonis dilexerunt: Definiuimus enim cæteris eos debere vltionibus ſubiacere, quas continet præfata præceptio.*

CXXXII. *Quoniam verò præſenti tempore, dum poſt illam iam pridem quieta eſſent Eccleſia, Flauianus Conſtantinopolitanus Epiſcopus, & Euſebius alter Epiſcopus, pernicioſas ſeditiones ſequendo, Neſtorij ſchiſmata Eccleſiis iniecerunt: præcepimus rurſum in eiuſdem ciuitatis Epheſiæ ſanctiſſimam Eccleſiam vtque denuò conuenire Concilium, vt cum omni ſubtilitate verâ fide firmatâ, à ſanctis Eccleſiis iniecta per eos hæreſis auferretur. Hæc ipſa igitur ſancta Synodus definiuit, obtinere quidem fidem, quæ Nicææ à trecentis decem & octo Patribus tradita eſt; excludi verò ab Epiſcopatu non ſolùm Flauianum & Euſebium, ſed & Domnum, qui fuit Antiochenus Epiſcopus, & Theodoretum, & alios quoſdam; qui eadem præfata hæreſeos cæcitate participant, & ob hoc ſacerdotalibus indigni ſunt ſedibus. Et nos igitur eiuſdem ſanctæ Synodi decreta laudamus atq; firmamus, hanc Orthodoxam fidem putantes atque nominantes, quæ à trecentis decem & octo Patribus expoſita eſt, & firmata in ſanctis Concilijs, quæ Epheſi congregata ſunt.*

CXXXIII. *Vt verò & in reliquum tempus perfectiſſima fiat totius ſolutio quæſtionis: iubemus, vt in omni Orbe terrarum huic ipſi fidei, quæ in Nicæa prolata eſt, vndique Epiſcopi vniuerſi ſubſcribant per Metropolitanos ſingulorum locorum, & hoc ipſum nobis per proprias eorum litteras intimetur. Omnino autem nullus, qui Neſtorij & Flauiani & eorum, qui eiuſdem ſententiâ detinentur, vllo modo Epiſcopus ordinetur: Sed & ſi quis iam maligno pœnitentis eſt ordinatus, aut ſi quis de cætero per concurſum fuerit, ſimulationemq; prouectus hic Orthodoxorum proijciatur decreto Pontificum. Et nec vſque ad verbum eidem ad ſanctæ fidei vel adijciatur aliquid, vel dematur. Sed nec habeat aliquis vel legat, aut tranſcribat, proferatve Neſtorium, vel terniones eius, aut codices noxios, & maximè* THEODO. SCRIPTA DAMNATA. *quos contra ſolas Porphyrius edidit Chriſtianas litteras, neque Theodoreti ſcripta: Sed quicumque huiuſmodi codices habet, publicè illos proferat, & cunctis videntibus igni tradantur.*

CXXXIV. *Et eos, qui hanc religionem colunt, vel doctores eorum nullus neque in ciuitate, neque in agro, neque in ſuburbio ſuſcipiat, neque eos ſecum patiatur habere conſeſſum: alioquin rebus eius publicatis, ipſe perpetuo exilio relegabitur, quiſquis hoc egerit, vel qualislibet extiterit, vel quiſquis codices habuerit interdictam fidem Neſtorij ac Theodoreti continentes, vt interpretationes eorum, qui vocantur Sermones allocutorij, ſiue Traditiones, iiſdem tormentis ſubiaceat, vel ſi ea, quæ ab illis compoſita, alterius nominis fuerint prænotata.* hactenùs Theodoſij edictum, Eutychianorum arte compoſitum, quo ſub ſpecie confirmandæ Nicęnę fidei damnantur immeriti, probaturque poſterior æquè ac prior Synodus Epheſina, ac proinde Eutychiana hæreſis validatur. In hæc planè præcipitia feruntur, quæ priuatis indulgent affectibus & incauti ipſi cæci cęcorum ducibus dirigendos imprudenter ſeſe committunt.

CXXXV. At qui tanta paſſus Theodoretus, nempe damnationem, ſedis abrogationem, exilium (vt ipſe teſtatur in epiſtola ad Anatolium[b]) ſcriptorumque ex Imperatoris edicto iacturam, numquid inſeruiens tempori tacuit, vel turpiter adulatus, liberationem ſupplex ab aulicis implorauit? minimè gentium: immò ipſe fermè ſolùs aduerſus nefandos hęreticos exclamare auditus, & vehementiùs, quã par eſſet, id facere viſus eſt Vranio Emeſæ Epiſcopo eius pernecesſario: qui cum, vt taceret, ipſum Theodoretum admonuiſſet, audi, quodnam ab eo reſponſum per litteras accipere meruit[c]:

b Theodor. epiſt. 139. in fin.

c Theodor. epiſt. 122.

CXXXVI. *Quòd litteris quidem coniuncti ſimus, qui iam animis coniuncti eramus, pergratum mihi fuit. Non animaduerteram tamen, quod non ſint huiuſmodi verba tua. Si enim ſalutationis causâ tantùm à te dicta ſunt, non ægrè ferò, quod dictum eſt: ſi verò conſilij memoriam reuocas, ſilere admonendo, & ea, quæ dicitur œconomiâ & diſpenſatione vti: nos gratiam habemus, admonitionem tamen non accipimus. Diuinus enim Apoſtolus[d] contraria præcipit: Inſta opportunè, importunè. Et Dominus[e] etiam noſter huic præconi ſimilia mandat: Loquere, & ne taceas. Nec non Iſaias[f]: Exclama potentiâ tuâ, & ne deſinas. Et Moyſi[g]: Deſcendens, teſtifica populo huic. Et Ezechieli[h]. Speculatorem dedi te domui Iſrael: ſi autem annunciaueris impio, & quæ ſequuntur: ſuperfluum eſt enim doctis viris orationem in longum protrahere. Nos igitur non pauèſcimus, forti dum ſumus animo: ſed potiùs lætamur & exultamus, & laudamus eum, qui his malis nos dignos fecit: eos etiam, qui huiuſmodi certaminibus ſunt excruciati, vt idem faciant, precamur. Si enim dicunt nos Apoſtolicam regulam fidei minùs obſeruare, ſed declinare ad dexteram vel ad ſiniſtram: odio nos proſequantur, & cum aduerſarijs & inimicis noſtris contra nos ſtent: Si verò rectam Euangelicæ prædicationis doctrinam nos ſequi, teſtimonium ipſi perhibent; ad ipſos clamamus: State etiam & vos ſuccincti lumbos veſtros in veritate, & calceati pedes in præparatione Euangelij pacis: & quæ ſequuntur. Aiunt enim virtutem non ſolùm temperantiam, iuſtitiam, & prudentiam, ſed etiam fortitudinem eſſe, & per hanc illas etiam dirigi. Iuſtitia enim in bello aduerſus iniuſtitiam indiget fortitudine; & temperantia auxilio fortitudinis cùm vtitur, vincit intemperantiam. Hac igitur de causâ omnium Deus Propheta dixit[i]: Iuſtus autem meus fide viuit: & ſi ſubterfugiat, non gaudebit anima mea in ipſo. Subterfugere verò puſillanimitatem appellauit. Tuere igitur, ô carum caput, Apoſtolica dogmata. Veniet[k] enim iam, qui venturus eſt, & non tardabit, & reddet vnicuique ſecundùm opera ſua. Tranſit enim[l] figura mundi huius, & apparebit rerum veritas.* hactenùs ad Vranium Epiſcopum Theodoretus.

d 2. Tim. 4.

e Iſa. 19.

f Iſa. 40.

g Exod. 19.

h Ezec. 3.

i Hab. 2.

k Heb. 10.

l 1. Cor. 7.

CXXXVII. His ille acceptis litteris alias reddidit amoris quidem plenas, & indices ſuę erga ſana dogmata ſinceritatis & zeli addidit & eulogias, quibus in exilio poſitus Theodoretus paupertatẽ, quã patiebatur, ſuſtentare valeret: quas licèt ab alijs renuiſſet accipere, ipſe paupertatis voluntarius cultor, grato accepit animo, eidemq; breues litteras reddidit, dignas quidem digno fidei Catholicæ defenſore; quibus numquam hactenùs editis tu primus, lector, frueris: indignum enim eſſe putamus, labores & præclaras virtutes in tanto conflictu Orthodoxorum pugilum ſilentio ſepultas prætermittere, & non potiùs vndique diligenti peruestigatione quæſitas, in medium ſpectandas exhibere. Accipe igitur, quas ſecundò reddidit Vranio Emeſeno Epiſcopo litteras Theodoretus[m]:

m Theod. epiſt. 123.

CXXXVIII. *Et longa fuit epiſtola, & iucunda, & amoris vehementiam & veritatem indicauit, & tantâ me lætitiâ repleuit, vt minimè ipſe animaduerterim, quòd alia ſit (vt inde cognoui) prioris epiſtolæ proximis ſententia. Litterarum enim ſententiæ ignoratio, fraternæ dilectionis theſaurum demonſtrauit, & fidei perſpicuitatem declarauit, & pietatis zelum ſignificauit. Et Prophetæ quidem verba & tentationes inter nos diſtribuimus: tua quidem pietas verba ſumpſit, nos verò fluctibus & tentationibus agitamur; & aduerſus eos, qui nauiculam remis impellunt, vnà cum illo clamamus: Qui cuſtodiunt vanitates & mendacia, miſericordiam ſuam dereliquerunt. Concedat autem Dominus noſter & illius, vt nos è profundo emergamus, & à cete liberemur. Si verò fluctus feruens & vehemens durauerit: ſperamus etiam hoc pacto à diuina prouidentia non fore derelinquendos; & experientiâ diſcere, quòd virtus[n] eius in infirmitate perficitur. Pericula enim noſtra imbecillitate metitus eſt. Diuinum enim illum Prophetam[o] omnes, qui ſimul nauigabant, in mare proiecerunt: mihi verò etiam tua pietatis ſolatium præbuit, ac aliorum etiam Deo dilectorum hominum; quos mirabilis illius Oneſiphori[p] benedictionem obtinere vnà cum tua dilectione precor; quia catenam meam non erubuiſtis, ſed paſſionum, quas ipſe pro fide paſſus ſum, ſocij mihi fuiſtis. Id quidem certò ſcito, ô domine, quòd cum alij Deo dilectiſſimi Epiſcopi eulogias mihi miſerint, illas minimè accepi: non quod illos, qui eas miſerunt, contempſerim; ſed quia adhuc ab eo neceſſarium victum habemus, qui etiam eorum abundanter illum largitur. Tuæ verò pietati nihil tale feci: reverâ enim vicit amoris feruor eam, quam hucuſque habui, ſententiam. Quòd enim ex quo nobis conſuetudo creuit, amor*

n 2. Cor.

o Ioan. 1.

p 2. Tim. 1.

etiam vehementior fuerit ſactus, tua Deo dilecta anima certò ſciat. hæc ad Vranium Theodoretus: qui tunc exul curam geſſit exulum Epiſcoporum eiuſdem catenæ conſortium: quod intelligere poſſumus ex perbreui illa epiſtola, quam ad Alexandram clariſſimam fœminam dedit his verbis[a]:

a Theodor. ep. ſt. 100.

CXXXIX.

[a] *Accepi paulò antè tua grauitatis litteras: & cùm didicerim qua pro nobis vſa es diligentiâ, gratias habui, & omnium Dominum rogaui, vt præſentia tibi cuſtodiat bona, & maiora addat, & futurorum & æternorum gloriam largiatur. Credimus autem ipſum exaudire relegatos, & hos multò magis, qui propter eius diuinam doctrinam hanc ſuſtinent pœnam. Hæc per Epiſcopos Deo dilectos ad te ſcribo, te in primis orans, vt eorum curam ſuſcipias: pro Euangelica enim fide & Eccleſiarum pace hanc longam ſuſtinent peregrinationem.* hæc ad Alexandram Theodorus.

CXL. SPORATIVS COMES ADDICTVS THEODORETO.

Nactus eſt autem in his ſuis ærumnis adiutorem Sporatium Comitem Domeſticorum, qui nihil penitùs verés Chryſaphium, cuius arbitrio Imperator Theodoſius mouebatur, Theodoreti ſuſcepit patrocinium. Quiſnam autem adeò pietate inſignis Sporatius iſte fuerit, nihil prætereà, quod de tanto viro dicamus, inuenimus, niſi quod ob excellentiam probitatis ſinceræque fidei Orthodoxæ meruit ſedere Iudex cognitor vnà cum alijs præſtantiſſimis viris in Concilio Chalcedonenſi, vt eius Acta declarant. Quòd prætereà iſte præ cæteris animosè patrociniũ Theodoreti ſuſceperit, inde arbitror accidiſſe, quod præ cæteris ipſe ſciret, quàm re verâ idem Catholicus eſſet: Licèt enim poſt reſtitutam Eccleſię pacem, Cyrilli tempore, idem Theodoretus apud Catholicos omnes præſertim verò Conſtantinopolitanos verſatus ſciretur eſſe Orthodoxus, & cõmunicare cum Orthodoxis, haud tamen cõtractam ſemel ex priſtina ſocietate cum Neſtorio maculã diluere valuit. Sicuti enim Paulo olim perſecutori accidiſſe ſcimus: qui licèt ad Chriſtum cõuerſus eſſet, ac pro fide Chriſti multa certamina ſubijſſet, & in extrema pericula incidiſſet; tamen (vt Acta habent Apoſtolorum[b]) cùm Hieroſolymis vellet ſe coniungere diſcipulis, haud admiſerunt, timentes, & nõ credentes, quòd eſſet diſcipulus: ita, inquam, Theodoreto euenit, qui licèt à Neſtorij ſocietate penitùs deſciuiſſet, Catholiciſque coniunctus eſſet, & pro Catholica fide verbis ſcriptiſque ſtrenuè laboraſſet; timor tamen prudentiores tenebat, num iſta ipſe ex animo faceret, vel lupus intùs latens, ouem extrinſecus præſeferret.

b Act. 9.

CXLI. THEODO MALA SVSPICIONE LABORANS QVID EGIT.

Soluit autem ipſe omnes huiuſmodi inſidentes animis ambiguitates, vbi ad eundem Sporatium Comitem miſit Conſtantinopolim hiſtoriam tractationem contra Neſtoriũ, quã ſimul docuit ſectari ſe ſinceræ fidei veritatem. eſt eius exordium: *Cùm vniuerſus Orbis iam paulatim rueret,* &c. primùm enim locum obtinet inter ipſius Theodoreti epiſtolas, meritoque præ foribus collocata, quò eam legentes, ſtatim intelligerent, pollere auctorem fide Catholica, abſterſiſſeque penitùs inuſtam olim ex Neſtorij conſortio natam: quod quidem ipſum alijs quoque litteris ad diuerſos datis idem Theodoretus frequentiſſimè præſtitit. Sporatius igitur inter alios pleniſſimè certior redditus ſinceræ fidei Theodoreti, eundem vt verè Orthodoxum, quibus valuit, eſt proſecutus officijs: cuius rei gratia, grates debitas redditurus idem Theodoretus ad ipſum perbreuem eiuſmodi epiſtolam dedit, indicem eiuſdem Sporatij pietatis: ſic enim ſe habet[c]:

c Theodor. epiſt. 97.
* Sporadio.

Theodoretus Epiſcopus Cyri Sporatio Comiti.*

CXLII. EPISTOLA THEODORETI AD SPORATIVM COMITEM

Tuæ magnificantia litteræ magnoperè me ſunt conſolatæ: Longè autem maiorem lætitiam meam reddidit Deo dilectiſſimus preſbyter & monachus Iamblychus, feruentem tuum zelum cùm nobis narrauerit, & quo teneris circa res diuinas ſtudio, & tuam erga nos animi propenſionem. Ego verò cùm hæc didicerim, & glorioſiſſimi & Chriſto dilecti domini Patricij, quos pro nobis agones & labores ſuſtinet, audierim: Apoſtolicam benedictionem vobis pronuncio, quam beatus Oneſiphorus à ſancta illa lingua Apoſtolica obtinuit[d]: Tua familia Dominus miſericordiam largiatur: Det miſericordiam Dominus domui tuæ, quia ſæpè me refrigerauit, & catenam meam non erubuit: Det tibi Dominus inuenire miſericordiam à Domino in illa die. Hæc vobis precor, licèt maioribus malis veritatis hoſtes me (vt putant) conculcent. Ad præſtitam enim mercedem reſpicere & intueri edocti ſumus. Et hoc vnum ſciat tua magnitudo, quod cum pietate etiam mors nobis iucundiſſima, & extrema Orbis partes: Eccleſiarum tantùm tempeſtas & turbo nos turbat, quem vniuerſorum Dominus ſoluere & ſedare poteſt. hactenùs ad Sporatium Comitem Theodoretus: Qui planè quicquid tempore œcumenici Concilij Epheſini deliquit, aucto fœnore in hoc tumultuario Epheſino celebrato Conuentu perſoluit, ſtans ante alios in ſuſcepto certamine indefeſſus fidei Catholicæ propugnator. Quo quidem officio nauiter impleto, & munere integrè perſoluto, non ſolùm priores deleuit ex Neſtorij contagio aſperſas maculas, ſed deſuper illas iam ablutas ſuperinducens opere Phrygio victricia ſigna, aureas palmas, palmatam inde ſibi ad triumphum tunicam præparauit. At de Theodoreto modò ſatis.

d 2. Tim. 1

CXLIII. S. LEO LABORAT PRO FIDE CATHOLICA.

Sed iam res Occidentalis Eccleſiæ inuiſamus. Quid in tanto Catholicę fidei naufragio, qui clauum tenebat, Romanus Pontifex S. Leo? Vt hęc ſciamus, opus eſt, vt ſingillatim res ab eo hoc anno geſtas ex ſuis ipſius epiſtolis intelligamus. Ac primum quidem de eo illud occurrit: quod dum adhuc dubius eiuſdem Epheſini Conuentus penderet exitus, pendebat & ipſe animi anxius, ne (quod iam longè fuerat odoratus) fides Catholica circumuenta fraudibus perditorum hæreticorum: detrimentum aliquod pateretur. Hinc ipſe primùm, cum quæ Epheſi agerentur, penitùs ignoraret, de futuro euentu ſolicitus, tertio Idus Auguſti, biduo poſt illa habita ibi ſcelerata comitia, ad S. Flauianum Conſtantinopolitanum Epiſcopum litteras dedit, dolens in primis, quod cùm immenſæ molis opus agitaretur, in quo fides Catholica magno diſcrimine laboraret, ipſe nihilominùs diutiùs ſiluiſſet: demùm eum admonuit viriliter atque ſtrenuè agere. eſt earum exordium[e]: *Auget ſolicitudinem noſtram taciturnitas tua,* &c. Ac rurſus ad eundem ſcripſit, cum Hilarus diaconus legatus fugâ lapſus Romam perueniſſet, & ab ipſo de eo, quod Flauiano ante eius diſceſſionem contigiſſet, certior redditus eſſet: cùm hæc paucis ad ipſum ſcribens vigeſimanonâ menſis Septembris, certo fidoque nuncio datis litteris ſignificauit[f]:

e Leo ep. 21.

f Leo ep. 23.

CXLIV.

Quæ & quanta dilectio tua pro Catholica fidei defenſione patiatur, per diaconum, qui ab Epheſo furtim eſt lapſus, cognouimus. Et licèt magnificemus Deum, qui te gratia ſuæ virtute cõfortat; neceſſe eſt tamen nos dolere eorũ ruinas, per quos veritas impugnatur. Quia verò prouidentia Dei ſemper ſuis neceſſarium præſtat auxilium ſcire debet fraternitas tua, nos pro cõmuni cauſa nihil eorum, quæ agenda ſunt, præterire; vt primitùs ad ea, quæ vniuerſitati Fidelium profint, peruenire mereamur. Sin eſt, vt fortiter interim dilectio tua toleret, quæ ſibi ad æternam gloriam non dubitat profutura. Perlator ſanè eius huius epiſtolæ fideli ſermone poterit enarrare, quicquid illud eſt, ad quod, adiuuante Domino, ſtudio fidei & charitatis intendimus. Dat. tertio Kalend. Octobris, Aëtio & Protogene viris clariſſimis Conſſ. ita quidem Leo, nuncio magis credens ſecreta, quàm litteris, quod timeret, ne illæ ab aduerſarijs Flauianum cuſtodientibus interciperentur.

CXLV. LEO PAPA CELEBRAT ROMA CONCILIVM.

Sed quænam iſta, quæ litteris minimè committenda putauit: illud nimirum, quod ipſe Leo Pontifex Synodum coëgiſſet, in qua cuncta, quæ more prædonum Epheſi ab Eutychianis hęreticis geſta eſſent, penitùs damnauit. Collegit enim quàm citiſſimè potuit S. Leo Epiſcoporum Occidentalium Synodum, in qua cuncta, quæ perfidi illi præſumpſiſſent, Pontificio decreto reſcidit, irritaque penitùs eſſe decreuit. His ergo peractis, ſummâ celeritate de rebus Romæ geſtis ad Pulcheriam Auguſtam litteras dedit, & ad clerum Conſtantinopolitanum, necnõ ad alios. At de Synnodo tunc Romæ coacta reddendæ ſunt in primis litteræ Hilari diaconi tunc ad Pulcheriam Auguſtam ſcriptæ, quæ ſic ſe habent[g]:

g Extant tomo 1 Concil. in præfat. Conc. Chalced.

CXLVI HILARVS AD PVLCHERIAM

Glorioſiſſimæ & piiſſimæ Auguſtæ Hilarus diaconus.

Studium mihi fuiſſe poſt Synodum venire Conſtantinopolim, dicere non habeo: quando manifeſta neceſſitas erat, quæ me litteras beatiſſimi Papæ ad veſtram clementiam directas afferre compelleret, & veſtræ pietati ac inuictiſſimo Chriſtiano Principi officium, quod debebam, venerationis exoluere. Sed huic congruo meo propoſito illud impedimentum euenit, quod omnium bonorum inimicum eſt, & Chriſtianorum ingemiſcit affectus, hoc eſt, Alexandrinus

drimus Epiſcopus in damnatione virorum inculpabilium potentiſſimus. Nam poſtquam iniuſtæ eius voluntati atque ſententiæ communicare non potui, ad aliud Concilium * *terroribus atq; inſidijs me euocare conatus eſt: quatenus me (quod abſit) aut ſeductionibus faceret conſentire ad condemnandum ſanctiſſimum Flauianum, aut reſiſtentem teneret, ut mihi non eſſet licentia ad pietatem* [d] *veſtram Conſtantinopolim percurrere, aut ad Romanam Eccleſiam remeare. Verumtamen confidens de auxilio Chriſti, quod attinet ad damnationem reuerendiſſimi & ſanctiſſimi viri, innocentem me, integrumq; ſeruans; licet nulla flagella, nulla tormenta me poſſent facere eius ſententiæ conſentire. Sed omnibus derelictis, inde diſceſſi, per incognita & inuia loca Romam veniens, vt reuerendiſſimo Papæ, omnium, quæ in Epheſo geſta ſunt, idoneus nunciator exiſterem.*

* conſilii

CXLVII. IN ROM. CONCIL. DAMNATA ACTA EPHESI.

Veſtra itaque veneranda clementia cognoſcat, à præfato Papa cum omni Occidentali Concilio reprobari omnia, quæ in Epheſo contra canones per tumultus & odia ſæcularia à Dioſcoro Epiſcopo geſta ſunt, & nullâ ratione hæc in his partibus ſuſcipi poſſe, quæ, per potentiam prædicti non ſine læſione fidei, & præiudicio ſanctiſſimi viri innoxij, commiſſa ſunt. Quæ verò conſtanti ac forti auctoritate pro fide à me nunciatæ ſunt, ſuperfluum credo narrare: nam hæc ex literis beatiſſimi Papæ poteritis cognoſcere. Vnde domina ſplendidiſſima atque clementiſſima Auguſta, adoranda veſtra pietas, in quibus libenter fecit initium, relinquere non debet, ſed hæc zelo religioſæ fidei conſtanti voluntate ſeruare. hæc Hilarius ad Pulcheriam.

CXLVIII. TEMPVS CONGREGATIONIS ROMANÆ CONCILII.

Quo autem menſe vel die Romæ Concilium contra Dioſcorum fuerit congregatum, inde certiùs cognoſcere potes, quòd literæ à S. Leone Papa poſt Synodum celebratam ſcriptæ habentur octauo Idus Octobris; vt planè valeas intelligere, vel eâ ipſâ die, vel pridie eius diei idem Romæ ad deſtruenda Acta Epheſina fuiſſe Concilium celebratum; in quo quidem omnes Epiſcopi in vnam cõſpirantes ſententiam, in reſciſſionem malè geſtorũ Epheſi tulêre ſuffragium, omnium animis ad deteſtabile facinus vlciſcendum incenſis. Extat enim ab hac Synodo data epiſtola ad Archimandritas [a] hoc anno octauo Idûs Octob. & aliæ plures tertio Idûs eiuſdem menſis ab eadem Synodo ſcriptæ ad Theodoſium, ad Pulcheriam, ad clerum, & populum Conſtantinopolitanum.

a Leo epiſt. 18. & ſeq. 19. 22. 25. 21. 26.

CXLIX. Sed cùm huiuſmodi Synodus ex plurimis prouincijs congregata eſſe dicatur in litteris Valentiniani & Gallæ Placidiæ, quas reddituri ſumus inferiùs: vnde, dices, facultas ſuppeditata, vt tam breui temporis ſpatio tam magna Synodus potuerit congregari? Sed meminiſſe debes, quæ haud pridem dicta ſunt ex eiuſdem S. Leonis epiſtola ad Siciliæ Epiſcopos [b] data, moris fuiſſe annis ſingulis ad tertium Kalendas Octobris conuenire Romam Epiſcopos ad Synodum celebrandam, ad quam etiam iuſſit è Siciliæ inſula debere ternos accedere. Quamobrem opportunè accidit, vt abſque alia Epiſcoporum vocatione, poſt Hilari diaconi reditum, Romæ ex priſtino more ſancta Synodus cogeretur; in qua cùm damnata eſſe Epheſina Acta teſtetur Hilarus ad Pulcheriam ſcribens, & innuat S. Leo in epiſtola nouiſſimè data ad Flauianum, nec de ea damnatione mentio habeatur in Synodalibus literis ad diuerſos miſſis: factum putamus, vt ad tempus voluerit Leo Pontifex iſta obtegi ſilentio, ob eam potiſſimum cauſam, quòd ſperaret, vniuerſali Synodo in Italia cogenda, omnem illam Orientalium Eccleſiarum ruinam fore reſarciendam. Patres enim ipſi huiuſmodi conſilium injecerunt, vt de cogendo in Italia Concilio œcumenico ſcriberent ad Theodoſium Imperatorem. literæ autem ſic ſe habent [c]:

b Leo ep. 4. c. 6.

DE COGENDA SYNODO VNIVERSALI CONCILIVM.

c Leo epiſt. 23.

CL. *Leo Epiſcopus, & ſancta Synodus, quæ in vrbe Roma conuenit, Theodoſio ſemper Auguſto.*

EPIST. SYNODALIS AD THEODOSIVM IMPERAT.

Literis clementiæ veſtræ, quas dudum ad beati Petri Apoſtoli ſedem pro Catholicæ fidei amore miſiſtis, tantam fiduciam ſumpſimus defendendæ per vos veritatis & pacis, vt in cauſa tam ſimplici, tamque munita nihil putaremus poſſe exiſtere, quod noceret: præſertim cùm ad Epiſcopale Concilium, quod haberi apud Epheſum præcepiſtis, tam inſtructi ſint miſſi, vt ſi ſcripta, quæ vel ad ſanctam Synodum, vel ad Flauianum Epiſcopum detulerunt, Epiſcoporum publicari auribus. Alexandrinus permiſiſſet Antiſtes: ita manifeſtatione puriſſimæ fidei, quam diuinitùs inſpiratam & accepimus & tenemus, omnium concertationum ſtrepitus quieuiſſet, vt nec imperitia vltrà deſiperet, nec occaſionem nocendi æmulatio reperiret. Sed dum priuatæ cauſæ religionis exercentur obtentu, commiſſum eſt impietate paucorum, quod vniuerſam Eccleſiam vulneraret. Vides ex his, probè nouiſſe ſanctum Leonem, ob odium aduerſus Flauianum conceptum tum ab Imperatore, tum etiam à Chryſaphio, omnia illa adeò funeſta Epheſi eſſe peracta pro Eutychete contra fidem Catholicam, vt Flauianum è ſede deponerent, nullâ habitâ ratione læſæ Catholicæ fidei: quod S. Leo deplorat, qui & ſubdit:

Comperimus enim non incerto nuncio, ſed fideliſſimo rerum, quæ geſta ſunt, narratore, Hilaro diacono noſtro (qui, vix, ne ſubſcribere per vim cogeretur, effugit) conueniſſe ad Synodum plurimos ſacerdotes; quorum vtique frequentia conſultationi & iudicio profuiſſet, ſi is, qui ſibi ſolum principem vendicabat, ſacerdotalem moderationem cuſtodire voluiſſet, vt (ſicut moris eſt) omnium ſententijs ex libertate prolatis, id tranquillo & æquo conſtitueretur examine, quod & fidei congrueret, & errantibus ſubueniret. In ipſo autem iudicio, non omnes, qui conuenerant, interfuiſſe cognouimus: nam alios reiectos, alios didicimus intromiſſos, qui pro ſupradicti ſacerdotis arbitrio impijs ſubſcriptionibus captiuas manus dederunt: quod nociturum ſtatui ſuo ſcirent, niſi imperata feciſſent: talemq; ab ipſo prolatam eſſe ſententiam, vt dum homo vnus impetitur, in omnem Eccleſiam ſæuiretur. Quod noſtri ab Apoſtolica ſede directi adeò impium & Catholicæ fidei contrarium eſſe viderunt, vt ad conſentiendum nulla potuerint oppreſſione compelli: conſtanterque in eadem Synodo (vt decuit) fuerunt proteſtati, nequaquam id, quod conſtituebatur, ſedem Apoſtolicam recepturam: quoniam re verâ omne Chriſtianæ fidei ſacramentum (quod abſit) à temporibus veſtræ pietatis excluditur niſi hoc ſceleſtiſſimum facinus, quod cuncta ſacrilegia excedit, abolcatur. CLI.

Quia verò diabolica nequitia ſubtiliter fallit incautos, & ita quorumdam imprudentiam per ſimilitudinem pietatis illudit, vt pro ſalubribus perſuadeat nocitura: remouete, quæſumus, à veſtræ pietatis conſcientia periculum religionis & fidei; quodque in ſæcularibus negotijs legum veſtrarum æquitate conceditur, in rerum diuinarum pertractatione præſtate, vt Chriſti Euangelio vim non inferat humana præſumptio. Ecce ego, Chriſtianiſſime & venerabilis Imperator, cum conſacerdotibus meis implens erga reuerentiam clementiæ veſtræ ſinceri amoris officium, cupiensq; vos placere per omnia Deo, cui pro vobis ab Eccleſia ſupplicatur, ne ante tribunal Chriſti Domini rei de ſilentio iudicemur: obſecramus coram vnius Deitatis inſeparabili Trinitate, quæ tali facto læditur, cùm ipſa veſtri ſit cuſtos & auctor Imperij, & coram ſanctis Angelis Chriſti, vt omnia in eo ſtatu eſſe iubeatis, in quo fuerunt ante omne iudicium, donec maior ex toto Orbe ſacerdotum numerus congregetur: nec alieno peccato patiamini vos grauari: Quia (quod neceſſe eſt nos dicere) veremur, ne cuius religio diſſipatur, indignatio prouocetur. CLII.

Præ oculis habete, & totâ mentis acie reuerenter aſpicite beati Petri gloriam, & communes cum ipſo omnium Apoſtolorum coronas, cunctorumq; martyrum palmas, quibus alia non fuit cauſa patiendi; niſi confeſſio veræ diuinitatis & veræ humanitatis in Chriſto. Cui ſacramento quia impiè nunc à paucis impudentibus obuiatur: omnes partium noſtrarum Eccleſiæ, omnes manſuetudini veſtræ cum gemitibus & lachrymis ſupplicant ſacerdotes, vt quia & noſtri fideliter reclamârunt, & iiſdem libellum appellationis Flauianus Epiſcopus dedit, generalem Synodum iubeatis intra Italiam celebrari, quæ omnes offenſiones ita aut repellat, aut mitiget, ne aliquid vltra ſit vel in fide dubium, vel in charitate diuiſum; conuenientibus vtique Orientalium prouinciarum Epiſcopis: quorum ſi qui ſuperati minis atq; iniurijs à veritatis tramite deuiârunt, ſalutaribus remedijs in integrum reuocentur: ipſiq; quorum eſt cauſa durior, ſi conſilijs melioribus acquieſcant, ab Eccleſiæ vnitate non excidant. CLIII.

DE SYNODO IN ITALIA HABENDA ADMONET.

Quam autem poſt appellationem interpoſitam hoc neceſſariè poſtuletur, canonum Nicææ habitorum decreta teſtantur, quæ à totius mundi ſunt ſacerdotibus conſtituta, quæq; ſubter annexa ſunt. Fauete Catholicis, veſtro more, parentumq; veſtrorum. Date defendendæ fidei libertatem, quam, ſaluâ clementia veſtræ reuerentiâ, nulla vis, nullus poterit mundanus terror auferre. Cùm CLIV.

... Eccleſiæ cauſas, tum regni veſtri agamus & ſalutis, vt prouinciarum veſtrarum quieto iure potiamini; defendite contra hæreticos inconcuſſum Eccleſiæ ſtatum, vt & veſtrum Chriſti dextera defendat Imperium. Dat. III. Idus Octobris, Aſterio & Protogene viris clariſſimis Coſſ. Felix planè Theodoſius, ſi patrem audiſſet ſanctum Leonem talia monentem. Sed quod contempſit, illud planè ipſi euenit, quod vaticinatus eſt idem ſanctiſſimus Pontifex, nimirùm fore, vt niſi audiret, aduerſum ſe diuinam prouocaret indignationem, cœlituſq; vindictam acceleraret. Etenim qui tot tantaque illi præſtitit beneficia Deus creator omnium, terribilem, qui aufert ſpiritum Principum, ſe in eum iuxta Prophetam [a], oſtendit: talem ipſe poſteà (vt ſuo loco patebit) infelix expertus eſt Deum, anteà ſemper erga ipſum ampliſſimum bonorum largitorem.

[a] Pſal. 75.

CLV. PLVRES SCRIPTÆ EX SYNODO LITERÆ.

Porrò qui ex Synodo has ad Theodoſium literas dedit Synodales, priuatim idem ſanctus Leo alias ad ipſum literas ſcripſit eodem die ſub iiſdem Conſulibus: eſt earum exordium [b]: *Olim & ab initio in Concilijs celebratis tantam nos percipimus à beatiſſimo Petro Apoſtolorum Principe fiduciam, vt auctoritatem habeamus ad veritatem pro noſtra pace defendendam, quatenùs nulli liceat ſic eam munitam in aliquo commouere, dum repentè ipſo remouetur, &c.* Rurſum verò eodem argumento, quo ſuperiores, ſcripſit idem ſanctus Leo ex eadem Synodo Romæ collecta ad Pulcheriam Auguſtã Synodalem epiſtolam eadem die, tertio die Octobris [c], nec non alias ad clerum populumque Conſtantinopolitanum & ipſas duplices [d]. Alias præterea adiecit ad Archimandritas [e] Conſtantinopoli agentes, illud in primis hortatus, vt in communione atque dilectione ipſorum Epiſcopi Flauiani perſiſterent, nec ſinerentur violentia tempeſtatis in tranſuerſum agi, neque communicarent cũ intruſo æquè impiè per Dioſcorum pſeudoëpiſcopo Anatolio. Aliæ [f] inſuper eodem die hoc anno leguntur à ſancto Leone epiſtolæ ad Anaſtaſium atque Iulianum Epiſcopos eadem ex cauſa conſcriptæ, quas, ſi libet, lector conſulere ipſe poterit: hæc nobis ſatis ad rerum geſtarum hiſtoriam quàm veriſſimam inſinuandam. Miſit autem ipſe Leo has omnes literas per certos fidoſque Apoſtolicæ ſedis nuncios, nimirum Epiphanium atque Dionyſium S.R.E. Notarios, vt idem indicat in poſterioribus literis [g] ad clerum Conſtantinopolitanum Idibus Octobris hoc anno datis.

[b] Leo epiſt. 24. [c] Leo epiſt. 6. [d] Leo epiſt. 13. [e] Leo epiſt. 18. [f] Leo epiſt. 9. [g] Leo epiſt. 23.

CLVI.

Opportunè autem contigit, vt hoc ipſo tempore celebratæ Romæ Synodi, in Vrbe eſſet Imperator Valentinianus vnà cum Eudocia coniuge Auguſta, & Galla Placidia ipſius Valentiani Imperatoris Matre: venerant enim, ex more, ad ſacra Apoſtolorum limina. Porrò iidem, vt pij Principes, exhortuerunt, cùm quæ Epheſi tyrannicè facta eſſent audiſſent, ad quod immane facinus deſtruendum ſinguli ſingulas dedère in Orientem literas, atque Valentinianus in primis his verbis ad Theodoſium ſcribens [h]:

[h] Extant tomo 1. Conc. ante Chalced. Concil.

Domino meo Theodoſio glorioſiſſimo Victori ac Triumphatori perpetuo Imperatori & patri Valentinianus glorioſus Triumphator ſemper Auguſtus & filius.

CLVII. VALENTINIANVS AD THEODOSIVM.

Cùm adueniſſem in Vrbem Romam, ad Diuinitatem placandam, ſequenti die ad baſilicam Apoſtoli Petri proceſſi: & illic poſt venerabilem noctem diei Apoſtoli, & à Romano Epiſcopo, & ab alijs cum eo ex diuerſis prouincijs congregatis rogatus ſum ſcribere veſtræ manſuetudini de fide, quæ cùm ſit conſeruatrix omnium animarum, dicitur perturbata; quam nos à noſtris maioribus traditam debemus cum omni competente deuotione defendere, & dignitatem propriæ venerationis beato Apoſtolo Petro intemeratam & in noſtris temporibus conſeruare; quatenùs beatiſſimus Romanæ Eccleſiæ Epiſcopus, cui principatum ſacerdotij ſuper omnes antiquitas contulit, locum habeat ac facultatem de fide ac ſacerdotibus iudicare, Domine ſanctiſſime pater & venerabilis Imperator. Hac enim gratiâ ſecundùm ſolemnitatem Conciliorum & Conſtantinopolitanus Epiſcopus eum per libellos appellauit propter contentionem, quæ orta eſt de fide.

ROMAN. PONT. DE FIDE ET SACERDOTIBVS IVDICAT.

CLVIII.

Huic itaque poſtulanti, & coniuranti ſalutem noſtram communionem, annuere non negaui, quatenùs ad tuam manſuetudinẽ meam petitionem ingererem: vt prædictus ſacerdos congregatis ex omni Orbe etiam reliquis ſacerdotibus intra Italiam, omni præiudicio ſummoto, à principio omnem cauſam, quæ vertitur, ſolicitâ probatione cognoſcens, ſententiam ferat, quam fides & ratio veſtræ diuinitatis poſtulat. Non debet enim noſtris temporibus contra religionẽ turbatam petulantia præualere, dum incommota fides hactenùs fuerit conſeruata. Ad perfectiorem verò agnitionem veſtræ dignitatis direximus etiam Geſta, per quæ deſideria & acclamationes omnium pietas veſtra cognoſcat.* hactenùs Valentinianus ad Theodoſium. Galla autem Placidia in hunc modum ad eundem Imperatorem Theodoſium [i]:

* Dignitatis.

[i] Extant ante Chalced. tomo 1. Concil.

Domino Victori Theodoſio Triumphatori ſemper Auguſto filio Galla Placidia piiſſima & perpetua Auguſta mater.

CLIX. GALLA PLACIDIA AD THEODOSIVM.

Dum in ipſo ingreſſu ciuitatis antiquæ hanc curam habuiſſemus, vt cultum beato Petro Apoſtolo redderemus; in ipſo adorando altari martyris reuerendiſſimus Leo Epiſcopus, paululum ſe poſt orationem retinẽs, propter Catholicam fidem apud nos defleuit, ipſum ſimiliter ſummum Apoſtolorum, quem nuper audiueramus, teſtem abijciens, Epiſcoporum multitudine circumſeptus, quos ex innumerabilibus ciuitatibus Italiæ pro principatu proprij loci, ſeu dignitate collegit; & verbis permiſcens lacrymas, ad communionem ſui fletus noſtros quoq; gemitus prouocauit.

CLX.

Non modicum detrimentum eſt ex his, quæ geſta ſunt, vt fides, quæ tantis temporibus regulariter cuſtodita eſt à ſacratiſſimo Patre noſtro Conſtantino, qui primus Imperator reſplenduit Chriſtianus, perturbata ſit ad arbitrium vnius hominis, qui in Synodo Epheſina ciuitatis odium & contentionis potiùs exercuiſſe narratur, militũ præſentiâ & metu impetens Conſtantinopolitanæ ciuitatis Epiſcopum Flauianum, eò quòd libellum ad Apoſtolicam ſedem miſerit, & ad omnes Epiſcopos harum partium per eos, qui directi fuerunt in Concilium à reuerendiſſimo Epiſcopo Romæ, qui ſecundum definitiones Nicæni Concilij conſueti ſunt intereſſe, Domine ſacratiſſime fili venerabilis Imperator.*

* Cõcilio.

CLXI.

Hac itaque gratiâ tua manſuetudo tantis turbis reſiſtens veritatem immaculatam fidei Catholicæ religionis ſeruari præcipiat: vt ſecundum formam & definitionem Apoſtolicæ ſedis, quam & nos tanquam præcellentem ſimiliter veneramur, in ſtatu ſacerdotij illæſo manente per omnia Flauiano, ad Concilij & Apoſtolicæ ſedis iudicium tranſmittatur, in qua primus ille, qui cœleſtes claues dignus fuit accipere, principatum Epiſcopatûs ordinauit. Quando ſcilicet decet nos huic maximè ciuitati, quæ domina eſt omnium ciuitatum tuarum, in omnibus reuerentiam conſeruare. Diligentiùs autem etiam in hoc prouidere, ne quod priſcis temporibus noſtra generatio cuſtodiuit, ſub nobis imminui videatur, & per præſens exẽplum ſchiſmata generentur inter Epiſcopos & ſanctam Eccleſiam. hucuſque Galla Placidia ad Theodoſium. Eadem fermè Eudoxia [k] filia Auguſta ad patrem Auguſtum ſcripſit; at non eſt opus omnes hîc deſcribere tunc datas epiſtolas, niſi tantùm quæ ab eadem Galla Placidia tunc eâdem occaſione data fuit ad Pulcheriam Imperatricem, digna quidem perpetuis monumentis, quæ ſic habet [l]:

[k] Extat ibid. ante Concil. Chalced. [l] Ibid. ante Conc. Chalced.

CLXII.

Galla Placidia piiſſima ſemper Auguſta Æliæ Pulcheriæ piiſſimæ ſemper Auguſtæ filiæ.

GALLA PLACIDIA AD PVLCHERIAM.

Vt Romam frequentibus concurſionibus ad æquè deſideremus inſpicere, cauſa nobis eſt amplectendæ religionis, vt terminis Sanctorum noſtram exhiberemus præſentiam: quos certum eſt pro ſua virtute in cœleſtibus conſtitutos, neque inferiora deſpicere. Nos, inquam, ſacrilegium eſſe credimus, ſi ſolemnium ordinem denegemus. Cùm igitur beato Apoſtolo Petro noſtram præſentiam dediſſemus; illic multitudine ſacerdotum reuerendiſſimus Leo Papa circundatus, pro dignitate ſui loci, nos primus adijt. Qui propter interpoſitam gemitûs ſui triſtitiam deſiderium plenè ſuum verbis inſinuare non potuit. Vicit tamen conſtantia ſapientia ſacerdotis, vt lacrymas paululum retineret; & cauſam violatæ fidei, tanquam huius vindex, manifeſto ſermone proferret. In quo ſermone cognouimus noſtris temporibus Catholicam fidem eſſe turbatam, quam à diuo patre noſtro Conſtantino noſtri generis parentes hactenùs ſeruauerunt. . . . .

CLXIII.

Secundum voluntatem namque eiuſdem paruum aliquid aduerſus ſacerdotem Conſtantinopolitanum excitatum dicitur. Nos itaque in Epheſino Concilio, in quo nullus ordinem ſacerdotum cu-

ſtodiuit,

*ſtodiuit, neque menſuram, ſine conſideratione Diuinitatis omnia eſſe geſta cognouimus, quatenus præſumptio & iniuſtitia in quorundam damnationem obtinuiſſe * dicatur: quæ noſtris temporibus terribilia eſſe videntur. Debet itaque fides propriè valere, ſanctiſſima atq; venerabilis filia Auguſta. Igitur tua clementia ſecundum Catholicam fidem (quod ſemper nobiſcum fecit) & nunc ſimiliter conſpirare dignetur: vt quicquid in illo tumultuoſo miſerrimoq; Concilio conſtitutum eſt, omni virtute remoueatur: vt omnibus integris permanentibus, ad Apoſtolicæ ſedis Pontificem, in qua primus Apoſtolorum B. Petrus, qui etiam claues regni cœleſtis ſuſcipiens, ſacerdotij principatum tenuit, Epiſcopatûs cauſa mittatur. Debemus enim primatum in omnibus immortali conſeruationi* ti bue- re: qua totum mundum propriæ virtutis dominatione compleuit, & noſtro Imperio Orbem gubernandum, ſeruandumque commiſit.* hactenùs ad Pulcheriam Galla Placidia.

* obtinuiſſe. * conſeruationi.

CLXIV Porrò quo tempore hæ omnes datæ ſint literæ, accuratiùs perueſtigandum eſt, ne quis putet de natali die Apoſtoli Petri, qui vbiq; & ſemper vigeſimanonâ Iunij celebrari conſueuit, Valentinianum Imperatorem in literis ad Theodoſium datis intellexiſſe, vbi ait: *Poſt venerabilem noctem diei Apoſtoli.* nam eo tempore ne ipſa quidem Epheſina Synodus celebrata erat, in qua tot nefanda idẽ queritur eſſe commiſſa. Sed quæ alia dies ſolemnis Romæ Principis Apoſtolorum? Equidem puto debere intelligi de die dedicationis eiuſdem baſilicæ; quæ ſolemniſſimo ritu ſolita eſt celebrari decimaoctauâ Nouembris: ad quã exiſtimamus retentos fuiſſe Epiſcopos, qui Synodo interfuerunt, vel vt expectarent quid Theodoſius ad datas ab eis literas reſponderet; vt ſi placuiſſet illi generale Concilium (vt petierant) in Italia peragi abſque alia mora & viarum diſpendio ſe eò omnes æquè conferrent.

CLXV. Ad quid primùm Theodoſius ad Leonis Papæ & totius Synodi literas reſponderit, licèt non conſtet: ex illis tamẽ quas idem reſcripſit ad Valentinianum Auguſtum, Gallã Placidiam & Eudociam filiam Auguſtas, ſatis intelligi poſſe videtur. Audi verò literas perbreues à Theodoſio ad Valentinianum redditas[a]:

a Extant ante Conc. Chalc. to. 2. Concil.

Domino meo Valentiniano Auguſto

Theodoſius.

Et Romam perueniſſe tuam manſuetudinem, & petitionem oblatam à ſene reuerendiſſimo Patriarcha, in ipſo principio literarum, ex tua maieſtate ſignificatum eſt. Et de tua quidem incolumi in Romanam vrbem reuerſione gratias competentes diuinæ maieſtati reddidimus, domine ſanctiſſime fili, & venerabilis Imperator. De his autem, quæ dixit memoratus reuerendiſſimus vir, indicatum eſt ad eundem latiùs atque pleniùs (ſicut arbitrati ſumus) & cognouit nos in nulla parte à paterna religione & maiorum traditione reſiliiſſe. Nihil aliud volumus, quàm ſacramenta paterna per ſucceſſionem nobis tradita inuiolabiliter cuſtodire. Propter hanc igitur cauſam, quoniam quoſdam cognouimus ſanctiſſimas Eccleſias nocibili nouitate turbare, Synodum decreuimus Epheſi fieri. In præſentia quippè reuerendiſſimorum Epiſcoporum cum multa libertate & integra veritate, & indigni ſacerdotio amoti ſunt; & qui iudicati ſunt eſſe digni ſuſcepti ſunt. Nihil igitur ab his contrarium regulæ fidei, aut iuſtitiæ factum eſſe cognoſcimus. Omnis igitur contentio ſacro iudicio examinata eſt. Flauianus autem, qui reus inuentus eſt laſibilis nouitatis, debitum excepit: & hoc remoto, omnis pax & omnis concordia regnat in Eccleſiis, & nihil aliud, quàm veritas viget. hactenùs ipſe.

CLXVI Videsne, lector, quàm difficile ſit Principes, cùm ſemel tuendam ſuſceperint iniuſtam cauſam, oſtenſa licèt veritate, in rectum iter flecti & reuocari, quamuis millies certiſſimis teſtificationibus arguantur erroris? Conſideras inſuper, quam facilè ſubdoli conſiliarij animum Principis licèt pium, falſis relationibus atque ſuaſionibus in præceps agant? Ita planè hæc ex parte infeliciſſimi Principes deplorandi, qui & faciliùs in errorem inducantur, & difficiliùs corrigantur. Sed reliqua proſequamur. Sunt quidem eiuſdem generis aliæ Theodoſij literæ, quas ad Gallam Placidiam, & ad filiam Eudociam reddidit: at nõ opus ſingulas recitare. Quæ autem Pulcheria ad ſanctum Leonem reſcripſerit, ignoramus: quàm tamen ſtrenuè ac fortiter aduerſus impios & impietatem egiſſe, dicemus anno ſequenti.

Quod inſuper ad Gallam Placidiam ſpectat: quoniam poſt literas (vt vidimus) hoc anno datas tum ad Theodoſium Imperatorem, tum etiam ad Pulcheriam Auguſtam, nulla vſquam de ipſa mentio habetur, haud diutius creditur fuiſſe ſuperſtes, ſed extremum clauſiſſe diem, fœmina quidem magni conſilij, & diuerſis agitata caſibus, in quâ potiſſimùm enituit Chriſtiana religio: quod & cuſa numiſmata præ ſe ferunt, dum nomen Chriſti ſuper dexterum geſtaſſe brachium, vnum ex ijs, quod hîc tibi reddimus, docet. CLXVII. GALLÆ PLACIDIÆ OBITVS.

b

b Num. aur. Lælij Paſqualini Rom.

Deo autem Imperium acceptum tuliſſe, cœlitùs demiſſâ coronâ voluit demonſtrari: & nonniſi Crucis virtute inſurgentes cohibuiſſe tyrannos, ſignum Victoriæ Crucem dexterâ tenentis oſtendit. Maximo quidem damno Valentinianum orbatum fuiſſe matre, eius poſteriora in deteriora prolapſa, & in interitum tandem adducta, facilè declarârunt.

In muſiuo opere ſuper arcum maiorem baſilicæ Sancti Pauli memoria eſt Gallæ Placidiæ iſtis verſibus:

PLACIDIAE PIA MENS OPERIS DECVS HOC *faciebat.*

SVADET PONTIFICIS STVDIO SPLENDERE LEONIS.

Porrò ipſam quinto Kalend. Decembris diem obijſſe, ſepultamque eſſe Rauennæ in Eccleſia ſanctorum martyrum Nazarij & Celſi, adhucque extra monumentum ipſius, fidem facit, qui eruditè ſcripſit res Rauennates Hieronymus Rubeus. Verùm de Galla Placidia hactenus.

Sed quid intereà nefarius Dioſcorus, cùm reuerſus eſt Alexandriam? Perinde ac ſi ad hoc vnum natus eſſet, vt mortales omnes peccando ſuperaret, & ſcelera perpetraret, quæ nullus perditorum hactenùs cogitâſſet: colligens paucorum Epiſcoporum Concilium (haud enim plures, quòd facinus exhorrerent, valuit impudens ſuæ impudẽtiæ atque dedecoris habere conſortes) auſus eſt in S. Leonem Romanum Pontificem excommunicationis ſententiam iaculare. Tali glorientur Nouatores anteſignano, tantoq; exultent auctore, qui primus à primario, cui ſubiectus erat, Antiſtite, & à quo ducebat originem, & poteſtatem acceperat, rebellans, illo afflatus ſpiritu, quem eructat infernus, ferre in eum ſententiam anathematis auſus eſt. Teſtatur id quidem Liberatus Diaconus[c]. Sed ipſa Acta Concilij Chalcedonenſis hæc his verbis habent ex Theodori libello[d]: CLXVIII. DIOSCORI EXECRANDVM SCELVS.

c Liberat. Diac. c. 12. d Conc. Chalced. Act. 3.

CLXIX *Hic autem ſanctiſſimus, magis autem circa omnia ferociſſimus* (Dioſcorus ſcilicet) *in conſuetudine habens leges præuaricari, nihil arbitrans, quod ab ipſo in ſanctæ & ſacræ memoriæ Flauianum commiſſum eſt, inſuper ad mala maiora ſe vertit. Excommunicationem faciens contra ſanctiſſimum & beatiſſimum Apoſtolicæ ſedis magnæ Romæ Epiſcopum, ſuaſit ſubſcribere, qui cum ipſo de Ægypto exierunt, ſanctiſſimis Epiſcopis plus minùs numero decem: neq; enim plures auſi ſunt exire cum ipſo: propter ea, quæ ab ipſo in Epheſo contra leges peracta ſunt; aliquoties comminans, aliquoties volentes decipiens. Vnde lachrymantes atq; gementes nefandæ illa chartæ ſubſcripſerunt.* hæc ipſe in libello Theodorus. Mirum dictu, longè maiorem numerum Epiſcoporum, qui Epheſi in Concilio hæreſi Eutychianæ contra fidem Catholicam ſubſcriberent, inuenit Dioſcorus, quam cùm in Romanum Pontificem damnationis ſententiam protulit: adeò enim omnes inauditum hactenùs exhorruêre facinus & ſunt execrati portentum, vt licèt hæretici facti eſſent, & Catholicæ fidei aduerſarij, veriti tamen ſint maieſtatem, ſublimitatemque Apoſtolici throni. Sed audi Liberatum Diaconum[e]: *Ægyptij, Thraces, & Pa-*

e Liber. in breu. c. 12.

laſtini Epiſcopi (prætérquam in anathemate Leonis Papæ) *Dioſcorum ſequebantur; Orientales, Pontici, & Aſiani partes ſanctæ memoriæ Flauiani: quod ſciſma permanſit vſq; ad obitum Theodoſii Principis.* hæc Liberatus.

CLXX. ORIENTALIVM EPISCOPORVM TORTOR. Cæterùm illi ipſi, qui Dioſcorum ſectati fuerunt, ſed inuiti, poſtea autem ab eo facta deteſtati ſunt; haud tamē tantæ erant animi conſtantiæ, vt licèt ad ſuas ſedes reuerſi eſſent, in ipſum facti pœnitentes inſurgerent; ſed iacturam ſedium timentes, mœrorem ſilentio deuorabāt. Proh dolor! eo ſtatu repoſita tunc erat Orientalis Eccleſia, vt non reperiretur, qui ex aduerſo conſurgeret, contra nefandam impietatem, nec qui liberè loquens, ſtaret [a] pro muro domui Iſraël, quæ ſua eſſent ſingulis quæritantibus, & non quæ Domini: Deplorat hæc quidem Theodoretus in epiſtola hoc eodem tempore ad Ioannem Epiſcopum Germaniciæ ſcripta, quā cùm fœda, turpiſque facies Orientalis Eccleſiæ exprimatur, ad rerum geſtarum exactam ſcientiam hîc eam deſcribere, operæpretium ducimus: ſic enim ſe habet [b]:

[a] Ezec. 13

[b] Theod. epiſt. 125.

CLXXI. STATVS MISERANDVS LAPSORVM EPISCOPORVM. *Priores literas cùm primum accepi, reſcripſi: De rebus verò, quæ in illis habentur, vel præſentibus, nihil bo[na] ſperare licet. Vereor enim omninò de apoſtaſia & defectione. Dum enim illi, qui lugent & dolent pro ijs, qui (vt aiunt) Epheſi violenter geſta ſunt, aliquā pœnitentiā non corrigantur; ſed potiùs perſiſtentes in ijs, quæ impiè ipſi auſi ſunt, & ſuperædificant iniuſtitiam ſimul & impietatem: & quod cæteri neq; illis conſulunt, vt res ab illis audacter geſtas damnent, & tamquam malas abrenuncient & vituperent; neque vitant eorum commercium, tanquam perſeuerantium in iniquitatibus: quod boni licet inde ſperare? Si enim laudarent, quæ geſta ſunt, tanquam benè & rectè ſe habentia, meritò perſiſterent in ijs, quæ ab ipſis laudarentur. Dum verò lugent (vt aiunt) & neceſſitate & vi ea feciſſe dicunt: quæ igitur de cauſa non refutant & abrenunciant, quæ impiè & iniquè geſſerunt? ſed potiùs quæ præſentia ſunt, licèt ſint breui tempore duratura, rebus futuris præponunt.*

CLXXII. *Cur etiam apertè mentiuntur, & aiunt, nihil circa dogmata innouatum? Propter quas cædes & magicas artes ego eiectus ſum? Alius quenam adulteria perpetrauit? Alius quæ ſepulchra effodit? Perſpicuum eſt etiam barbaris, quod propter dogmata me & alios eiecerunt. Dominum enim Domnum Antiochenum Epiſcopum, quaſi capitula non receperit* (Cyrilli videlicet) *depoſuerunt optimi illi, omni laude digna ipſa vocantes, & perſiſtere in illis confitentes. Ego enim eorum depoſitiones legi. Me verò tamquam hæreſis principem damnauerunt, & alios ſimiliter eadem de cauſa eiecerunt.* & inferiùs: *Non igitur ludant, atq; impietatem occultent, quam linguis & manibus confirmârunt & apertè oſtenderunt. Si verò hæc non ita ſe habent, dicant cædium cauſas, fateantur Saluatoris noſtri naturarum diſtinctionem & vnionem ſine confuſione: dicant, quòd etiam poſt vnionem integra & diuinitas & humanitas permanſit. Deus non irridetur, &c.* Multa enim habet de inſtabilitate eorum pro aura ſpirante ſeſe vndiquaque vertentium. Sic igitur infelices illi, perinde atq; in dogmatibus nihil eſſet innouatum, quod in pſeudoſynodo Epheſina ab omnibus recepta eſſet Nicæna fides, gloriabantur Catholico nomine, cùm tamen recentem Eutychetis hæreſim minimè auderent condemnare. Cætera autem (vt quæque reddamus ſuis temporibus tempora) dicemus anno ſequenti.

CLXXIII. MARINÆ OBITVS. Hoc ipſo anno ſub eodem Conſulatu Protogenis & Aſterij defunctam eſſe Marinam Arcadij filiam, Theodoſij ſororem, habet Marcellinus in Chronico: verùm mendosè ibi legitur Marina vxor Theodoſij, dicenda ſoror: Eudocia enim vxor Theodoſij erat, eademq; etiam poſt obitum eius ſuperſtes. Porrò Marina iſta laude digniſſima (vtpotè alumna ſanctæ Pulcheriæ maioris natu ſororis) in ſanctæ virginitatis profeſſione educata conſenuit, atq; diem in eodem vitæ inſtituto clauſit extremum, admirante planè orbe terrarum, quòd ipſa Regia fuerit conuerſa in monaſterium; de qua planè in Gallijs ſanctus Eucherius ſcribens ad Valerianum magna cum admiratione habuit mentionem, his verbis: *Nonnulli quoque ex recentioribus extiterunt, atque hâc noſtrâ tempeſtate Principes, qui ad agnitionem veri Regis propius acceſſerunt, ſummumq; illum Dominum dominorum ſummâ cordis contritione confeſſi ſunt. Ad tantam diuinæ maieſtatis reuerentiam etiam virgo ſexus [illegible] bibuit.* hæc S. Eucherius alludens ad Theodoſium eiuſque ſorores, ea ſcribens, cùm nondum ille in deteriora prolapſus, egregium ſpecimen ſanctitatis edebat. At iam tantorum pertæſa malorum ad feliciora feſtinat oratio; diuq; triſtium narratione detenta, fatigataq; immenſarum Eccleſiæ cladium dictione, ad tranquilliora ſuſpirat.

IESV CHRISTI
Annus 450.

LEONIS PAP. Annus 11. THEOD. 43. VALENT. 26. IMPP.

QVINQVAGESIMVS poſt quadringenteſimū Domini illuxit annus, Iubilei numero conſecratus, fauſtus & felix: quod depulſis tandem tenebris, cœlitùs immiſſa lux obtectas caligine Orientales illuſtrauit oras, & Occidentales mœrore ſquallentes exhilarauit: Etenim moritur Theodoſius Imperator, cuius fauore impietas mirū in modum inualuerat; ac neci traditur malorum omnium Chryſaphius auctor, & inuentor hæreſis Eutyches exulat, atque ad damnationem Dioſcori iam iudicium præparatur. Vt planè Propheticum illud licuerit occinere canticum [c]: *Quomodo ceſſauit exactor, quieuit tributum? contriuit Dominus baculum impiorum, virgam dominantium.* Tot igitur donis, tantiſque muneribus diuinitùs impertitis circumagitur præſens annus, dicendus planè præ bonorum fœcunditate *Annus benignitatis*; cui & aptari poteſt illud Dauidicum [d]: *benedices coronæ anni benignitatis tuæ, & campi tui replebuntur vbertate.* cùm, euulſis zizanijs, valles abundarunt frumento, & induti ſunt arietes ouium, lapſis nimirum Epiſcopis per pœnitentiam reſtitutis. Tam itaque felix annus aperitur Conſulibus Valentiniano ſeptimum cum Auieno collega, de quo pluribus meminit Sidonius ad Heronium [e]. Sed quo ordine cuncta hæc à Deo ſint hoc anno dona conceſſa, iam aggredimur enarrare. — I. ANNVS BENIGNITATIS.

[c] Iſai. 14.

[d] Pſal. 64.

[e] Sidon. lib. 2. epiſt. 9.

II. Magna illa pietate inſignis Auguſta Pulcheria virgo (cui ſicut Neſtorij, ita & Eutychetis damnationem acceptam fert Summus Pontifex Leo) cùm hactenùs ob domeſticas, quas vidimus, ſimultates vitam agens penè monaſticam, procul à negotijs ſeſe in Hebdomo continuerit: mox inſtar Deboræ, vbi deeſſe vidit qui pugnarent prælia Domini, fide armata proceſſit, nec ceſſauit, quouſque religionem proſtratam erexit. Has quidem illi laudes tribuit ſanctus Leo, qui vbi ab eadem literas accepiſſet, magnâ ſpe erectus ad ipſam hoc anno menſe Martij iſta reſcripſit [f]:

[f] Leo epiſt.

III. LEO PAPA AD PVLCHERIAM. *Gauderem me plurimùm & exultare in Domino pietatis tuæ ſcripta fecère, quibus euidenter oſtenditur, quantum Catholicam diligas fidem, & quantum hæreticum deteſteris errorem. Hæreſis quippè eſt nimis impia, & Euangelio veritatis inimica, quæ non portionem aliquam lædere, ſed ipſa religionis conatur fundamenta conuellere, negans ſempiterni Patris Filium ſempiternum de vtero beatæ Virginis matris veram carnem noſtræ ſumpſiſſe naturæ, & eos damnatione percellens, qui ab Euangelica & Apoſtolica fide nullo deduci errore potuerunt; illudq; fruſtra prætendens, quod Nicænæ Synodi fidem teneat, cuius eum conſtat eſſe alienum, glorioſiſſima Auguſta. Vnde quia non deſerit Eccleſiam ſuam diuina protectio, dicente Domino [g]: Ecce ego vobiſcum ſum vſque ad conſummationem ſæculi: eodem quoque opere & tempore Spiritus Dei & clementiæ veſtræ ſolicitudinem & curam noſtri cordis accendit, vt de remedijs procurandis eadem vtrique cuperemus. Quæ priùs poposci, nunc quoque inſtantiùs peto, maiore vtens fiducia deprecandi, poſteaquàm præſidium venerandæ exhortationis accepi, ſperans ad futuram miſericordiam Dei, vt cooperante veſtrâ clementiâ, peſtiferi erroris poſſit morbus auferri: vt quicquid ipſo inſpirante atque auxiliante, potuerit ſalubriter fieri, cùm veſtræ fidei [il]la de peragatur: quoniam res humanæ aliter tutæ eſſe non poſſunt, niſi quæ ad diuinam confeſſionem pertinent, & regia & ſacerdotalis defendat auctoritas. Data XVI. Kalendas Aprilis, Valentiniano Auguſto VII. & Auieno viris CC. Conſſ. Æra quadringenteſimâ*

[g] Mat. 28

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN